

พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร

น.ส.อัมพวรรณ สุแดงน้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

THE DEVELOPMENT OF LANDSCAPE ARCHITECTURAL DESIGN IN 5 STAR HOTELS IN
BANGKOK

Miss Ampawan Sudangnoi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Landscape Architecture in Landscape Architecture
Department of Landscape Architecture
Faculty of Architecture
Chulalongkorn University
Academic Year 2018
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5
	ดาว ในกรุงเทพมหานคร
โดย	น.ส.อัมพวรรณ สุธงน้อย
สาขาวิชา	ภูมิสถาปัตยกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.นวนัฐ โอศิริ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นรัชฎ์ กาญจนะจฤดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.ฉมาวงศ์ สุริยจันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.นวนัฐ โอศิริ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล)

อัมพวรรณ สุแดงน้อย : พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ใน
กรุงเทพมหานคร . (THE DEVELOPMENT OF LANDSCAPE ARCHITECTURAL
DESIGN IN 5 STAR HOTELS IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.นวนัฐ โอศิริ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมในโรงแรม 5 ดาว ใน
กรุงเทพมหานคร โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ศึกษา ได้แก่ 1) เป็นโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการ
รับรองจากสมาคมโรงแรมไทย 2) มีการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม 3) ได้รับอนุญาตในการเข้าสำรวจงานภูมิ
สถาปัตยกรรมและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมได้ ซึ่งพบว่า โรงแรม 5 ดาวที่มีการออกแบบงานภูมิ
สถาปัตยกรรมมีทั้งหมด 20 แห่ง และได้รับการอนุญาตในการเข้าสำรวจและสัมภาษณ์ คงเหลือเพียง 12 แห่ง

ระเบียบวิธีวิจัย เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา และสำรวจ สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิ
สถาปัตยกรรม ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน ผู้จัดการฝ่ายคนสวน ผู้จัดการฝ่ายช่าง และผู้ออกแบบงานภูมิ
สถาปัตยกรรมโรงแรมแต่ละแห่ง โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้ 1) การเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม 2) จุดเด่นหรือ
เอกลักษณ์ของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 3) การดูแลรักษาและปัญหาที่เกิดขึ้น และ 4) แนวคิดในการออกแบบงานภูมิ
สถาปัตยกรรม และนำมาวิเคราะห์พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร ใน
หัวข้อ 1) การวางผังบริเวณ 2) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม และ 3) การใช้วัสดุและพืชพรรณ

จากการศึกษา พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดย
ใช้เกณฑ์ช่วงเวลาในการก่อตั้งโรงแรมแต่ละแห่ง เปรียบเทียบในเรื่องของรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม และการใช้วัสดุ
และพืชพรรณ

จากการศึกษา พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ช่วง
ได้แก่ 1) ช่วง พ.ศ. 2510 – 2530 มีรูปแบบสวนเมืองร้อน (Tropical Garden) 2) ช่วง พ.ศ. 2530 – 2550 มีรูปแบบ
สวนเมืองร้อนร่วมสมัย (Modern Tropical Garden) และ 3) ช่วง พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน มีรูปแบบสวนร่วมสมัย
(Modern Landscape) โดยมีพัฒนาการของงานภูมิสถาปัตยกรรมตามสมัยนิยมซึ่งสัมพันธ์กับรูปแบบของงาน
สถาปัตยกรรม ความชื่นชอบของคณะผู้บริหาร และวัตถุประสงค์ของงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ๆ ด้วย

สาขาวิชา ภูมิสถาปัตยกรรม

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6073362925 : MAJOR LANDSCAPE ARCHITECTURE

KEYWORD: Landscape Architectural Designs, Five Star Hotels

Ampawan Sudangnoi : THE DEVELOPMENT OF LANDSCAPE ARCHITECTURAL DESIGN IN 5 STAR HOTELS IN BANGKOK . Advisor: Assoc. Prof. NAVANATH OSIRI, Ph.D.

This thesis has an objective to study the design development of landscape architecture of Five Star hotels in Bangkok. The study area is selected by the criteria namely: 1) is a Five Star hotel in Bangkok that has been certified from Thai Hotels Association, 2) has its landscape architecture designed, and 3) has allowed an access for landscape architectural area survey and granted permission to interview the people related to the landscape architectural designs. From the mentioned criteria, it is found that there are 20 Five Star hotels with designed landscape architecture in Bangkok. However, only 12 are allowed for survey and interview.

The research method starts with the landscape architectural area survey and the interview of the related people namely: Executive Housekeepers, Chief gardeners, Chief technicians, and the landscape architects of each hotel. The questions are listed as 1) The changes of hotels' landscape architecture, 2) The notable features of landscape architecture in hotels, 3) Maintenance and occurring problems, and 4) Landscape architectural design concept. The information is gathered and analyzed into the design development of landscape architecture of Five Star hotels in Bangkok, in the topics of 1) Layout planning, 2) Landscape architectural style, and 3) Materials and plantings usage.

The result shows that landscape architecture of Five Star hotels in Bangkok can be divided into 3 categories, using establishment period as the criteria. The hotels are compared in terms of their landscape architectural style, and material and plantings usage. The 3 categories are Landscape architecture of Five Star hotels in Bangkok that are established in 1) 1967 – 1987: designed in tropical gardens style, 2) 1987 – 2007: designed in modern tropical gardens style and 3) 2007 – Present: designed in modern landscape style. The design development is according to fashion and popularity, the executives' preference and objectives of such landscape design at the moment.

Field of Study:	Landscape Architecture	Student's Signature
Academic Year:	2018	Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าของโรงแรม คณะผู้บริหารโรงแรม และเจ้าหน้าที่โรงแรมแต่ละแห่งของพื้นที่ศึกษาที่สละเวลาในการสัมภาษณ์ ให้ข้อมูล และพาเข้าชมพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมทั้งหมด จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นวณัฐ โอศิริ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยอบรม สั่งสอนในการเรียน และให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน ในการทำวิทยานิพนธ์นี้มาอย่างสม่ำเสมอ ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ฉมาวงศ์ สุริยจันทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ต่านกิตติกุล ที่เสียสละเวลาในการตรวจทานสอบวิทยานิพนธ์และให้คำวิจารณ์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงเป็นวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขึ้นมาได้

ขอขอบคุณน้อง ๆ ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และเรียนเคียงข้างกันมาตลอด 2 ปีที่ผ่านมา สุดท้ายนี้ขอขอบคุณสามี และลูก ๆ ที่อยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจต่อการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อัมพวรรณ สุแดงน้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....ค	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....ง	ง
กิตติกรรมประกาศ.....จ	จ
สารบัญ.....ฉ	ฉ
สารบัญตาราง.....ญ	ญ
สารบัญรูปภาพ.....ฎ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ..... 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ..... 1	1
1.2 คำถามการวิจัย..... 2	2
1.3 วัตถุประสงค์..... 2	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย..... 2	2
1.4.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่..... 2	2
1.4.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา..... 5	5
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย..... 6	6
1.5.1 ทบทวนวรรณกรรม..... 6	6
1.5.2 เก็บรวบรวมข้อมูล..... 6	6
1.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 7	7
1.5.4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ..... 8	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 8	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม..... 9	9
2.1. นิยาม ความหมาย และองค์ประกอบของโรงแรม 5 ดาว..... 10	10

2.1.1	นิยาม ความหมาย	10
1)	โรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร	10
2)	งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม.....	10
2.1.2	เกณฑ์การได้รับมาตรฐานโรงแรม 5 ดาว.....	11
2.2.	ประวัติศาสตร์โดยย่อของโรงแรมเกี่ยวกับพื้นที่นันทนาการในเชิงพาณิชย์และภูมิทัศน์.....	12
2.2.1	การออกแบบโรงแรมในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19	12
2.2.2	การออกแบบโรงแรมในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20	13
2.3.	กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	17
2.3.1	มาตรฐานของโรงแรม 5 ดาว.....	17
บทที่ 3	พื้นที่ศึกษา	18
3.1	กระบวนการเลือกโรงแรม 5 ดาว.....	18
3.1.1	อุปสรรคและปัญหาในการเลือกพื้นที่ศึกษา.....	19
3.2	การเตรียมการสำรวจและสัมภาษณ์.....	20
3.2.1	การเตรียมการสำรวจ	20
3.2.2	การเตรียมการสัมภาษณ์.....	20
3.3	พื้นที่ศึกษา	21
3.3.1	โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ.....	21
3.3.2	โรงแรมรอยัล ออคิด เซอราตัน และทาวเวอร์	29
3.3.3	โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ.....	34
3.3.4	โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ.....	40
3.3.5	โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ.....	45
3.3.6	โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท	52
3.3.7	โรงแรมเซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท	58
3.3.8	โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ	62

3.3.9	โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ.....	67
3.3.10	โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ.....	71
3.3.11	โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ.....	76
3.3.12	โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ.....	80
บทที่ 4	งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร.....	87
4.1	การวางผังบริเวณ.....	87
4.1.1	การวางอาคาร.....	87
4.1.2	การวางเส้นทางการสัญจร.....	89
4.1.3	รูปแบบและตำแหน่งพื้นที่จอดรถ.....	91
4.1.4	การเปิดมุมมอง.....	92
4.2	ประเภทของสวน.....	93
4.2.1	สวนในระดับพื้นดิน.....	93
4.2.2	สวนแนวตั้ง.....	97
4.2.3	สวนหลังคา.....	99
4.3	องค์ประกอบงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม.....	100
4.3.1	ลักษณะของพื้นที่ (Landform).....	100
4.3.2	บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก.....	101
4.3.3	สระว่ายน้ำ.....	102
4.3.4	พื้นที่ลาดเชิง และทางเดิน.....	104
4.3.5	องค์ประกอบการตกแต่งสวน.....	105
4.3.6	พืชพรรณ.....	107
4.4	ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม.....	109
4.4.1	เจ้าของโรงแรม หรือ คณะผู้บริหารโรงแรม.....	109
4.4.2	ปัญหาจากการออกแบบและการก่อสร้าง.....	110

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	112
5.1 พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม.....	113
5.1.1 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530.....	113
5.1.2 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2550.....	118
5.1.3 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน	126
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้เขียน	139

38170548

CT :Thesis 6073362925 thesis / recv: 02082562 18:16:59 / seq: 34

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สรุปผลการศึกษาโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานคร.....	86
------------	--	----

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 พื้นที่ศึกษา 12 โรงแรม.....	4
ภาพที่ 2 ตำแหน่งที่ตั้งพื้นที่ศึกษา	5
ภาพที่ 3 ภาพทัศนียภาพและผังของสวน Statler Center, Los Angeles	13
ภาพที่ 4 ประเภทสวน, โรงแรมมิโนะ ประเทศญี่ปุ่น	14
ภาพที่ 5 ประเภทสวนคอร์ท, โรงแรมคายาซิตะ คาโกชิมะ ประเทศญี่ปุ่น.....	14
ภาพที่ 6 ประเภทสวนที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบหลัก, เวสทิน เมารี รีสอร์ท หมู่เกาะฮาวาย.....	15
ภาพที่ 7 ประเภทสวนห้องโถงภายในอาคาร, โรงแรม เซอราตัน ฮ่องกง เมืองฮ่องกง	15
ภาพที่ 8 ประเภทสวนพลาซ่า, โรงแรมไวคิกิ เมืองฮาวาย	16
ภาพที่ 9 ประเภทสวนนันทนาการและออกกำลังกาย, โรงแรมอานางะ เมืองเฮียวโงะ ประเทศญี่ปุ่น	16
ภาพที่ 10 โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ มุมมองจากสวนลุมพินี.....	22
ภาพที่ 11 โครงการดุสิต เซ็นทรัล พาร์ค	23
ภาพที่ 12 โครงการดุสิต เซ็นทรัล พาร์ค.....	23
ภาพที่ 13 ผังบริเวณโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ	24
ภาพที่ 14 ห้องอาหารเบญจรงค์ที่เชื่อมต่อกับสวนน้ำตกเบญจรงค์.....	26
ภาพที่ 15 งานภูมิสถาปัตยกรรมพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร ภายในโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ พ.ศ. 2527.....	26
ภาพที่ 16 สภาพปัจจุบันของพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร บริเวณสวนน้ำตกเบญจรงค์.....	27
ภาพที่ 17 สวนน้ำตก (สวนเบญจรงค์) พื้นที่เชื่อมต่อห้องอาหารภายในอาคาร	28
ภาพที่ 18 บริเวณภายนอกอาคารที่มีการปลูกป่าล้มขวด เป็นแนวโดยรอบ พ.ศ. 2527.....	28
ภาพที่ 19 บริเวณสระว่ายน้ำรูปทรงหกเหลี่ยม ภายในพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร.....	29
ภาพที่ 20 ผังบริเวณโรงแรมรอยัล ออคิต เซอราตัน และทาวเวอร์.....	30

ภาพที่ 21 รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปอักษร Y.....32

ภาพที่ 22 ระเบียงสระว่ายน้ำ และพื้นที่นั่งพักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา.....33

ภาพที่ 23 บริเวณสนามหญ้าพักผ่อนในสวน33

ภาพที่ 24 สระว่ายน้ำกลางสวน34

ภาพที่ 25 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ.....35

ภาพที่ 26 พื้นที่บริเวณด้านหน้าอาคาร.....36

ภาพที่ 27 สวนคอร์ทบริเวณสะพานและสระปลาการ์ฟ.....37

ภาพที่ 28 พื้นที่สวนภายในคอร์ทบริเวณพักผ่อนเป็นลานกรวดและทางเดิน37

ภาพที่ 29 พื้นที่สวนปาริชาติ บริเวณพื้นที่รับประทานอาหาร.....38

ภาพที่ 30 พื้นที่สวนริมสระว่ายน้ำ38

ภาพที่ 31 สนามหญ้าบริเวณหน้าสปาและสระว่ายน้ำ39

ภาพที่ 32 บริเวณทางเข้าโรงแรม40

ภาพที่ 33 ผังบริเวณโรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ41

ภาพที่ 34 สวนระหว่างอาคารภายใต้หลังคากระจก.....42

ภาพที่ 35 พื้นที่คอร์ทที่มีศาลาและพื้นที่พักผ่อน.....43

ภาพที่ 36 กำแพงต้นไม้บริเวณหน้าโรงแรม44

ภาพที่ 37 สวนหลังคา บริเวณสระว่ายน้ำ.....44

ภาพที่ 38 ผังบริเวณโรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ46

ภาพที่ 39 คอร์ทสระน้ำประดับเจดีย์จำลอง.....48

ภาพที่ 40 พื้นที่สวนคอร์ทสระบัว.....49

ภาพที่ 41 สระบัวรอบห้องอาหารบริเวณหน้าโรงแรมสุโขทัย50

ภาพที่ 42 ทางเดินภายในพื้นที่สวนสปาโรงแรมสุโขทัย50

ภาพที่ 43 พื้นที่บริเวณสระว่ายน้ำ.....51

ภาพที่ 44 สระว่ายน้ำบริเวณอาคารโรงแรมที่สร้างขึ้นใหม่.....51

ภาพที่ 45 พื้นที่สนามหญ้าภายในสวนสปา52

ภาพที่ 46 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท53

ภาพที่ 47 ต้นไทรใหญ่ริมสระว่ายน้ำโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท54

ภาพที่ 48 สระบัวรอบพื้นที่สระว่ายน้ำโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท.....55

ภาพที่ 49 พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท.....56

ภาพที่ 50 พื้นที่สวนริมคลอง โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท.....57

ภาพที่ 51 ทางเดินภายในพื้นที่สวนหย่อม.....57

ภาพที่ 52 การออกแบบกระบะปลูกต้นไม้รูปแบบใหม่58

ภาพที่ 53 ผังบริเวณโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท59

ภาพที่ 54 ภาพถ่ายมุมสูงของพื้นที่สวนโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท60

ภาพที่ 55 เรือนไทยตั้งอยู่โดยรอบสระว่ายน้ำ.....61

ภาพที่ 56 สระว่ายน้ำในสวน ระดับประติมากรรม.....61

ภาพที่ 57 ศาลาพักผ่อนภายในพื้นที่สวนโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท.....62

ภาพที่ 58 ผังบริเวณโรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ.....63

ภาพที่ 59 การมองจากพื้นที่ภายในอาคาร.....65

ภาพที่ 60 สวนคอร์ทที่มีสระน้ำล้อมรอบ65

ภาพที่ 61 ร้านขนมกลางสวนภายในคอร์ทโรงแรม66

ภาพที่ 62 สวนหลังคาที่เป็นสระว่ายน้ำของโรงแรม.....67

ภาพที่ 63 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ.....67

ภาพที่ 64 กิจกรรมปลูกผักบริเวณพื้นที่ชั้นบน69

ภาพที่ 65 พื้นที่ศาลาแบ่งพื้นที่ด้วยกระบะไม้.....69

ภาพที่ 66 บริเวณพื้นที่ศาลาพักผ่อนและปอน้ำประดับหินจำลอง69

ภาพที่ 67 บริเวณภายในถ้ำน้ำตกประดิษฐ์.....70

ภาพที่ 68 พื้นที่ภายในถ้ำน้ำตกประดิษฐ์.....70

ภาพที่ 69 พื้นที่สระว่ายน้ำของโรงแรม	71
ภาพที่ 70 ผังบริเวณโรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ.....	72
ภาพที่ 71 บริเวณสระว่ายน้ำที่เป็นสวนหลังคาของโรงแรม	74
ภาพที่ 72 บริเวณสวนหลังคาบนอาคารจอดรถโรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ	74
ภาพที่ 73 บริเวณลานพลาซ่าด้านข้างโรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ ผังอาคารสำนักงาน ถนน สุขุมวิท.....	75
ภาพที่ 74 ผังบริเวณโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ.....	76
ภาพที่ 75 บริเวณสระว่ายน้ำที่มีการใช้ไม้พุ่มและไม้ต้นในกระถางโรงแรมดับเบิลทรี	78
ภาพที่ 76 กระบะต้นไม้บริเวณพื้นที่รอบสระว่ายน้ำและขอบอาคารโรงแรมดับเบิลทรี.....	78
ภาพที่ 77 ป้ายโรงแรมดับเบิลทรี และลานน้ำพุด้านหน้า.....	79
ภาพที่ 78 บริเวณทางเข้าโรงแรมโรงแรมดับเบิลทรี ที่มีการออกแบบกำแพงเขียวและลานน้ำพุ.....	80
ภาพที่ 79 บริเวณพื้นที่ด้านหลังอาคารโรงแรมดับเบิลทรี เชื่อมต่อกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ	80
ภาพที่ 80 ผังบริเวณโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ.....	81
ภาพที่ 81 ประติมากรรมตกแต่งบริเวณริมสระว่ายน้ำโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท	82
ภาพที่ 82 บริเวณสระว่ายน้ำชั้นสวนหลังคาโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท	83
ภาพที่ 83 พื้นที่นั่งพักผ่อนบริเวณด้านหลังของโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท.....	84
ภาพที่ 84 พื้นที่สวนด้านหลังโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท	84
ภาพที่ 85 กำแพงเขียวและสนามหญ้าเทียมบริเวณข้างอาคารโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท.....	85
ภาพที่ 86 ผังการวางอาคารด้านใดด้านหนึ่ง หรือมุมใดมุมหนึ่งของพื้นที่	88
ภาพที่ 87 ผังการวางอาคารกลางพื้นที่.....	88
ภาพที่ 88 ผังการวางเส้นทางสัญจรเฉพาะด้านหน้าพื้นที่.....	89
ภาพที่ 89 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบด้านเดียว.....	90
ภาพที่ 90 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบล้อมรอบ.....	90

ภาพที่ 91 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบก้างปลา..... 91

ภาพที่ 92 ผังรูปแบบและตำแหน่งของพื้นที่จอดรถ 92

ภาพที่ 93 การเปิดมุมมองของโรงแรมแต่ละรูปแบบ..... 93

ภาพที่ 94 การออกแบบสระว่ายน้ำภายในสวนคอร์ท โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ 94

ภาพที่ 95 ระเบียงทางเดินของอาคารรอบพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ..... 95

ภาพที่ 96 ห้องอาหารที่มองเห็นพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ..... 95

ภาพที่ 97 ทางเดินตัดผ่านพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ 96

ภาพที่ 98 พื้นที่ข้างอาคาร โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ 97

ภาพที่ 99 การจัดสวนหย่อมรอบประติมากรรมรูปเคารพ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รี
 สอร์ท 97

ภาพที่ 100 สวนแนวตั้ง บริเวณที่นั่งพักผ่อน โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ 98

ภาพที่ 101 สวนแนวตั้ง โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ..... 99

ภาพที่ 102 การออกแบบสระว่ายน้ำให้มองเห็นทัศนียภาพของเมือง โรงแรมโอกูระ เพรสทีจ
 กรุงเทพฯ 100

ภาพที่ 103 พื้นที่รับประทานอาหาร โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท..... 100

ภาพที่ 104 น้ำพุบริเวณหน้าโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ 102

ภาพที่ 105 เติงอาบแดดในพื้นที่สระว่ายน้ำ โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ 103

ภาพที่ 106 ทางเดินภายในสวน โรงแรม อนันตรา สยาม กรุงเทพฯ 104

ภาพที่ 107 ทางเดินภายในสวน โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ 104

ภาพที่ 108 ทางเดินจากทางเข้าสู่อาคารโรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ..... 105

ภาพที่ 109 ประติมากรรมเจดีย์ประดับกลางน้ำ โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ 107

ภาพที่ 110 กระจกไม้ดอกประดับทางเข้าโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ 107

ภาพที่ 111 เรือนไทยบริเวณสวนหลังคา โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท 107

ภาพที่ 112 ม้านั่งรูปทรงไร้รูปร่าง (Abstract Form) ประดับพื้นที่ดาดแข็ง โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท
 กรุงเทพฯ 107

ภาพที่ 113 การใช้พืชพรรณบอบสวนเมืองร้อน มีการปลูกเลียนแบบธรรมชาติ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ	108
ภาพที่ 114 การเว้นพื้นที่เปิดโล่งเป็นสนามหญ้า และปลูกพืชพรรณบริเวณขอบของสวนและอาคาร โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท.....	108
ภาพที่ 115 การใช้พืชพรรณที่มีรูปทรงคล้ายประติมากรรม (Sculptural Form) โรงแรมโอกูระ เพรส ทิจ กรุงเทพฯ.....	108
ภาพที่ 116 ทางเข้าโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ.....	109
ภาพที่ 117 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530.....	114
ภาพที่ 118 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540.....	119
ภาพที่ 119 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550.....	123
ภาพที่ 120 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน	126

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

โรงแรมเป็นรูปแบบที่พักสำหรับนักเดินทางรูปแบบหนึ่งที่นักเดินทางมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การติดต่อธุรกิจ การพักผ่อน เป็นต้น ธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยจึงมีการเติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครที่เป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางคมนาคม เศรษฐกิจ และแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงทำให้กรุงเทพมหานครมีโรงแรมเกิดขึ้นมากกว่า 150 ปี (นับจากการก่อตั้งโรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ พ.ศ. 2413) และมีแนวโน้มของการเติบโตทางธุรกิจโรงแรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้โรงแรมแต่ละแห่งมีการแข่งขันกันทางธุรกิจ โดยการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพื่อดึงดูดใจผู้ใช้บริการ จะมีการคำนึงถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นส่วนสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีโรงแรมอีกหลายแห่งที่เน้นงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศ เพิ่มมูลค่าและสร้างประสบการณ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ

หลังจากการก่อตั้งสมาคมโรงแรมไทย พ.ศ. 2506 เพื่อสร้างความร่วมมือกันระหว่างคณะผู้บริหารโรงแรมและเจ้าของโรงแรม และส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยขอรับความร่วมมือจากภาครัฐและองค์กรท่องเที่ยวในประเทศอื่น ๆ ได้มีการตั้งมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น (พ.ศ. 2542) เพื่อต้องการผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเติบโตอย่างมีระบบและมาตรฐาน สร้างคุณค่าการบริการที่ดีแก่ผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสม โดยมีระดับคุณภาพ 5 ระดับ ระดับคุณภาพสูงสุด คือ ระดับ 5 ดาว ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องในด้านกายภาพและการบริการของโรงแรม การออกแบบโรงแรมระดับ 5 ดาว จึงมีความสำคัญต่อมาตรฐานด้านกายภาพของโรงแรมเป็นอย่างมาก งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อมาตรฐานของโรงแรมเช่นกัน

การออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการวางแผนการใช้ประโยชน์จากพื้นที่โล่งกลางแจ้งให้เกิดประโยชน์ทั้งการใช้งาน การสร้างบรรยากาศ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความเกี่ยวข้องกับคนและธรรมชาติ งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมจึงใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ของคนและธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ดึงดูดการใช้งานของผู้ใช้บริการ และใช้พื้นที่ภายในโรงแรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งโรงแรมระดับ 5 ดาวที่มีงานภูมิสถาปัตยกรรมจึงมีการออกแบบเป็นอย่างดีและมีความแตกต่างกันด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ยุคสมัยของการก่อตั้งโรงแรม ทำเลที่ตั้ง งบประมาณ ธรรมเนียมของเจ้าของโรงแรม ธรรมเนียมของผู้ใช้งาน เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร ในด้านรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม แนวคิดการออกแบบ รวมถึงการใช้วัสดุและพืชพรรณ เพื่อรวบรวมเป็นองค์ความรู้ในด้านพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบแนวคิดและหลักเกณฑ์ในการออกแบบ และการพิจารณาการใช้วัสดุและพืชพรรณภายในงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร รวมถึงเพื่อทราบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานงานภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครที่สามารถพัฒนาคุณภาพและสร้างประสิทธิภาพต่องานภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร และการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม
2. เพื่อทราบรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานคร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่

จากข้อมูลโรงแรม 5 ดาว ของสมาคมโรงแรมไทย จำนวน 12 แห่ง จากจำนวนโรงแรม 5 ดาว ทั้งสิ้น 75 แห่ง โดยมีเกณฑ์การเลือกพื้นที่ศึกษา ดังนี้

1. พื้นที่ศึกษาได้รับการรองรับมาตรฐานโรงแรม 5 ดาว จากสมาคมโรงแรมไทย
2. พื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. พื้นที่ศึกษาต้องมีการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม
4. ได้รับอนุญาตจากคณะผู้บริหารโรงแรมหรือเจ้าของโรงแรมให้สามารถเข้าสำรวจ เก็บข้อมูลภายในพื้นที่ศึกษา และสามารถสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมได้

จากเกณฑ์การเลือกพื้นที่ศึกษาข้างต้น พบว่า โรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครที่มีงาน
ภูมิสถาปัตยกรรมเป็นองค์ประกอบ มีทั้งสิ้น 20 แห่ง และได้รับอนุญาตให้เข้าสำรวจพื้นที่ และ
สัมภาษณ์ได้ จำนวน 12 แห่ง (ภาพที่ 1) ได้แก่

1. โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
2. โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์
3. โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
4. โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
5. โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ
6. โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท
7. โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
8. โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
9. โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ
10. โรงแรมโอกูระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ
11. โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
12. โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2513)

โรงแรมรอยัล ออคิด เซอราตัน
และทาวเวอร์ (พ.ศ. 2526)

โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2526)

โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2533)

โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท
กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2534)

โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ
รีสอร์ท (พ.ศ. 2535)

โรงแรมเซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
(พ.ศ. 2538)

โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2550)

โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์
เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2552)

โรงแรมโอกฤษ เพรสทิจ กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2555)

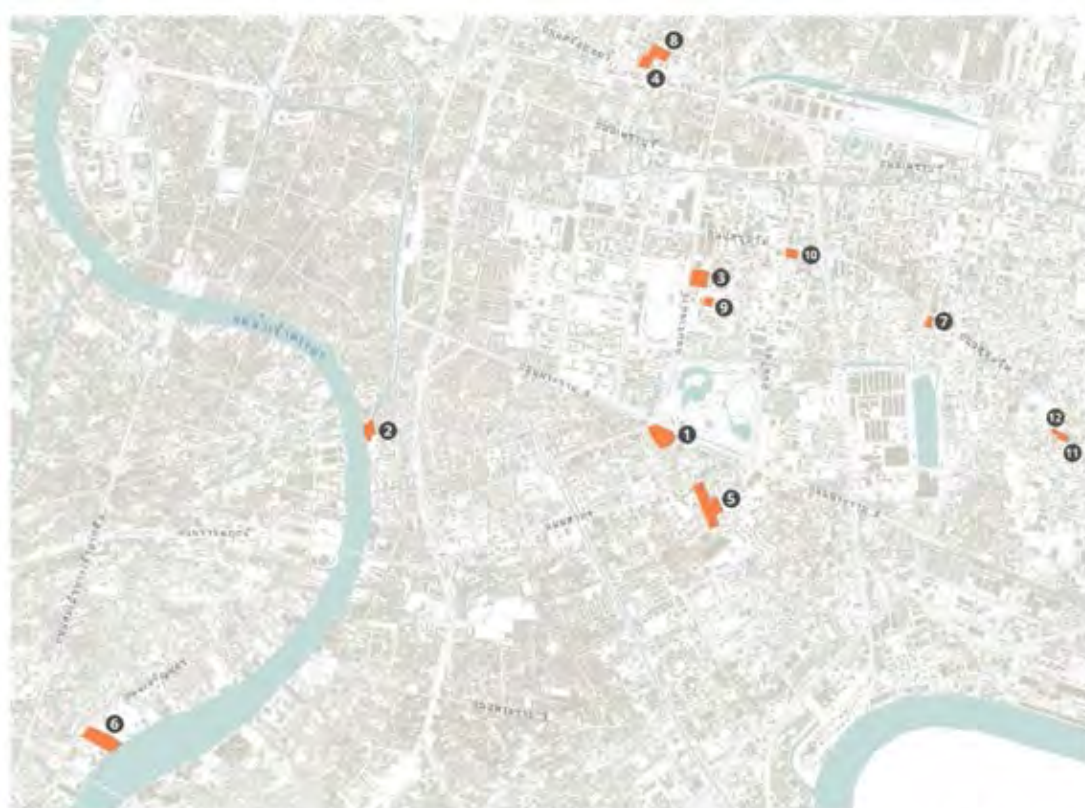

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท
กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2556)

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
(พ.ศ. 2556)

ภาพที่ 1 พื้นที่ศึกษา 12 โรงแรม

1 โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
346 ถนนพหลโยธิน 4 แขวงดินแดง เขตพญาไท	5 โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ
130 ถนนสาทรใต้ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย	9 โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ
3 ซอยสนามกีฬาราชวรมงคล 3 แขวงราชดำริ เขตปทุมวัน
2 โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน
2 ซอยวิภาวดีรังสิต 33 แขวงสีลม เขตบางรัก	6 โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท
250/1-3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสีลม เขตบางรัก	10 โรงแรมโอเกะ เพรสดีทิง กรุงเทพฯ
87 ซอยวิภาวดี แขวงสีลม เขตบางรัก
3 โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
150 ซอยราชดำริ แขวงดุสิต เขตดุสิต	7 โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
740 ซอยสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย	11 โรงแรมดับเบิลทรี สிடัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
187 ซอยวิภาวดี 20 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย
4 โรงแรมเดอะ สู่โกสัด กรุงเทพฯ
477 ถนนวิภาวดี แขวงบางเขน เขตบางเขน	8 โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
812 ซอยราชดำริ แขวงบางเขน เขตบางเขน	12 โรงแรมสิดัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
11 ซอยวิภาวดี 24 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย

ภาพที่ 2 ตำแหน่งที่ตั้งพื้นที่ศึกษา

1.4.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร จากการสำรวจพื้นที่ศึกษา ในหัวข้อ (1) การวางผังบริเวณ (2) รูปแบบงานสถาปัตยกรรม (3) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ในการศึกษาพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม

2. ศึกษารูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครในรายละเอียด ในหัวข้อ (1) แนวคิดการออกแบบ (2) การออกแบบวัสดุ และ (3) การออกแบบพืชพรรณ จากการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่โรงแรม ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายช่าง ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน ผู้จัดการฝ่ายคนสวน ซึ่งมีหน้าที่ดูแลพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรม และผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของแต่ละโรงแรม

3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในงานภูมิสถาปัตยกรรมจากการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่โรงแรม ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายช่าง ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน ผู้จัดการฝ่ายคนสวน ซึ่งมีหน้าที่ดูแลพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

1.5.1 ทบทวนวรรณกรรม

1) ศึกษามาตรฐานและข้อกำหนดการออกแบบโรงแรม 5 ดาว จากมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานโรงแรม (Hotel standard) ระดับ 5 ดาว ของสมาคมโรงแรมไทย กฎหมาย และข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาประวัติศาสตร์ของธุรกิจโรงแรมและแนวคิดการออกแบบโรงแรม เพื่อหาจุดเริ่มต้นของการเริ่มออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมภายในโรงแรม จากหนังสือและงานวิจัยต่าง ๆ

3) รวบรวมและศึกษาข้อมูลพื้นที่ศึกษา จำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วย เจ้าของโรงแรม ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของโรงแรม โครงสร้างองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม ผู้ออกแบบและผู้ดูแลงานภูมิสถาปัตยกรรม

4) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดธุรกิจโรงแรม 5 ดาว ความพึงพอใจในการใช้งานโรงแรม พฤติกรรมการใช้งานและปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบโรงแรม และการตัดสินใจเลือกโรงแรม

1.5.2 เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ ประกอบด้วย ข้อมูลจากการสำรวจ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ข้อมูลจากการสำรวจ

สำรวจสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา การวางผังบริเวณ งานภูมิสถาปัตยกรรมของพื้นที่ศึกษา การใช้งานพื้นที่ การใช้วัสดุและพืชพรรณ โดยการถ่ายภาพและจดบันทึก เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาพัฒนาการงานภูมิสถาปัตยกรรมของพื้นที่ศึกษาแต่ละแห่ง และเปรียบเทียบรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม และการใช้วัสดุและพืชพรรณ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมในพื้นที่ศึกษา โดยผู้วิจัยเตรียมหัวข้อ สัมภาษณ์และจัดเป็นประเด็นคำถามให้ครบถ้วนก่อนการสัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์ ซึ่งได้แก่

1) กลุ่มเจ้าหน้าที่โรงแรม

ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายทรัพยากรบุคคล ฝ่ายเทรนนิ่ง ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่าย ส่วนกลาง แม่บ้าน และคนสวน และใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาศึกษา (1) พัฒนาการงานภูมิสถาปัตยกรรม (2) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม (3) การเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม และ (4) ปัญหาจากการใช้งานและการดูแลงานภูมิสถาปัตยกรรม โดยมีหัวข้อในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม
- สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม
- จุดเด่นหรือจุดขายของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม
- ปัญหาการใช้งาน การดูแลรักษางานภูมิสถาปัตยกรรม
- ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการถึงงานภูมิสถาปัตยกรรม

2) ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาศึกษา (1) พัฒนาการงานภูมิสถาปัตยกรรม (2) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม (3) ปัญหาจากการใช้งานและการดูแลงานภูมิสถาปัตยกรรม โดยมีหัวข้อในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมนั้น ๆ
- แนวคิดการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม
- แนวคิดการเลือกใช้วัสดุและพืชพรรณ
- ปัญหาและอุปสรรคในการออกแบบ

1.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ใน กรุงเทพมหานคร จากข้อมูลการสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มเจ้าหน้าที่โรงแรม และผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นศึกษาในหัวข้อ รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบวัสดุและพืชพรรณ

38170548

CD :Thesis 6073362925 thesis / rev: 02082562 18:16:59 / seq: 34

2. วิเคราะห์ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรมและปัญหาในงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มเจ้าหน้าที่โรงแรมและผู้ออกแบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครต่อไป

1.5.4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาถึงพัฒนาการงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดในหัวข้อ รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม จุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบวัสดุและพืชพรรณ ของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมแต่ละแห่ง เพื่อบ่งชี้ให้เห็นความสำคัญของงานภูมิสถาปัตยกรรมต่อการออกแบบโรงแรม 5 ดาวต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้เข้าใจพัฒนาการงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1.6.2 ได้เข้าใจรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นในงานภูมิสถาปัตยกรรม

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครเป็นการริเริ่มการศึกษางานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม ซึ่งยังไม่มีการศึกษาด้านการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมมากนัก โดยเอกพงษ์ ตรีตรง¹ ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานภูมิสถาปัตยกรรมในการออกแบบโรงแรมไว้ว่า การตกแต่งภูมิทัศน์เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบต่อบรรยากาศโดยรวมของโรงแรม ซึ่งช่วยส่งเสริมความน่าสนใจและสร้างเอกลักษณ์ของโรงแรมได้ งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปยังการศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรม จึงทำให้ไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมในเชิงกายภาพมากเท่าที่ควร

งานวิทยานิพนธ์นี้จึงเป็นเพียงการพยายามเบื้องต้นเพื่อให้เห็นความสำคัญของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม จึงได้เลือกกรณีศึกษาเป็นโรงแรม 5 ดาวที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการจัดระดับของการบริการและกายภาพของโรงแรมในระดับสูงสุด เพื่อชี้ให้เห็นการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม ดังนั้น จึงต้องพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ก่อนการศึกษาพัฒนาการ ดังนี้

1. นิยาม ความหมาย และองค์ประกอบของโรงแรม 5 ดาว
2. ประวัติศาสตร์โดยย่อของโรงแรมเกี่ยวกับพื้นที่นันทนาการในเชิงพาณิชย์และภูมิทัศน์
3. กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

¹ เอกพงษ์ ตรีตรง และคณะ, การเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย (ม.ป.ท.: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559).

2.1. นิยาม ความหมาย และองค์ประกอบของโรงแรม 5 ดาว

2.1.1 นิยาม ความหมาย

1) โรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร

มีการนิยาม “โรงแรม” ไว้หลายนิยาม เช่น

โรงแรม หมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับนักเดินทาง หรือ บุคคลอื่นโดยมีค่าตอบแทน²

โรงแรม หมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ไม่รวมถึง (1) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้โดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน (2) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น (3) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในพระราชบัญญัติ โรงแรม พ.ศ. 2547³

โรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร คือ โรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทมาตรฐานโรงแรมระดับ 5 ดาว⁴ ของสมาคมโรงแรมไทย และตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2) งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม

งานภูมิสถาปัตยกรรม⁵ หมายถึง การนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และศิลปะมาใช้ร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมกลางแจ้งซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม สร้างปิติให้แก่ผู้พบเห็นหรือผู้ที่ได้ใช้ประโยชน์จาก

² สมาคมโรงแรมไทย, คู่มือการพิจารณามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว [ออนไลน์], 26 มีนาคม 2562. แหล่งที่มา http://www.thaihotels.org/attachments/view/?attach_id=190051.

³ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547, ราชกิจจานุเบกษา, 121 ตอนพิเศษ 70ก (12 พฤศจิกายน 2557).

⁴ สมาคมโรงแรมไทย, แบบประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว [ออนไลน์], 7 กันยายน 2561. แหล่งที่มา https://thaihotels.velademo.com/attachments/view/?attach_id=133128. []

⁵ เดชา บุญค้ำ, “ภูมิสถาปัตยกรรม,” ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2550), หน้า 137 – 167.

สถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือดัดแปลงจากธรรมชาติ งานภูมิสถาปัตยกรรมเอื้อให้มนุษย์อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ร่มรื่น สวยงาม ไม่แออัด และปราศจากมลพิษทางทัศนภาพ การออกแบบต้องเน้นความสำคัญของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภูมิอากาศเป็นสำคัญ โดยมีขอบเขตตั้งแต่ขนาดกว้างใหญ่จนถึงขนาดเล็ก ดังนี้

- 1) งานวิเคราะห์ภูมิทัศน์และทรัพยากรภาค
- 2) งานผังเมือง ผังชุมชน และเคหการ
- 3) งานวางผังและออกแบบบริเวณวิทยาเขตและนิคมอุตสาหกรรม
- 4) งานออกแบบสวนสาธารณะ สนามกีฬา และสนามเด็กเล่น
- 5) งานปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง
- 6) งานออกแบบและวางแผนภูมิทัศน์ทางหลวงและถนนในเมือง
- 7) งานอนุรักษ์ธรรมชาติ ศิลปกรรม และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
- 8) งานตกแต่งสวนและออกแบบปลูกต้นไม้
- 9) งานออกแบบภูมิทัศน์สวนหลังคาหรือดาดฟ้า
- 10) งานออกแบบสวนภายในอาคาร

งานภูมิสถาปัตยกรรมภายในโรงแรม จึงหมายถึง การออกแบบวางผังภูมิทัศน์ การตกแต่งสวน และการออกแบบปลูกต้นไม้ในอาณาบริเวณของโรงแรมที่เป็นพื้นที่ภายนอกอาคารหรือกึ่งภายนอกอาคาร มีปัจจัยทางด้านสุนทรียะมากกว่าด้านวิทยาศาสตร์ เน้นการมองเห็นที่สร้างความจรรโลงใจ สร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นและสวยงาม และมีความสอดคล้องกับการใช้งานของโรงแรม

2.1.2 เกณฑ์การได้รับมาตรฐานโรงแรม 5 ดาว

สมาคมโรงแรมไทยได้ตั้งเกณฑ์การจัดระดับมาตรฐาน เพื่อพิจารณาตัดสินมาตรฐานที่พึงเพื่อการท่องเที่ยวจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้⁶

- 1) สภาพทางกายภาพ เช่น ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม
- 2) การก่อสร้าง เช่น โครงสร้างทางกายภาพของโรงแรม ระบบในโรงแรม การเลือกใช้วัสดุ ระบบความปลอดภัย

⁶ สมาคมโรงแรมไทย, คู่มือการพิจารณามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว [ออนไลน์]. 26 มีนาคม 2562. แหล่งที่มา http://www.thaihotels.org/attachments/view/?attach_id=190051.

3) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าพักและผู้มาใช้บริการ เช่น ปริมาณของใช้ที่จัดให้อุปกรณ์ตกแต่ง

4) คุณภาพการบริการและการรักษาคุณภาพ เช่น บุคลิกภาพ คุณภาพการบริการ ความสะดวก สุกอนามัย ชื่อเสียงโรงแรม

5) การบำรุงรักษาโรงแรม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้น

ซึ่งเกณฑ์สภาพทางกายภาพ ประกอบด้วยที่ตั้ง สภาพแวดล้อมของโรงแรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความสำคัญของการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมให้เหมาะสมกับระดับมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวด้วย โดยมาตรฐานในการพิจารณาจะกล่าวในหัวข้อกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.2. ประวัติศาสตร์โดยย่อของโรงแรมเกี่ยวกับพื้นที่นันทนาการในเชิงพาณิชย์และภูมิทัศน์

Jianping Shu⁷ ได้กล่าวถึงการออกแบบโรงแรมและงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมในอเมริกา โดยแบ่งเป็นช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ไว้ดังนี้

2.2.1 การออกแบบโรงแรมในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19

โรงแรมในช่วงนี้มีจุดประสงค์ในทางธุรกิจและการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเกิดจากการเริ่มออกเดินทางของชาวอเมริกันไปยังที่ต่าง ๆ จึงเกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยมีโรงแรมและรีสอร์ทเป็นที่พักสำหรับนักเดินทางเหล่านั้น การออกแบบโรงแรมหรือรีสอร์ทมักนิยมสร้างอาคารในรูปทรงตัวยูเพื่อใช้พื้นที่ภายในเป็นพื้นที่เพื่อจัดตกแต่งเป็นสวนที่มีไม้ต้นและไม้พุ่มที่หลากหลาย โดยพื้นที่นี้มีการทำกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น งานเต้นรำ บาร์ การแสดงดนตรี

ที่ตั้งของโรงแรมสำหรับการพักผ่อนในยุคนั้น มักตั้งอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ ริมหาดเลน บนภูเขาที่สวยงาม ทำให้มีการออกแบบโรงแรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ โดยคำนึงถึงการมองเห็นคุณภาพของธรรมชาติภายนอกโรงแรมเป็นหลัก ซึ่งทำให้เป็นแนวคิดสำคัญในการพัฒนาโรงแรมในอเมริกาเรื่อยมา ส่วนโรงแรมที่ตั้งอยู่ภายในเมือง ซึ่งมีขนาดพื้นที่โรงแรมจำกัดและไม่ได้ตั้งอยู่ในทัศนียภาพธรรมชาติที่สวยงาม จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมภายในโรงแรมขึ้น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมใหม่ที่เลียนแบบลักษณะของธรรมชาติที่ส่งเสริมการพักผ่อนของ

⁷ Jianping Shu, "A study of the landscape environments in urban resort hotels as an inducement for secondary commercial activities: three case study in Las Vegas," (Master's thesis, school of Architecture University of Nevada Las Vegas, 1997), page 7 – 22.

นักท่องเที่ยว เช่น Statler Center (ค.ศ. 1953) ในเมืองลอสแอนเจลิส มีรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปทรงตัวยู โดยแบ่งอาคารออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วยสำนักงาน และโรงแรม ซึ่งมีพื้นที่สาธารณะที่ใช้งานร่วมกันอยู่ภายในพื้นที่อาคารนั้น เป็นการเชื่อมต่อการใช้งานของส่วนสำนักงานและโรงแรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจการค้า สร้างรายได้ให้แก่องค์กรเป็นอย่างมาก มีพื้นที่บาร์ ร้านอาหาร และสระว่ายน้ำที่ใช้ติดต่อกัน และยังเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้ใช้งานอีกด้วย พื้นที่นี้จึงได้ชื่อว่า “Cocktail Garden” (ภาพที่ 3) ซึ่ง Statler Center ถูกซื้อถอนและสร้างเป็นอาคาร Wilshire Grand Center ในปัจจุบัน

ภาพที่ 3 ภาพทัศนียภาพและผังของสวน Statler Center, Los Angeles

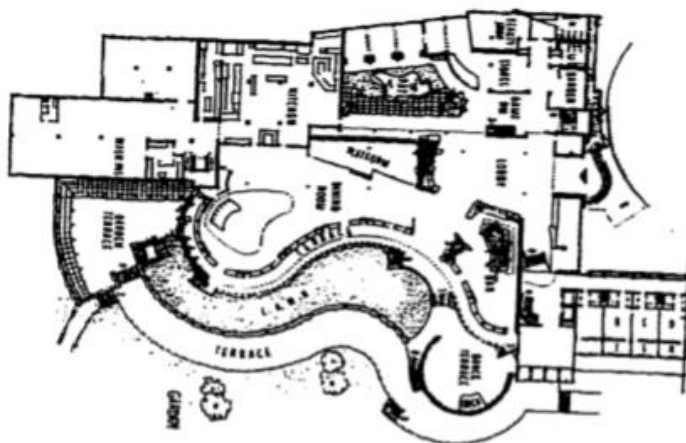
(ที่มา: <https://paradiseleased.files.wordpress.com/2012/05/untitled-2.jpg?w=640&h=393>)

2.2.2 การออกแบบโรงแรมในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20

การออกแบบโรงแรมในช่วงนี้มีการให้ความสำคัญต่องานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นอย่างมาก มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการทางสังคมและการค้าขาย โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การออกแบบศาลาในพื้นที่สวน การออกแบบพื้นที่โถงต้อนรับเป็นพื้นที่เปิดโล่ง พื้นที่ร้านอาหาร บาร์ และร้านค้าของโรงแรม ซึ่งเป็นส่วนที่สร้างรายได้ให้กับโรงแรมด้วย อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ตั้ง สภาพภูมิอากาศ เจ้าของ ข้อจำกัด งบประมาณและการดำเนินการ โดยมีการแบ่งประเภทของงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมไว้ 6 ประเภท ดังนี้⁸

1) สวน เป็นการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมตั้งแต่เริ่มต้นธุรกิจโรงแรมเป็นการใช้งานเพื่อการพักผ่อนกลางแจ้ง มีสภาพแวดล้อมการพักผ่อนหย่อนใจ โดยทั่วไปมักตั้งอยู่พื้นที่นอกอาคาร (ภาพที่ 4)

⁸ Jianping Shu, “A study of the landscape environments in urban resort hotels as an inducement for secondary commercial activities: three case study in Las Vegas,” (Master’s thesis, school of Architecture University of Nevada Las Vegas, 1997), page 7 – 22.

ภาพที่ 4 ประเภทสวน, โรงแรมมิโนะ ประเทศญี่ปุ่น

(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 20)

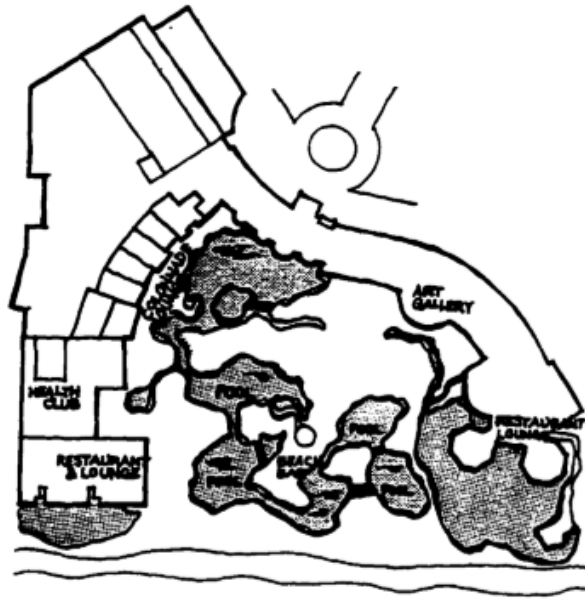
2) สวนปิดล้อม มักจะอยู่ในโรงแรมในเมืองที่มีขนาดพื้นที่จำกัด โดยมีการออกแบบสถาปัตยกรรมในรูปแบบตัวยู และ Square Block ที่มีพื้นที่โล่งเพื่อการใช้งานในการจัดงานสังสรรค์ กิจกรรมต่าง ๆ และให้ประโยชน์ด้านแสงธรรมชาติและการระบายอากาศอีกด้วย (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 ประเภทสวนคอร์ท, โรงแรมคายาซิตะ คาโกชิมะ ประเทศญี่ปุ่น

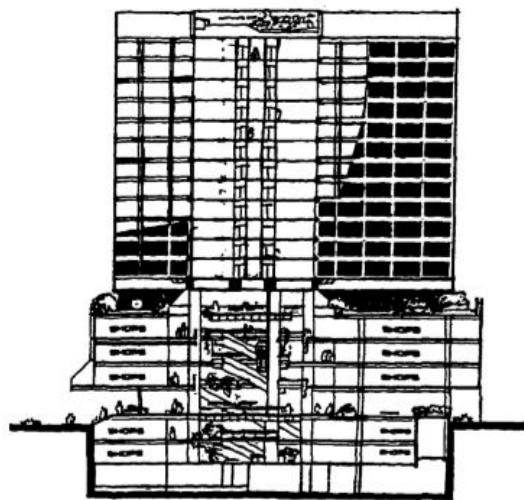
(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 20)

3) สวนที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบหลัก มักอยู่ในโรงแรมที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำและมีผลกระทบจากแหล่งน้ำนั้น ๆ (ภาพที่ 6)

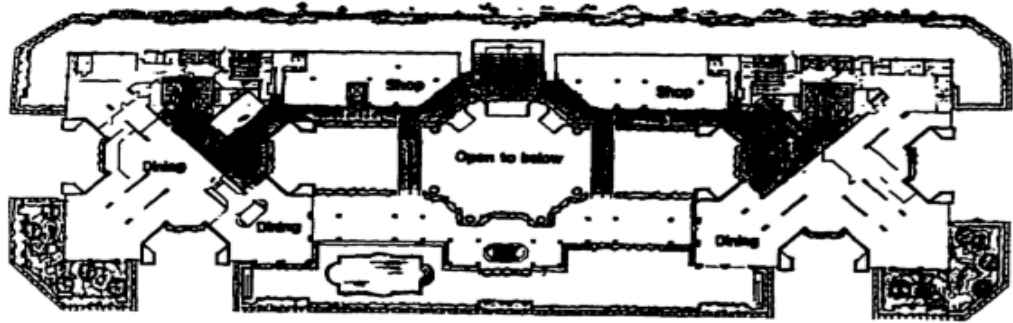
ภาพที่ 6 ประเภทสวนที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบหลัก, เวสทิน เมอวี รีสอร์ท หมู่เกาะฮาวาย
(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 21)

4) สวนห้องโถงภายในอาคาร เป็นการสร้างงานภูมิสถาปัตยกรรมภายในอาคาร ที่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมภายในของอาคารที่มีพื้นที่จำกัด แต่มีข้อจำกัดในด้านการออกแบบพืชพรรณ (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 ประเภทสวนห้องโถงภายในอาคาร, โรงแรม เซอราดัน ฮ่องกง เมืองฮ่องกง
(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 21)

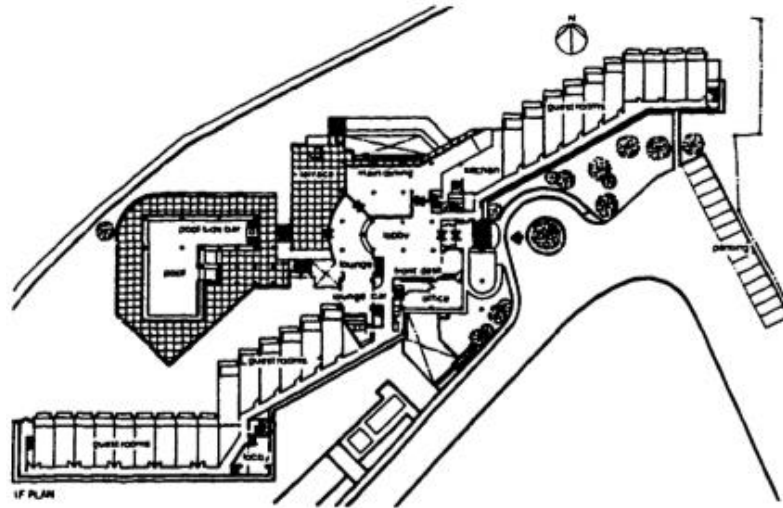
5) สวนพลาซ่า เป็นการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมให้มีลักษณะคล้ายศูนย์การค้าที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก และร้านค้าและบริการที่หลากหลาย (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 ประเภทสวนพลาซ่า, โรงแรมไวคีกี เมืองฮาวาย

(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 22)

6. สวนนันทนาการและออกกำลังกาย เป็นประเภทที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เนื่องจากความสนใจด้านสุขภาพของผู้ใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้น มีการออกแบบที่เน้นการออกกำลังกาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 ประเภทสวนนันทนาการและออกกำลังกาย, โรงแรมอานางะ เมืองเฮียวโงะ ประเทศญี่ปุ่น

(ที่มา: Shu, Jianping, 1997, p. 22)

2.3. กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 มาตรฐานของโรงแรม 5 ดาว

มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทมาตรฐานโรงแรม กำหนดไว้เพื่อสร้างมาตรฐานการใช้บริการ และการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งไม่รวมถึงความสะอาดและความปลอดภัยในแต่ละระดับจะต้องมีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจโรงแรมมีระบบและสร้างคุณค่าการบริการที่ดี ผู้ใช้บริการสามารถตัดสินใจเลือกได้ตามความพึงพอใจ โดยมีการกำหนดมาตรฐานไว้ 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 1 – 5 ดาว

ในระดับ 5 ดาว เป็นระดับที่สูงสุด ซึ่งมีการคำนึงถึงการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมไว้ในหมวดสภาพแวดล้อมและสิ่งก่อสร้างทั่วไป ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด⁹ ได้แก่

1) มีภูมิทัศน์ หรือตกแต่งบริเวณด้านหน้าและโดยรอบที่พักอย่างดี สะอาดพร้อมไฟส่องสว่างในเวลากลางวัน มีการออกแบบอย่างสวยงาม เหมาะสมกับประเภทและระดับของที่พัก

2) สิ่งก่อสร้างทั่วไปอยู่ในสภาพดี สะอาดปลอดภัยพร้อมไฟส่องสว่างในเวลากลางวัน เหมาะสมกับประเภทและระดับของที่พัก

ทั้งนี้ไม่ได้บ่งชี้ถึงลักษณะของงานภูมิสถาปัตยกรรมไว้อย่างชัดเจน เป็นเพียงเกณฑ์เพื่อประกอบกับคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมเป็นส่วนใหญ่ โรงแรมที่มีการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมมีจุดเด่น และเอกลักษณ์ของโรงแรมนั้น ๆ อาจขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ ทำเลที่ตั้งงบประมาณ และความชื่นชอบของเจ้าของหรือผู้บริหารโรงแรมด้วย

⁹ สมาคมโรงแรมไทย, คู่มือการพิจารณามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว [ออนไลน์]. 26 มีนาคม 2562. แหล่งที่มา http://www.thaihotels.org/attachments/view/?attach_id=190051.

บทที่ 3

พื้นที่ศึกษา

3.1 กระบวนการเลือกโรงแรม 5 ดาว

รวบรวมรายชื่อโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลโรงแรม 5 ดาว ของสมาคมโรงแรมไทย พบว่ามีโรงแรม 5 ดาว ทั้งสิ้น 75 แห่ง ซึ่งสามารถดูรายชื่อทั้งหมดได้ในภาคผนวก และนำมาคัดเลือกโดยมีเกณฑ์การเลือกพื้นที่ศึกษา ดังนี้

- 1) พื้นที่ศึกษาได้รับการรองรับมาตรฐานโรงแรม 5 ดาว จากสมาคมโรงแรมไทย
- 2) พื้นที่ศึกษาดังอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 3) พื้นที่ศึกษาต้องมีงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นองค์ประกอบ
- 4) ได้รับอนุญาตจากคณะผู้บริหารโรงแรมหรือเจ้าของโรงแรมให้สามารถเข้าสำรวจ เก็บข้อมูลภายในพื้นที่ศึกษา และสามารถสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมได้

จากเกณฑ์การเลือกพื้นที่ศึกษาข้างต้น พบว่า โรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครที่มีงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นองค์ประกอบ มีทั้งสิ้น 20 แห่ง ได้แก่

- 1) โรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ
- 2) โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
- 3) โรงแรมสยามเคมปินสกี กรุงเทพฯ
- 4) โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ
- 5) โรงแรม รอยัล ออคิต เซอราตัน แบะทาวเวอร์
- 6) โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
- 7) โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ
- 8) โรงแรมรามาดา พลาซ่า บางกอก แม่น้ำ ริเวอร์ไซด์
- 9) โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
- 10) โรงแรม สุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ
- 11) โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

- 12) โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
- 13) โรงแรมเพนนินซูลา กรุงเทพฯ
- 14) โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
- 15) โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ
- 16) โรงแรมดับเบิลยู กรุงเทพฯ
- 17) โรงแรมโอกูระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ
- 18) โรงแรมดับเบิลทรีฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
- 19) โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
- 20) โรงแรมพาร์ค ไฮแอท บางค็อก

3.1.1 อุปสรรคและปัญหาในการเลือกพื้นที่ศึกษา

เมื่อได้รายชื่อพื้นที่ศึกษาทั้ง 20 แห่งแล้ว ได้ติดต่อเพื่อขอเข้าสำรวจ และสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในงานวิจัย จึงพบปัญหาสำคัญ คือ โรงแรมหลายแห่งได้ปฏิเสธการเข้าสำรวจ และสัมภาษณ์นี้ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น

1) โรงแรม 5 ดาว จะให้ความสำคัญต่อผู้ให้บริการเป็นหลัก จึงเกรงว่าจะรบกวนต่อการพักผ่อนของผู้ใช้บริการ

2) คำนึงถึงความปลอดภัยของโรงแรม และผู้ให้บริการ เนื่องจากต้องนำข้อมูลและภาพถ่ายมาใช้ประกอบงานวิจัย

ดังนั้น ในวิทยานิพนธ์นี้ จึงสามารถขอเข้าสำรวจ และสัมภาษณ์พื้นที่ศึกษาได้จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

- 1) โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
- 2) โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์
- 3) โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
- 4) โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
- 5) โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ
- 6) โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

- 7) โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
- 8) โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
- 9) โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ
- 10) โรงแรมโอกูระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ
- 11) โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
- 12) โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

3.2 การเตรียมการสำรวจและสัมภาษณ์

3.2.1 การเตรียมการสำรวจ

การเข้าสำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพและจดบันทึก ซึ่งมีประเด็นในการสำรวจ ดังนี้

- 1) สภาพปัจจุบันของงานภูมิสถาปัตยกรรม
- 2) การใช้วัสดุและพืชพรรณ
- 3) การใช้งานในปัจจุบัน

3.2.2 การเตรียมการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เป็นการเตรียมคำถามเป็นประเด็นต่าง ๆ ก่อนการสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลโดยบันทึกเสียงบทสนทนา จดบันทึก และนำมาเรียบเรียงตามประเด็นคำถามที่ตั้งไว้ ผู้ได้รับการสัมภาษณ์ประกอบด้วย (1) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายคนสวน ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน และผู้จัดการฝ่ายช่าง และ (2) ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่ เจ้าของบริษัท ออกแบบ

1) ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่

- ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง ผู้ให้สัมภาษณ์
- งานภูมิสถาปัตยกรรมมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิด

จากสาเหตุปัจจัยใด

- จุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ในงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม คือ อะไร
 - การใช้งานปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง เกิดจากสาเหตุใด
 - การดูแลรักษางานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นอย่างไร
- 2) ประเด็นคำถามที่ใช้งานการสัมภาษณ์ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่
- ชื่อบริษัทและผู้ให้ข้อมูล
 - รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมที่ใช้งานการออกแบบคืออะไร
 - แนวคิดการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมมีแรงบันดาลใจจากอะไร
 - ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมนั้น ๆ
 - แนวคิดการออกแบบวัสดุและพืชพรรณ
 - ปัญหาและอุปสรรคในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

3.3 พื้นที่ศึกษา

จากกระบวนการเลือกพื้นที่ศึกษาข้างต้น จึงได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของพื้นที่ศึกษาสภาพปัจจุบัน และรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมปัจจุบัน โดยเรียงลำดับตามอายุของพื้นที่ศึกษาแต่ละแห่ง ในช่วง พ.ศ. 2510 – ปัจจุบัน รวมถึงผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจและสัมภาษณ์ในประเด็นรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม แนวคิด และปัญหาในงานภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อนำไปวิเคราะห์พัฒนาการของงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมระดับ 5 ดาว ในกรุงเทพมหานครในบทต่อไป

3.3.1 โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ

โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองกรุงเทพฯ บริเวณสี่แยกถนนพระรามสี่ตัดกับถนนสีลม ตรงข้ามสวนลุมพินี ขนาดพื้นที่ปัจจุบันประมาณ 19 ไร่ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ได้ปิดตัวลงเมื่อปลายปี พ.ศ. 2561 โดยมีแผนพัฒนาเป็นโครงการดุสิต เซ็นทรัล พาร์ค ที่มีเป็นอสังหาริมทรัพย์รูปแบบผสมผสานขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาระหว่างการศึกษา ผู้วิจัยจึงพิจารณาเฉพาะงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ก่อนการพัฒนาเท่านั้น

เจ้าของโรงแรม หรือ คณะผู้บริหารโรงแรม ณ ขณะนั้น คือ บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันมีคณะผู้บริหารโครงการใหม่ร่วมกันระหว่าง บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน) และ บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

ภาพที่ 10 โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ มุมมองจากสวนลุมพินี

(ที่มา: <https://readthecloud.co/wp-content/uploads/2018/11/work-remain-dusit-thani-3.jpg>)

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2509 โดยท่านผู้หญิงชนัตถ์ ปิยะอุย เปิดให้บริการในปี พ.ศ. 2513 เป็นโรงแรมที่สูงที่สุดในประเทศไทยในขณะนั้น โดยตั้งชื่อ ดุสิตธานี เพื่อให้คล้องกับชื่อสวรรค์ชั้นดุสิต เปรียบเสมือนผู้ที่เข้ามาใช้บริการอยู่บนสวรรค์ ที่ตั้งของโรงแรมตั้งอยู่ตรงข้ามกับอนุสาวรีย์รัชกาลที่ 6 ซึ่งพระองค์เคยมีพระราชประสงค์จะสร้างเมืองแม่แบบประชาธิปไตย ชื่อว่า “ดุสิตธานี” ต่อมาได้มีการขยายธุรกิจโรงแรมมากขึ้น ในเครือบริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน) หรือ ดุสิต อินเตอร์เนชั่นแนล ได้แก่ ดุสิตดิทู ดุสิตปรีนซ์เซส ดุสิตเดวาราณา ดุสิตเรสซิเดนซ์ เป็นต้น

หลังจากดำเนินกิจการโรงแรมมากกว่า 50 ปี ทางคณะผู้บริหารได้พิจารณาการพัฒนาโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ เพื่อยกระดับมาตรฐานของโรงแรมให้เท่าทันต่อการแข่งขันทางธุรกิจโรงแรมอื่น ๆ จึงได้ร่วมมือกับบริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) จัดทำโครงการ ดุสิต เซ็นทรัลพาร์ค เป็นโครงการอสังหาริมทรัพย์รูปแบบผสมผสาน ประกอบด้วย โรงแรม คอนโดมิเนียม ศูนย์การค้า และอาคารสำนักงาน พื้นที่รวมกว่า 440,000 ตารางเมตร บนพื้นที่ 23 ไร่ โดยโครงการมีแนวคิดหลัก คือ การเป็นซูเปอร์คอร์ซีบีดี ทั้งจากตำแหน่งที่ตั้งที่มีการเชื่อมต่อการคมนาคมอย่างทั่วถึง ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ และการตั้งอยู่ตรงข้ามกับสวนลุมพินี ซึ่งการออกแบบแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนฐานอาคาร ส่วนโรงแรม ส่วนคอนโดมิเนียม และส่วนสำนักงาน ซึ่งรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ เดิมไว้ (ภาพที่ 11) หลังคาส่วนฐานอาคารเป็นพื้นที่สีเขียวที่เชื่อมต่อการใช้งานของทั้งสามอาคารเข้าด้วยกัน โดยแบบสถาปัตยกรรมยังเป็นแนวคิดเบื้องต้น (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 11 โครงการดูลิต เซ็นทรัล พาร์ค

(ที่มา: <https://media.timeout.com/images/105424765/750/422/image.jpg>)

ภาพที่ 12 โครงการดูลิต เซ็นทรัล พาร์ค

(ที่มา: <https://media.timeout.com/images/105424760/image.jpg>)

38170548

CU_Thesis 6073362925 thesis / rev: 02082562 18:16:59 / seq: 34

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 13 ผังบริเวณโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ

โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บริเวณสี่แยกถนนพระรามสี่และถนนสีลม ซึ่งมีการเข้าถึงได้ทั้งสองทาง ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบทั้งหมด มีการติดตั้งป้ายโรงแรมไว้บริเวณหัวมุมถนน และเปิดพื้นที่โล่งเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งปัจจุบันพัฒนาเป็นพื้นที่ลานจอดรถที่มีการปลูกไม้ต้นขนาดใหญ่ เพื่อให้ร่มเงาแก่ลานจอดรถ จึงทำให้ไม่สามารถมองเห็นสถาปัตยกรรมและทางเข้าของโรงแรมได้อย่างชัดเจน โดยทางเข้าหลักของโรงแรมอยู่ด้านถนนพระราม 4 ซึ่งมีพื้นที่เทียบรถขึ้นชั้นที่ 2 ของโรงแรม

การวางอาคารแบ่งออกเป็น 2 อาคารหลัก คือ อาคารโรงแรม และอาคารสำนักงานที่เป็นอาคารสูง ซึ่งวางขนานกัน เชื่อมต่อกับอาคาร 3 ชั้น ที่ใช้งานเป็นห้องพักของโรงแรม และเว้นพื้นที่ส่วนกลางเป็นสวนคอร์ท โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สระว่ายน้ำและสวนน้ำตก ซึ่งจะอธิบายในหัวข้อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป พื้นที่ห้องพักโดยรอบพื้นที่สวนคอร์ทเป็นระเบียบทางเดินเข้าห้องพักทั้งหมด

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

อาคารโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ (เดิม) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนฐานอาคารสูง 3 ชั้น 2) อาคารห้องพักโรงแรมสูง 23 ชั้น ชั้นบนสุดเป็นห้องอาหารสไตล์ยุโรป และ 3) อาคารสำนักงานสูง 11 ชั้น ได้รับการออกแบบโดยคณะสถาปนิกจากประเทศญี่ปุ่น คือ บริษัท Kanko Kikaku Sekkeisha (KKS) โดยมีหัวหน้าสถาปนิก คือ โยโซะ ชิบาตะ ผู้มีประสบการณ์ในการออกแบบโรงแรมนิว โอตะนิที่มีความสูงที่สุดในประเทศญี่ปุ่นในขณะนั้น (พ.ศ. 2508)

ท่านผู้หญิงชนัดท์ ปิยะอวย เจ้าของและผู้ก่อตั้งโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ ได้ให้ความสำคัญต่อเสน่ห์ความเป็นไทย ที่ต้องการนำเสนอต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จึงทำให้รูปแบบสถาปัตยกรรมมีการออกแบบเพื่อเป็นจุดหมายตาของเมือง โดยมียอดแหลมสีทองอยู่บนอาคารที่มีฐานสามเหลี่ยม ผนังอาคารเอียงสอดเข้าหาจุดศูนย์กลางตามแนวคิดการออกแบบเส้นจอมแหของสถาปัตยกรรมไทย มีระเบียงโดยรอบที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพสวนลุมพินีได้อย่างทั่วถึง ส่วนฐานอาคารใช้งานเป็นห้องรับรองและห้องอาหารที่มีการตกแต่งด้วยศิลปกรรมไทยร่วมสมัยทั้งหมด โดยห้องที่มีชื่อเสียงและเป็นสัญลักษณ์ของโรงแรม ได้แก่ ห้องอาหารเบญจรงค์ (ภาพที่ 14) ซึ่งได้รับรางวัลห้องอาหารยอดเยี่ยมแห่งปี 2559 จากนิตยสารไทยแลนด์ แพทเลอร์ ซึ่งเป็นนิตยสารเกี่ยวกับไลฟ์สไตล์ของสังคมชั้นสูง¹ และเชื่อมต่อกับพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร เป็นสวนน้ำตก ที่เรียกกันว่า สวนน้ำตกเบญจรงค์ ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดในประเด็นรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

ในปี พ.ศ. 2561 ก่อนการปิดโรงแรม มีห้องพักอยู่ทั้งหมด 517 ห้อง แบ่งเป็น ซูพีเรีย 232 ห้อง เดอร์ลักซ์ 138 ห้อง เอ็คเซคคิวทีฟสวีท 71 ห้อง คลับเอ็คเซคคิวทีฟสวีท 36 ห้อง จูเนียร์สวีท (ไทยเฮอริเทจสวีท) 23 ห้อง คลับคิง 12 ห้อง ดุสิตสวีท 2 ห้องนอน (Princess Suite) 2 ห้อง รัตโนโกสินทร์สวีท 2 ห้อง และ มาเจสตีสวีท 1 ห้อง นอกจากนี้ยังมีบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ห้องจัดเลี้ยง ห้องประชุมและห้องสัมมนา และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรม ได้แก่ สระว่ายน้ำ น้ำ สปา ร้านค้าผลิตภัณฑ์ ร้านขนม เป็นต้น

¹ บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน), รายงานประจำปี 2559 บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน) [ออนไลน์], 3 เมษายน 2562. แหล่งที่มา <http://dtc.listedcompany.com/misc/AR/20170511-dtc-ar2016-th.pdf>, หน้า 17.

ภาพที่ 14 ห้องอาหารเบญจรงค์ที่เชื่อมต่อกับสวนน้ำตกเบญจรงค์

(ที่มา: <http://www.elledecorationthailand.com/wp-content/uploads/2017/09/web-temp2-07-1.png>)

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

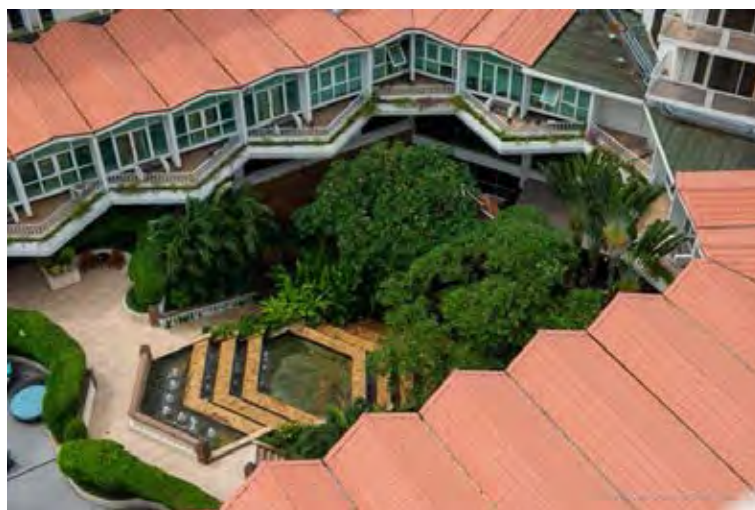
จากพื้นที่การวางผังบริเวณของโรงแรมที่มีพื้นที่สวนคอร์ทยาร์ดภายในโรงแรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และเป็นสิ่งที่น่าสนใจตั้งแต่ก่อสร้างโรงแรม (ภาพที่ 15) ซึ่งไม่ทราบผู้ออกแบบที่แน่ชัด พื้นที่สวนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย สระว่ายน้ำรูปทรงหกเหลี่ยม และสวนน้ำตกที่มีรูปแบบเป็นเหลี่ยมมุมคล้ายกับผังอาคาร ล้อมรอบด้วยอาคารสูง 3 ชั้น ซึ่งมีการออกแบบเป็นระเบียบทางเดินของห้องพักที่มีรูปทรงเป็นเหลี่ยมมุมเช่นเดียวกัน (ภาพที่ 16)

ภาพที่ 15 งานภูมิสถาปัตยกรรมพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร
ภายในโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ พ.ศ. 2527

(ที่มา: <https://readthecloud.co/wp-content/uploads/2018/11/work-remain-dusit-thani-27.jpg>)

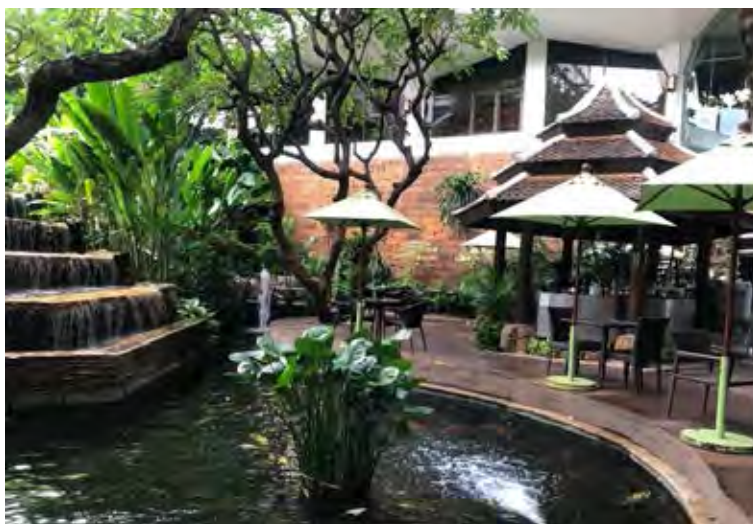
บริเวณสระว่ายน้ำเป็นส่วนที่สูงที่สุดของพื้นที่คอร์ทและเชื่อมต่อกับอาคารในชั้นที่ 2 และลดหลั่นเป็นน้ำตกลงมายังชั้นล่างและเชื่อมต่อการใช้งานเป็นห้องอาหารของโรงแรม และมีบันไดทางลงทั้งสองฝั่งของน้ำตกนั้น ซึ่งมีบรรยากาศที่แตกต่างกัน โดยพื้นที่สระว่ายน้ำมีความเรียบใช้ไม้พุ่มตัดแต่ง ไม่มีต้นไม้ใหญ่ เป็นพื้นที่รายล้อมทั้งหมด สระว่ายน้ำใช้สีฟ้า สีสันสดใส ซึ่งแตกต่างกับพื้นที่สวนน้ำตกที่มีบรรยากาศร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติ ใช้ไม้พุ่มและไม้ต้นที่หลากหลาย เน้นพืชใบสีเขียวเข้ม มีดอกสีสันสดใส ได้แก่ ต้นลั่นทม (*Plumeria rubra* L.) กล้วยพัด (*Ravenala madagascariensis* F.J.) หมาก (*Areca catechu* L.) และใช้วัสดุธรรมชาติ ได้แก่ หินทราย สีลาแลง พื้นไม้ มีสระน้ำรองรับน้ำตกจากด้านบน (ภาพที่ 17) มีการใช้งานที่เชื่อมต่อกับภายในอาคาร เป็นพื้นที่นั่งพักผ่อนและรับประทานอาหาร

ภาพที่ 16 สภาพปัจจุบันของพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร บริเวณสวนน้ำตกเบญจรงค์

(ที่มา: <https://readthecloud.co/wp-content/uploads/2018/11/work-remain-dusit-thani-11.jpg>)

พื้นที่สวนมีสัดส่วนของพื้นที่ลาดแข็ง และพื้นที่สีเขียวที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งพื้นที่ลาดแข็งเป็นส่วนสระว่ายน้ำที่มีการใช้งานเป็นหลัก และสวนสวนน้ำตกที่มีพื้นที่สีเขียวมากทั้งน้ำและต้นไม้ ซึ่งเป็นส่วนที่ใช้ในการมองเห็นจากห้องอาคารเป็นหลัก และมีการเชื่อมต่อการใช้งานเพื่อให้พักผ่อนได้บรรยากาศที่ร่มรื่นได้บางส่วน

ภาพที่ 17 สวนน้ำตก (สวนเบญจรงค์) พื้นที่เชื่อมต่อห้องอาหารภายในอาคาร

งานภูมิสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ที่ยังคงได้รับการเก็บรักษาไว้ ได้แก่ พื้นที่โดยรอบอาคารที่มีการปลูกต้นปาล์มขวด (*Roystonea regia* H.B.K) โดยพื้นที่ลานจอดรถเป็นการปรับปรุงขึ้นมาในภายหลังเพื่อเพิ่มร่มเงาในการใช้งาน (ภาพที่ 18)

ภาพที่ 18 บริเวณภายนอกอาคารที่มีการปลูกปาล์มขวด เป็นแนวโดยรอบ พ.ศ. 2527

(ที่มา: <http://www.elledecorationthailand.com/wp-content/uploads/2017/09/web-temp2-03-1.png>)

จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้านที่ทำหน้าที่ดูแลงานสวน² พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบ การใช้งาน และพืชพรรณ ต้นไม้ส่วนใหญ่ภายในโรงแรมเป็นต้นไม้ที่ดูแลรักษาง่ายและทนต่อสภาพแวดล้อม ได้แก่ ลั่นทม (*Plumeria rubra*) โพธิ์ (*Ficus religiosa*) ไทร (*Ficus Benjamina*) ปาล์มขวด (*Roystonea regia*) ปาล์มเว็กซ์ (*Copernicia prunifera*) กล้ายพัด (*Ravenala madagascariensis*) หูกวาง (*Terminalia catappa*) เฟื่องฟ้า (*Bougainvillea spp.*) ไทรยอดทอง (*Ficus altissima*) และท่านผู้หญิงชนิดนี้เป็นผู้ปลูกต้นไม้เกือบทุกต้น เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ใหม่ในอนาคตจึงมีการขุดล้อมและนำไปอนุบาลไว้เพื่อนำมาใช้ในงานภูมิสถาปัตยกรรมของโครงการถัดไป ส่วนวัสดุที่ใช้มีการปรับเปลี่ยนตามสภาพการใช้งานโดยเปลี่ยนให้เป็นวัสดุและสีเดิมทั้งหมด

ภาพที่ 19 บริเวณสระว่ายน้ำรูปทรงหกเหลี่ยม ภายในพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร
(ที่มา: <https://readthecloud.co/wp-content/uploads/2018/11/work-remain-dusit-thani-9.jpg>)

3.3.2 โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์

โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์ ตั้งอยู่ริมน้ำเจ้าพระยาปากบริเวณปากคลองผดุงกรุงเกษม ขนาดพื้นที่ประมาณ 7.5 ไร่ ปัจจุบันบริหารงานโดย บริษัท สตาร์วู้ดโฮเต็ล แอนด์ รีสอร์ท

² สัมภาษณ์ ศรัณญา กัลยาณมิตร, ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ, 11 ธันวาคม 2561.

1) ประวัติและความเป็นมา

ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2526 โดยกลุ่มบริษัท โรงแรมรอยัล ออคิด (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน เดิมชื่อ โรงแรมรอยัล ออคิด ซึ่งบริหารงานโดย บริษัทโรงแรมรอยัล ออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ต่อมาเกิดการเปลี่ยนชื่อเป็น โรงแรมรอยัล ออคิด เซอรادتัน และทาวเวอร์ (พ.ศ. 2528) จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบัน โรงแรมได้มีการปรับปรุง ซ่อมแซมพื้นที่บางส่วนที่มีความเสื่อมโทรมตามระยะเวลาการใช้งาน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ทันสมัย แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของการบริการไว้

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 20 ผังบริเวณโรงแรมรอยัล ออคิด เซอรادتัน และทาวเวอร์

โรงแรมรอยัล ออคิต เซอรادتัน และทาวเวอร์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณปากคลองผดุงกรุงเกษม มีการเข้าถึงได้จากถนนซอยเจริญกรุง 30 เป็นหลัก โดยมีพื้นที่เทียบรถหลังคาคลุมยื่นออกจากตัวอาคาร ลักษณะพื้นที่มีการยกระดับดินให้สูงขึ้นจากระดับถนน ซึ่งเกิดจากการตักดินแม่น้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมถึง จึงมีความลาดชันของทางเข้าพื้นที่เทียบรถมาก

พื้นที่แบ่งออกเป็นสองส่วน ประกอบด้วยบริเวณอาคารโรงแรมที่มีการวางอาคารเต็มพื้นที่โดยเว้นพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาไว้ ซึ่งมีการพัฒนาปรับปรุงเป็นระเบียงรับประทานอาหารและสระว่ายน้ำบริเวณชั้น 2 ในภายหลัง และพื้นที่สวนสระว่ายน้ำตั้งอยู่ติดกับสถานทูตโปรตุเกส โดยมีซอยทางเดินเข้าสู่ท่าเรือเป็นตัวแบ่งพื้นที่ ซึ่งการใช้งานของพื้นที่สวนมีการสร้างสะพานที่เชื่อมจากอาคารชั้น 2 เพื่อความสะดวกในการใช้งาน

การวางผังอาคารไม่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่สวนมากนัก ซึ่งเป็นการแบ่งอย่างชัดเจน โดยพื้นที่สวนแบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย ๆ ได้แก่ บริเวณสระว่ายน้ำ บริเวณสนามหญ้า และบริเวณสนามกีฬา เป็นบริเวณที่มีต้นไม้ใหญ่เป็นจำนวนมาก

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

สถาปัตยกรรมมีการออกแบบผังอาคารเป็นรูปอักษร Y โดยมีแนวคิดเพื่อเปิดมุมมองของห้องพักให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาได้ทั้งหมด (ภาพที่ 21)

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 726 ห้อง ประกอบด้วย ห้องเดอร์ลูคส์ จำนวน 564 ห้อง ห้องซูด จำนวน 52 ห้อง และห้องทาวเวอร์เดอร์ลูคส์ จำนวน 110 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องจัดเลี้ยง ห้องประชุม ห้องสัมมนา ห้องจัดแสดงนิทรรศการ ห้องอาหารนานาชาติ บาร์ สนามเทนนิส ห้องฟิตเนส สปา และสระว่ายน้ำ 2 แห่งที่มีบรรยากาศแตกต่างกัน ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในประเด็นรูปแบบภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป

ภาพที่ 21 รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปอักษร Y

(ที่มา: <http://www.bangkokriver.com/wp-content/uploads/2017/12/Royal-Orchid-Sheraton-riverside.jpg>)

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณโรงแรมที่มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วนอย่างชัดเจน ทำให้พื้นที่สวนแยกเป็นอิสระจากพื้นที่อาคาร ซึ่งในภายหลังมีการออกแบบ (1) พื้นที่ระเบียงของผังอาคารใหม่ เพื่อให้เป็นพื้นที่ใช้งาน และการใช้งานที่เหมาะสม เช่น สระว่ายน้ำรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า และระเบียงไม้เชื่อมต่อกับห้องอาหาร ซึ่งออกแบบปรับปรุงโดยบริษัท ดีดับเบิลยูพี ซิตีส์เปซ จำกัด ในปี พ.ศ. 2552 พื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดแข็งที่มีการแบ่งกระบะปลูกต้นไม้เป็นระยะ ๆ และใช้ไม้กระถางประดับ พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ ปาล์ม (*Arecales*) และไทรเกาหลี (*Ficus annulate*) เน้นการใช้งานเป็นหลัก ซึ่งพื้นที่สระว่ายน้ำบริเวณชั้น 2 เป็นพื้นที่กลางแจ้งและพื้นที่ไม้ใช้สำหรับพักผ่อนริมสระว่ายน้ำ และใช้ไม้กระถางในการแบ่งการใช้งานภายในพื้นที่ ใช้วัสดุสีสนสไต เพื่อให้สอดคล้องกับสระว่ายน้ำในสวน และพื้นที่ระเบียงพักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณชั้น 1 เป็นพื้นที่ระเบียงไม้ทั้งหมด (ภาพที่ 22)

ภาพที่ 22 ระเบียงสระว่ายน้ำ และพื้นที่นั่งพักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

(ที่มา: <http://www.bangkokriver.com/wp-content/uploads/2017/12/Royal-Orchid-Sheraton-18.jpg>)

(2) พื้นที่สวนสระว่ายน้ำซึ่งประกอบด้วย สระว่ายน้ำ สนามหญ้า และสนามกีฬา มีพื้นที่ลาดเชิงเขาบริเวณรอบสระว่ายน้ำ และสนามกีฬา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สีเขียวที่เป็นสนามหญ้าสามารถใช้นั่งพักผ่อน ปิกนิกได้ มีบรรยากาศร่มรื่น มีไม้ต้นขนาดใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก (ภาพที่ 23) สระว่ายน้ำมีรูปทรงอิสระ ซึ่งมีศาลาและพื้นที่นั่งพักผ่อนโดยรอบ มีการใช้วัสดุกระเบื้องปูสระว่ายน้ำสีฟ้าสดใส ต้นไม้ใหญ่ส่วนใหญ่เป็นต้นไม้เดิมในพื้นที่ ได้แก่ หางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia*) โพธิ์ (*Ficus religiosa*) หมาก (*Areca catechu*) จามจุรี (*Samanea saman*) และมีการประดับด้วยไม้พุ่มบริเวณสระว่ายน้ำเพื่อเพิ่มความเป็นส่วนตัวมากขึ้น (ภาพที่ 24)

ภาพที่ 23 บริเวณสนามหญ้าพักผ่อนในสวน

พื้นที่สวนสระว่ายน้ำไม่มีการเปิดมุมมองไปยังแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งแตกต่างกับพื้นที่ระเบียงที่เชื่อมต่อกับอาคาร แสดงให้เห็นความแตกต่างของการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงเวลาที่ต่างกัน

ภาพที่ 24 สระว่ายน้ำกลางสวน

(ที่มา: <http://www.bangkokriver.com/wp-content/uploads/2017/12/Royal-Orchid-Sheraton-pool.jpg>)

3.3.3 โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนราชดำริ ตรงข้ามกับราชกรีฑาสโมสร มีขนาดพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ โดยปัจจุบันบริหารงานโดย บริษัท ไมเนอร์ โฮเทล กรุ๊ป

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2521 เดิมชื่อ โรงแรมเพนนินซูล่า และขายให้กับโรงแรมริเจนทีในปี พ.ศ. 2526 และต่อมาในปี พ.ศ.2535 กลุ่มโรงแรมไฟร์ซีซั่นได้เข้ามาบริหารงาน โดยเปลี่ยนชื่อเป็น โรงแรมไฟร์ซีซั่นส์ ราชดำริ กรุงเทพฯ และเปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็น โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2558)

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 25 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองตรงข้ามกับราชภัฏวชิรเวศน์ ถนนราชดำริ ซึ่งขนานด้วยซอยมหาดเล็กหลวง 1 และซอยมหาดเล็กหลวง 2 โดยมีการเข้าถึงจากทางด้านถนนราชดำริเป็นหลัก มีพื้นที่สีเขียวที่เชื่อมออกมาจากตัวอาคารหลัก โดยลักษณะพื้นที่มีการยกระดับจากพื้นถนนให้สูงขึ้นเพื่อป้องกันน้ำท่วม

โรงแรมมีการวางอาคารชิดกับด้านพื้นที่ถนนและเว้นพื้นที่ด้านหลังเป็นพื้นที่สวนสำหรับใช้งาน และมีพื้นที่สวนตกแต่งโดยรอบอาคาร มีการวางอาคารแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งแต่ละส่วนเป็นอาคารที่มีพื้นที่สวนคอร์ทยาร์ดภายในทั้งสามส่วนนั้น โดยสวนคอร์ทยาร์ดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ทางด้านทิศเหนือที่มีการใช้งานเป็นพื้นที่พักผ่อน รับประทานอาหาร และการมองเห็น โดยมีการออกแบบสถาปัตยกรรมให้มีระเบียงทางเดินเข้าห้องพักโดยรอบพื้นที่สวนคอร์ทยาร์ด

บริเวณพื้นที่สวนด้านหลังอาคารโรงแรมเป็นส่วนสระว่ายน้ำและสปา โดยจัดวางอาคารสปาบริเวณขอบของพื้นที่สวน และเว้นพื้นที่ตรงกลางเป็นสนามหญ้าโล่งที่เชื่อมต่อกับพื้นที่สระว่ายน้ำ ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในหัวข้อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

อาคารโรงแรมมีความสูง 6 ชั้น โดยแฝงในแนวราบเต็มพื้นที่ด้านหน้าโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนซึ่งมีการออกแบบให้มีพื้นที่คอร์ทยูภายในทั้งหมด โดยออกแบบอาคารให้มีระเบียบทางเดินหน้าอาคารโดยรอบพื้นที่คอร์ทยูทั้งหมด เพื่อให้ได้ใกล้ชิดกับพื้นที่ธรรมชาติมากที่สุด

โรงแรมมีห้องพักทั้งหมด 354 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องอาหาร บาร์ สปา ฟิตเนส สระว่ายน้ำกลางแจ้ง ห้องประชุม และห้องจัดเลี้ยง

ภาพที่ 26 พื้นที่บริเวณด้านหน้าอาคาร

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณพบว่า พื้นที่สวนของโรงแรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ สวนคอร์ทยู และสวนสระว่ายน้ำและสปา มีการออกแบบโดย บริษัท จารุ-ภากร จำกัด³ และได้รับการออกแบบปรับปรุงในภายหลังโดย บริษัท เบนสเลย์ ดีไซน์ สตูดิโอส์ จำกัด

(1) พื้นที่สวนคอร์ทยูแบ่งออกเป็น 3 คอร์ทยู โดยมีขนาดเล็ก ใหญ่ แตกต่างกัน ซึ่งพื้นที่ขนาดเล็กจะมีการจัดสวนเป็นสวนประดับเพื่อใช้ในการมองเห็นเท่านั้น สวนคอร์ทยูหลักที่มีการใช้งานจึงเป็นสวนคอร์ทยูด้านทิศเหนือ ภายในคอร์ทยูประกอบด้วยสระน้ำรูปทรงอิสระ เลี้ยงปลาการ์ฟ สร้างเลียนแบบธรรมชาติ ประดับหิน มีสะพานข้ามสระน้ำ (ภาพที่ 27) ประดับตกแต่งด้วยสวนหย่อมที่ใช้ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดินที่หลากหลาย เน้นไม้ที่มีใบสีเขียวเข้ม แทรกด้วยไม้ใบที่มีสีอื่น ได้แก่ ฟิช

³ สัมภาษณ์ วรุษา ศุภลาศัย, กรรมการผู้จัดการบริษัทจาร์-ภากร จำกัด ผู้ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมเพนนินซูล่า (ชื่อเดิม), 20 มีนาคม 2562.

ตระกูลเฟิร์น (*Pteridophyta family*) เดหลี (*Spathiphyllum spp.*) หมากผู้หมากเมีย (*Cordyline fruticosa*) หมาก (*Areca catechu*) เพื่อสร้างบรรยากาศร่มรื่น

ภาพที่ 27 สวนคอร์ทบริเวณสะพานและสระปลาการ์ฟ

(ที่มา: <https://r-ak.bstatic.com/images/hotel/max1024x768/129/129446317.jpg>)

มีแผ่นหินวางเป็นแนวตามทางเดิน (Stepping Stone) และม้านั่งภายในสวน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการพักผ่อน (ภาพที่ 28) เป็นพื้นที่รับประทานอาหาร และเพื่อการมองเห็นจากระเบียงทางเดินเข้าห้องพักในชั้นต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการประดับขอบอาคารด้วยเฟื่องฟ้า (ภาพที่ 29) พื้นที่สวนคอร์ทมีสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวมากกว่าพื้นที่ลาดแข็งที่เป็นทางเดินและพื้นที่นั่งบางส่วนเท่านั้น

ภาพที่ 28 พื้นที่สวนภายในคอร์ทบริเวณพักผ่อนเป็นลานกรวดและทางเดิน

ภาพที่ 29 พื้นที่สวนปาริชาติ บริเวณพื้นที่รับประทานอาหาร

สอดคล้องกับ (2) พื้นที่สวนสระว่ายน้ำและสปาที่มีสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวมากกว่าพื้นที่ตาดแข็งเช่นกัน โดยแบ่งเป็นบริเวณสระว่ายน้ำที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้วัสดุกระเบื้องสีฟ้าสดใส บริเวณโดยรอบสระเป็นพื้นที่ทรายล้าง และมีระเบียงไม้ถัดออกไป (ภาพที่ 29) ใช้ในการพักผ่อนริมสระ และจัดกิจกรรมในตอนกลางคืนได้ ซึ่งอยู่ติดกับสนามหญ้าและสวนสปาถัดลงมาทางทิศใต้ ภายในสวนประกอบด้วย สระบัว ไม้ต้นที่ให้ร่มเงา แล้วไม้พุ่มที่สร้างบรรยากาศร่มรื่น วัสดุที่ใช้ในพื้นที่สวนส่วนใหญ่เป็นสีธรรมชาติเพื่อให้กลมกลืนกับบรรยากาศของพืชพรรณ มีการใช้ก้อนหินและกรวดเป็นทางเดิน พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ มะพร้าว (*Cocos nucifera*) และพลูด่าง (*Epipremnum aureus*) (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 พื้นที่สวนริมสระว่ายน้ำ

ภาพที่ 31 สนามหญ้าบริเวณหน้าสปาและสระว่ายน้ำ

นอกจากนี้ ยังมีงานภูมิสถาปัตยกรรมบริเวณทางเข้าของโรงแรม ซึ่งได้รับการปรับปรุงในช่วงการเปลี่ยนคณะผู้บริหารโรงแรมในช่วง พ.ศ. 2544 เพื่อปรับเปลี่ยนสภาพของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่มีระยะการใช้งานมาตั้งแต่ก่อตั้งโรงแรมให้ตามสมัยนิยมมากขึ้น โดยใช้แนวคิดการออกแบบตามรูปแบบของสวนเดิมให้อยู่ในรูปแบบที่มีความทันสมัย ซึ่งใช้พืชพรรณที่มีหลากหลายและเป็นที่ยอมรับในสมัยนั้น เช่น การใช้พืชพรรณที่มีลักษณะของใบไม้และสีสนที่หลากหลายน และปลูกเป็นกลุ่ม ๆ (ภาพที่ 32) ตัวอย่างพืชพรรณที่ใช้ เช่น เอื้องอินโด (*Cheilocostus speciosus*) บุษบาฮาวายเขียว (*Asystasia gangetica*) คล้าชิการ์ (*Calathea lutea*) กล้วยไม้ (*Orchid*) จันทร์ผา (*Dracaena cochinchinensis*) เป็นต้น⁴

⁴ สัมภาษณ์ จิระชัย เร่งทอง, กรรมการผู้จัดการ บริษัท Bensley Design Studio จำกัด ผู้ออกแบบปรับปรุงงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ, 6 กุมภาพันธ์ 2562.

ภาพที่ 32 บริเวณทางเข้าโรงแรม

3.3.4 โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนศรีอยุธยา ใกล้แยกพญาไท มีขนาดพื้นที่ประมาณ 3.6 ไร่ เจ้าของโรงแรม คือ คุณหญิงมลา สุโกศล และปัจจุบันบริหารงานโดย บริษัท กลุ่มโรงแรมเดอะ สุโกศล จำกัด

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมเดอะ สุโกศล ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 เดิมชื่อ โรงแรมสยามซิตี โฮเทล โดยขยายกิจการมาจากเมืองพัทยา เพื่อสร้างที่พักหลักในเมืองกรุงเทพฯ โดยได้ชื่อว่าเป็น “Urban Luxury Resort” ปัจจุบันโรงแรมตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่แวดล้อมด้วยระบบขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้าบีทีเอส รถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ และมีความหนาแน่นของการสัญจรเป็นอย่างมาก

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 33 ผังบริเวณโรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่มีการคมนาคมหนาแน่น โดยลักษณะของพื้นที่เป็นที่ราบทั้งหมด และที่ดินมีขนาดเล็กจึงมีการวางผังอาคารเติมพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยอาคารโรงแรมหลักอยู่บริเวณกลางพื้นที่ มีการเข้าถึงหลักจากทางถนนศรีอยุธยา โดยมีพื้นที่เทียบรถยื่นออกมาจากตัวอาคาร และใช้พื้นที่ข้างอาคารฝั่งทิศตะวันออกเป็นทางเส้นทางสัญจรทั้งหมด โดยมีอาคารจอดรถอยู่ด้านหลังของโรงแรม จึงทำให้พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่สวนที่ใช้งานระหว่างอาคารโรงแรมและอาคารตามแนวขอบที่ดิน ซึ่งเป็นสวนระหว่างอาคารที่มีขนาดเล็ก และขนบข้างด้วยอาคารสูงโดยรอบ จึงทำให้พื้นที่มีร่มเงาสามารถใช้งานได้ทุกช่วงเวลา

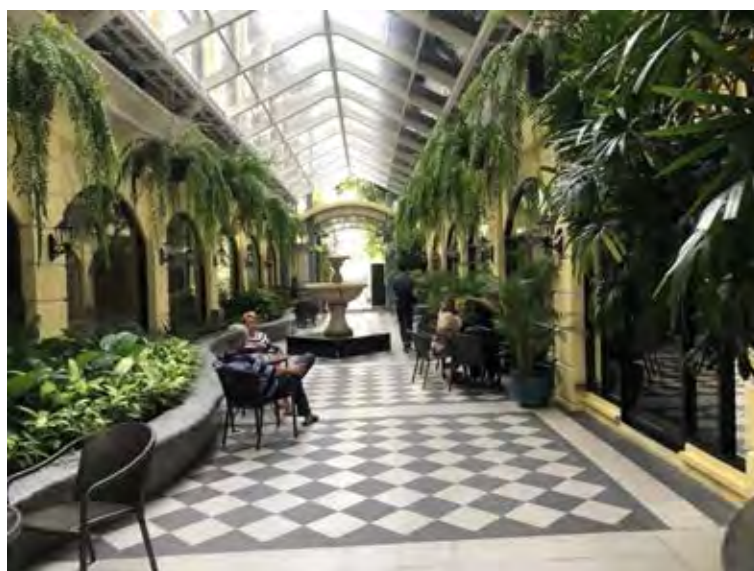
นอกจากนี้ยังมีการออกแบบพื้นที่สระว่ายน้ำอยู่บนอาคาร ด้านหลังอาคารสูง เพื่อเพิ่มการใช้งานภายนอกอาคาร โดยมีการออกแบบเพื่อเพิ่มร่มเงาในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากการใช้ไม้ต้น ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในหัวข้อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

โรงแรมประกอบด้วย 2 ส่วน คือ อาคารด้านหน้าสูง 2 ชั้น เป็นอาคารแบบโคโลเนียล และอาคารด้านหลังเป็นอาคารสูง เป็นอาคารแบบร่วมสมัย โดยมีเปิดมุมมองจากห้องพักมายังถนนศรีอยุธยาเป็นหลัก โดยไม่มีความสัมพันธ์กับพื้นที่สวนซึ่งเป็นการใช้พื้นที่ระหว่างอาคารเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ปัจจุบันมีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ คลับเฮ้าส์ ห้องอาหาร ห้องฟิตเนส สระว่ายน้ำ รวมถึงห้องประชุมและสัมมนา

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณ พื้นที่สวนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ประกอบด้วย (1) สวนระหว่างอาคารที่สามารถแบ่งออกเป็นพื้นที่สวนใต้หลังคากระจก และพื้นที่สวนระหว่างอาคาร โดยพื้นที่สวนใต้หลังคากระจกเป็นการเพิ่มพื้นที่การใช้งานภายนอกอาคารที่ออกแบบต่อเติมในภายหลัง มีการใช้งานเป็นพื้นที่นั่งพักผ่อนและเป็นทางเข้าของโรงแรม ซึ่งมีสัดส่วนของพื้นที่ลาดชันเป็นส่วนใหญ่ ใช้ความสำคัญกับการใช้งานเป็นหลัก พื้นที่สีเขียวเป็นเพียงการประดับตกแต่งตามแนวอาคาร พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ เดหลี (*Spathiphyllum spp.*) จิ้ง (*Rhapis laosensis*) ปาล์มไผ่ (*Chamaedorea seifrizii*) โดยออกแบบกระบะปลูกด้วยเส้นโค้ง และใช้วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้องเซรามิกที่สลับสีขาวดำเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ นอกจากนี้มีการประดับเฟิร์น (*Pteridophyta family*) จากเขตแดนอีกด้วย (ภาพที่ 34)

ภาพที่ 34 สวนระหว่างอาคารภายใต้หลังคากระจก

สวนภายในระหว่างอาคารที่ต่อเนื่องจากพื้นที่สวนใต้หลังคากระจก และมีการใช้วัสดุพื้นเหมือนกัน โดยมีการเพิ่มระเบียบไม้ และสระน้ำ เพื่อการพักผ่อนที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ศาลาบริเวณกลางพื้นที่สวน ภายในพื้นที่เป็นพื้นที่ลาดแข็งเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่สีเขียวบริเวณขอบของอาคาร ซึ่งลักษณะการใช้พืชพรรณเป็นพืชพรรณที่ใช้พื้นที่ในการปลูกน้อย ได้แก่ ปาล์ม (*Arecales*) พลูด่าง (*Epipremnum aureus*) โมก (*Wrightia religiosa*) ชำแดง (*Achras sphaerocephalum*) (ภาพที่ 35)

ภาพที่ 35 พื้นที่คอร์ทที่มีศาลาและพื้นที่พักผ่อน

ลักษณะการใช้พืชพรรณของพื้นที่สวนเป็นการออกแบบการใช้พืชพรรณที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ทางเข้าโรงแรม ซึ่งเป็นการประดับขอบอาคารเพื่อความสวยงามเป็นหลัก ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่โรงแรมด้วย นอกจากนี้ยังมีการใช้กำแพงต้นไทรเกาหลี (*Ficus annulate*) เป็นแนวรั้วของโรงแรม เพื่อเพิ่มช่วยปิดบังสภาพแวดล้อมภายนอก และช่วยลดฝุ่นจากพื้นที่ถนนได้อีกด้วย (ภาพที่ 36)

ภาพที่ 36 กำแพงต้นไม้บริเวณหน้าโรงแรม

(2) พื้นที่สวนหลังคา เป็นพื้นที่สรวายน้ำสีเหลี่ยมผืนผ้า ที่มีบริเวณโดยรอบเป็นพื้นที่ทรายล่างทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่สวนนี้ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกและสูงเหนือระดับอาคารด้านข้าง ทำให้อากาศร้อนในช่วงเวลาบ่าย จึงมีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการใช้ไม้เลื้อยการเวก (*Artabotrys siamensis*) เป็นศาลาบริเวณทิศตะวันตก และมีการประดับฐานวางอ่างบัว และกำแพงเป็นน้ำตกโดยรอบสรวายน้ำ เพื่อสร้างบรรยากาศให้มีความร่มรื่นมากยิ่งขึ้น (ภาพที่ 37)

ภาพที่ 37 สวนหลังคา บริเวณสรวายน้ำ

โดยแนวคิดการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมเกิดจากความชื่นชอบต้นไม้ของเจ้าของโรงแรม จึงทำให้มีการปรับปรุงงานภูมิสถาปัตยกรรมอย่างสม่ำเสมอ⁵ และด้วยขนาดพื้นที่ของโรงแรมเล็ก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นลาดแข็งเพื่อการใช้งาน และพืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ เตย (Spathiphyllum spp.) เฟิร์นแฉวงสไบนาง (Nephrolepis spp.) เฟิร์นใบมะขาม (Nephrolepis cordifolia) เสน่ห์จันทร์แดง (Homalomena rubescens) หมากเขียว (Ptychosperma macarthurii) หมากเหลือง (Dyopsis lutescens) จั๋งจีน (Rhapis excelsa) ไม้ต่าง (Drepanostachyum khasianum)

3.3.5 โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนสาทรใต้ เป็นย่านธุรกิจสำคัญของกรุงเทพฯ ในบริเวณใกล้เคียงเป็นคอนโดมิเนียมและโรงแรม มีขนาดพื้นที่ประมาณ 24 ไร่ ปัจจุบันบริหารงานโดย บริษัท เอชเคอาร์ไอ กรุ๊ป จำกัด

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยมีแนวคิดเพื่อสะท้อนความเป็นไทยที่เป็นต้นกำเนิดของประเทศไทย นั่นคือ สุขโขทัย ปัจจุบันมีการขยายพื้นที่โรงแรมไปทางทิศใต้ ก่อสร้างเป็นห้องพักบนอาคารสูง และมีพื้นที่สวนสปป่าเพิ่มขึ้น

⁵ สัมภาษณ์ สาราณ มาลา, ผู้จัดการฝ่ายคนสวน โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ, 28 พฤศจิกายน 2561.

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 38 ผังบริเวณโรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในย่านเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ บนถนนสาทร มีลักษณะที่ดินเป็นที่ราบทั้งหมด ซึ่งสามารถเข้าถึงได้จากถนนสาทรเป็นหลัก และมีเส้นทางบริการที่เชื่อมต่อกับซอยสวนพลู 8 และซอยสาทร 1 แยก 1 ซึ่งเป็นส่วนที่ต่อเติมเป็นอาคารสูงในภายหลัง

เนื่องจากโรงแรมมีพื้นที่ขนาดใหญ่ แต่มีลักษณะที่ดินแคบยาวซึ่งมีการขยายที่ดินเพิ่มขึ้นในภายหลังบริเวณทิศตะวันออก มีทางเข้าที่แคบและมาขยายออกภายใน จึงมีการวางอาคารเดิมจะอยู่บริเวณด้านหลังของพื้นที่ (ปัจจุบันกลายเป็นบริเวณกลางพื้นที่) ลักษณะของอาคารในช่วงแรกเป็นอาคารที่แผ่เต็มพื้นที่ โดยเปิดพื้นที่ตรงกลางเป็นสวนคอร์ท เพื่อรักษาต้นไม้เดิมไว้⁶ โดยอาคารโรงแรมหลักแบ่งออกเป็นสองส่วน คือส่วนต้อนรับที่มีการออกแบบเป็นสวนสระน้ำประดับ

⁶ สัมภาษณ์ วีระพันธ์ ไพศาลนันท์, บริษัท PL Design จำกัด ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ, 2 เมษายน 2562

ประติมากรรมเจดีย์ และส่วนที่สองเป็นส่วนห้องพักที่เว้นพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ โดยมีการออกแบบอาคารให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพจากภายในห้องพักได้ บริเวณด้านหน้าโรงแรมเป็นห้องอาหารที่แยกออกจากอาคารโรงแรมหลัก ตั้งอยู่ท่ามกลางสวนและสระน้ำ โดยมีการใช้งานทั้งนักท่องเที่ยวที่พักในโรงแรมและบุคคลภายนอก

ต่อมามีการขยายพื้นที่โรงแรมทางทิศตะวันออกและทิศใต้ ทำให้มีการสร้างอาคารสูงเพื่อเพิ่มพื้นที่การใช้งานให้เต็มประสิทธิภาพ โดยพื้นที่ทิศตะวันออกเป็นอาคารห้องพักที่มีสระว่ายน้ำและอาคารสปาภายในสวน และพื้นที่ทิศใต้เป็นส่วนห้องพักทั้งหมดที่เชื่อมต่อทางเดินจากอาคารเดิมได้ ซึ่งมีการออกแบบพื้นที่หน้าอาคารเป็นสระว่ายน้ำ สวน และสนามกีฬาที่แยกออกจากส่วนอาคารโรงแรมเดิม มีแนวต้นไม้ล้อมรอบพื้นที่

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

การออกแบบสถาปัตยกรรมแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อตั้งโรงแรม ซึ่งประกอบด้วยอาคารล้อมคอร์ทที่เป็นการคลี่คลายงานสถาปัตยกรรมให้เป็นงานร่วมสมัย โดยใช้โทนสีขาวยังหมด มีการออกแบบจังหวะเสาให้ซ้ำ ๆ กันต่อเนื่องไป และเปิดพื้นที่คอร์ทกลางให้ห้องพักแต่ละห้องสามารถสัมผัสพื้นที่ธรรมชาติได้ โดยยื่นชานระเบียงออกจากตึกอาคารที่มีสระบัวล้อมรอบ และช่วงขยายโรงแรม โดยมีการขยายพื้นที่โรงแรมทางทิศเหนือและทิศใต้ โดยมีการใช้อาคารเดิมในพื้นที่เป็นอาคารสปา และสร้างอาคารใหม่ที่ได้นำเอาเอกลักษณ์ของอาคารในยุคแรกมาพัฒนาใหม่ให้มีความทันสมัยมากขึ้น มีรูปแบบเป็นอาคารสูง แบ่งออกเป็น 2 แห่ง คือบริเวณทิศเหนือเป็นอาคารที่เชื่อมต่อกับส่วนสระว่ายน้ำ และอาคารบริเวณทิศใต้เป็นอาคารสูงที่สุดภายในโรงแรม โดยเน้นบรรยากาศของภายในห้องพักให้มีความเป็นไทย

ปัจจุบันโรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหารไทย ห้องอาหารนานาชาติ สปา ฟิตเนส สระว่ายน้ำ

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางแผนผังบริเวณ พบว่า มีพื้นที่สวนแบ่งออกเป็น 4 พื้นที่ ประกอบด้วยสวนคอร์ท สวนล้อมรอบอาคาร สวนสระว่ายน้ำ และสวนสระว่ายน้ำอาคารใหม่ โดยมีการเชื่อมต่อด้วยเส้นทางการสัญจรทั้งทางรถและทางเดิน โดยสวนคอร์ทและสวนล้อมอาคารเป็นส่วนเดิมที่มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ที่สุดของโรงแรม ส่วนสวนอื่น ๆ เป็นการออกแบบตกแต่ง และต่อเติมขึ้นในภายหลัง เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่น่าสบายและตามการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้น

(1) สวนคอร์ทเป็นส่วนสำคัญของโรงแรมที่มีการออกแบบสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกันตั้งแต่เริ่มต้น มีสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวเกือบทั้งหมดโดยรวมถึงพื้นที่น้ำด้วย โดยแบ่งออกเป็น 2 แห่ง คือ สวนคอร์ทสระน้ำประดับประติมากรรมเจดีย์มีรูปแบบที่เรียบง่าย ใช้กระเบื้องสีดำ และประดับด้วยประติมากรรมเจดีย์ 5 ชั้น เพื่อให้เป็นสระน้ำสะท้อน ล้อมรอบด้วยอาคารสีขาวประดับขอบอาคารด้วยเฟืองฟ้าสีชมพู (ภาพที่ 39)

ภาพที่ 39 คอร์ทสระน้ำประดับเจดีย์จำลอง

และสวนคอร์ทสระบัว ที่มีการออกแบบให้ระเปียงและหน้าต่างของห้องพักสามารถมองเห็นทัศนียภาพได้ ซึ่งมีการขุดสระน้ำล้อมรอบพื้นที่เกาะกลางที่เดิมเป็นต้นจามจุรีขนาดใหญ่ที่ตายไปเนื่องจากการก่อสร้าง จึงมีการใช้ต้นมะพร้าว (*Cocos nucifera*) และลีลาวดี (*Plumeria spp.*) เพื่อสร้างบรรยากาศของสวนเมืองร้อนแทน แนวคิดในการใช้พืชพรรณของสวนคอร์ทนี้มีการออกแบบให้มีอาคารสีขาวที่ตัดกับต้นไม้สีเขียว โดยไม่ใช้ไม้พุ่มประดับ ปูสนามหญ้าสีเขียวให้เกิดความเรียบง่ายของการออกแบบที่ยังคงความเป็นธรรมชาติไว้ นอกจากนี้ยังมีการออกแบบการใช้พืชพรรณประดับขอบอาคาร ได้แก่ เฟืองฟ้าสีชมพู เพื่อสร้างบรรยากาศให้นุ่มนวลมากขึ้น⁷ (ภาพที่ 40)

⁷ สัมภาษณ์ วีระพันธ์ ไทศาลนนท์, บริษัท PL Design จำกัด ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพมหานคร, 2 เมษายน 2562

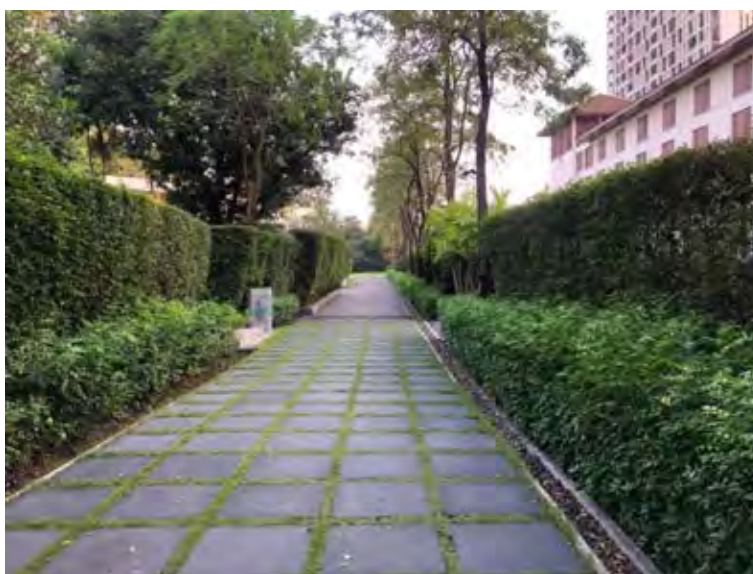

ภาพที่ 40 พื้นที่สวนคอร์ทสระบัว

(2) สวนล้อมรอบอาคาร บริเวณห้องอาหารด้านหน้าโรงแรม เป็นส่วนที่มีการออกแบบให้ได้บรรยากาศเรือนไทย มีความร่มรื่น เย็นสบาย ที่ล้อมรอบด้วยพื้นที่สระบัว ท่ามกลางพื้นที่ต้นไม้ใหญ่ โดยเชื่อมต่อกับพื้นที่ถนนทางเข้าโรงแรมที่มีการออกแบบปรับปรุงใหม่ให้มีทางเดินไม้เทียมริมสระน้ำ ใช้ไม้พุ่มประดับ ได้แก่ หนวดปลาหมึกแคระ (*Schefflera arboricola*) จิ้ง (*Rhapis laosensis*) พลุต่าง (*Epipremnum aureus*) ว่านกระดุมทอง (*Melampodium divaricatum*) (ภาพที่ 41) นอกจากนี้บริเวณทางเข้าโรงแรมมีการออกแบบเป็นสระน้ำประดับประติมากรรมระฆัง สวนล้อมรอบอาคารยังรวมไปถึงสวนสปาที่ต่อเติมขึ้นในภายหลัง มีการสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นจากไม้ใหญ่เดิม ได้แก่ หางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia*) มีการใช้ไม้ตัดแต่งตามแนวทางเดินเพื่อปิดบังการมองเห็นจากภายนอก สร้างความสงบ และความเป็นส่วนตัวแก่ผู้ใช้บริการ พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ แก้ว (*Murraya paniculata*) ไทรเกาหลี (*Ficus annulate*) ปีบ (*Millingtonia hortensis*) เป็นต้น และใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ หินแกรนิต โดยปูสลับกับพื้นหญ้า ให้เหมือนอยู่ในที่ธรรมชาติ (ภาพที่ 42)

ภาพที่ 41 สระบัวรอบห้องอาหารบริเวณหน้าโรงแรมสุโขทัย

ภาพที่ 42 ทางเดินภายในพื้นที่สวนสปาโรงแรมสุโขทัย

(3) สวนสระว่ายน้ำ เป็นพื้นที่ลาดแข็งทั้งหมด โดยใช้งานเป็นพื้นที่พักผ่อนริมสระ ซึ่งมีบรรยากาศที่โล่งและเรียบง่ายที่มีการปลูกไม้พุ่มเป็นแนวทางเดินและไม้ต้นตามแนวขอบพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ และมีอาคารสูงล้อมรอบทำให้มีร่มเงา สามารถใช้งานได้ตลอดทั้งวัน (ภาพที่ 43) ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับ (4) พื้นที่สวนสระว่ายน้ำของอาคารใหม่ที่มีร่มเงาของอาคารสูงทำให้เกิดร่มเงา ซึ่งมีการปลูกไม้ต้นตระกูลปาล์ม (*Arecales family*) บริเวณลานหน้าอาคาร ซึ่งมีบรรยากาศที่ทันสมัยกว่า มีการใช้ไม้พุ่มน้อยชนิด ได้แก่ พลับพลึงตีนเป็ด (*Hymenocallis littoralis*) โดยวัสดุที่ใช้ในสระว่ายน้ำทั้งสองแห่งมีสีเข้มขึ้น ได้แก่ สีคราม เป็นต้น (ภาพที่ 44)

ภาพที่ 43 พื้นที่บริเวณสระว่ายน้ำ

ภาพที่ 44 สระว่ายน้ำบริเวณอาคารโรงแรมที่สร้างขึ้นใหม่

(ที่มา: <https://cdn.marketingoops.com/wp-content/uploads/2016/12/13.jpg>)

แนวคิดการออกแบบสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงต้น คือ ความเป็นไทยร่วมสมัย ในงานภูมิสถาปัตยกรรมจึงมีการประดับประดากรรมให้สอดคล้องกับแนวคิดและชื่อโรงแรม เช่น การประดับประดาบริเวณทางเข้า การใช้ประติมากรรมเจดีย์จำลองบริเวณพื้นที่คอร์ทกลางน้ำภายในอาคาร และมีการใช้พืชพรรณแบบสวนเมืองร้อน โดยต่อมาเมื่อมีการออกแบบปรับปรุงและต่อเติมโรงแรมจะเห็นลักษณะของการใช้พืชพรรณและวัสดุที่นิยมและทันสมัยมากขึ้น เป็นการใช้งานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นพื้นที่ใช้งานกลางแจ้ง อีกทั้งส่งเสริมให้อาคารดูโดดเด่นมากกว่าการสร้างทัศนียภาพให้แก่ผู้ใช้บริการ

นอกจากนี้ยังมีงานภูมิสถาปัตยกรรมบริเวณโดยรอบสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ได้แก่ สวนสปา (ภาพที่ 45) สวนบริเวณอาคารสูงที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งยังคงมีแนวคิดการใช้พืชพรรณแบบร้อนชื้น แต่มีการออกแบบเส้นทางและลักษณะการใช้งานที่ทันสมัยมากขึ้น และลดการใช้ไม้พุ่ม เป็นการใช้สนามหญ้าและต้นไม้ขนาดเล็กจนถึงใหญ่แทน

ภาพที่ 45 พื้นที่สนามหญ้าภายในสวนสปา

3.3.6 โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท ตั้งอยู่บนถนนเจริญนครริมฝั่งทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณสะพานพระราม 3 มีขนาดพื้นที่ประมาณ 21 ไร่ ปัจจุบันบริหารงานโดย ไมเนอร์ โฮเทล กรุ๊ป

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ทก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 มีต้นไม้ขนาดใหญ่ ทำให้ได้ชื่อว่า เป็น โอเอซิสในเมืองกรุงเทพฯ เดิมชื่อ โรงแรมรอยัล การ์เด้น ริเวอร์ไซด์ และเปลี่ยนเป็นโรงแรมเมอริออต รอยัล การ์เด้น ริเวอร์ไซด์ และเปลี่ยนคณะผู้บริหารใหม่ จึงเป็นชื่ออนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2550) จนถึงปัจจุบัน

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 46 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก โดยมีคลองสาธารณะคือ คลองบางน้ำชน ไหลผ่านกลางพื้นที่โรงแรม โดยการเข้าถึงหลักสามารถเข้าถึงได้ทั้งจากทางถนนเจริญนครเป็นทางเข้าหลักของโรงแรมบริเวณทิศเหนือที่เชื่อมต่อกับห้างสรรพสินค้าริเวอร์ไซด์ พลาซ่า โดยมีพื้นที่เทียบรถยื่นออกจากตัวอาคาร ซึ่งเชื่อมต่อขึ้นชั้นที่สองของอาคาร และทางเรือจากท่าเรือสาทร ที่เป็นเส้นทางที่สร้างบรรยากาศของการเข้าถึงโดยผ่านบริเวณสวนและสระว่ายน้ำ ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบทั้งหมด ซึ่งมีการวางอาคารแบ่งออกเป็น 3 อาคารหลัก ซึ่งวางกระจายตัวเพื่อปิดล้อมพื้นที่ใจกลางให้เป็นพื้นที่โล่ง ซึ่งมีฐานอาคารเป็นส่วนเชื่อมต่อกันสองอาคาร และมีทางเดินมีหลังคาคลุมเชื่อมต่อไปยังอีกอาคารหนึ่ง และเป็นทางเดินทางเชื่อมต่อการใช้งานของห้องอาหาร ท่าเรือ และอาคารหลังอื่น ๆ ภายในโรงแรมทั้งหมด

จากการวางอาคารทำให้เกิดพื้นที่สวนบริเวณใจกลางพื้นที่โรงแรม ที่มีส่วนห้องอาหาร บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีอาคารและทางเดินล้อมรอบทั้งสองด้าน นอกจากนี้ยังมีพื้นที่สวนบริเวณริมคลองบางน้ำชน ซึ่งเป็นบริเวณที่มีต้นไม้ใหญ่เต็ม จึงมีการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม และสร้างความเป็นส่วนตัวต่อผู้ใช้บริการ

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

อาคารสถาปัตยกรรมประกอบด้วย 3 อาคารหลักที่ตั้งกระจายในพื้นที่ ซึ่งทำให้เกิดคอร์ทขนาดใหญ่ซึ่งเป็นบริเวณสระว่ายน้ำ ห้องพักผ่อนแต่ละอาคารจะสามารถมองเห็นทัศนียภาพที่แตกต่างกันออกไป ทั้งสวน สระว่ายน้ำ และแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีการออกแบบบริเวณขอบอาคารเป็นระเบียงทางเดินโดยรอบ และมีห้องพักผ่อนเป็นบางช่วง ซึ่งมีการประดับขอบอาคารด้วยต้นไม้ เพื่อเพิ่มการเชื่อมต่อของพื้นที่สีเขียว และเน้นการมองเห็นสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นหลัก

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 407 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหารไทยและนานาชาติ สระว่ายน้ำ ฟิตเนส สปา รวมถึงห้องประชุมและสัมมนา

ภาพที่ 47 ต้นไม้ใหญ่ริมสระว่ายน้ำโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณทำให้มีพื้นที่สวนเป็นพื้นที่คอร์ทขนาดใหญ่ โดยใช้กลุ่มอาคารเป็นการปิดล้อม โดยบริเวณกลางพื้นที่เป็นสระว่ายน้ำที่ใช้กระเบื้องสีฟ้าสดใส บริเวณรอบสระเป็นส่วนระเบียงไม้ทั้งหมด มีการออกแบบพื้นที่ให้มีการแบ่งช่องด้วยทรายล้าง และตีขอบด้วยหินแกรนิต กระเทาะหน้า ซึ่งใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนริมสระว่ายน้ำ และพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่สีเขียว โดยบริเวณขอบอาคารมีสระบัวเป็นแนวกันก่อนเป็นพื้นที่สีเขียวตามขอบอาคาร โดยมีการใช้พืชพรรณที่เป็นไม้พุ่ม และไม้ต้น ได้แก่ ก้ามกุ้ง (*Heliconia spp.*) จิ้งจिन (*Rhapis excelsa*) หมาก (*Areca catechu*) กล้วย (*Musa spp.*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) บอน (*Colocasia esculenta*) (ภาพที่ 48) โดยภายในพื้นที่สระว่ายน้ำมีต้นไทร (*Ficus Benjamina*) ขนาดใหญ่เต็ม จึงมีการออกแบบให้เป็นจุดเด่นกลางพื้นที่ (ภาพที่ 47)

ภาพที่ 48 สระบัวรอบพื้นที่สระว่ายน้ำโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

พื้นที่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นส่วนระเบียงที่เชื่อมต่อกับห้องอาคารที่มีการใช้งาน เป็นพื้นที่รับประทานอาหารและนั่งพักผ่อน โดยมีการออกแบบให้มีความโปร่งโล่ง สามารถมองเห็นทัศนียภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาได้ และเชื่อมต่อกับท่าเรือของโรงแรมที่เป็นพื้นที่ต้อนรับของผู้ใช้บริการจากทางเรือ โดยมีการออกแบบให้มีไม้ต้น ได้แก่ ต้นมะพร้าว (*Cocos nucifera*) บนลานปูกระเบื้องสีธรรมชาติ ใช้ไม้พุ่ม ได้แก่ พลับพลึงดินเป็ด (*Hymenocallis littoralis*) บริเวณโคนต้น และใช้ไม้เลื้อยเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวบริเวณลำต้นมะพร้าว (*Cocos nucifera*) อีกด้วย (ภาพที่ 49)

ภาพที่ 49 พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

สัดส่วนของพื้นที่สีเขียวของโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ทมีมากกว่าพื้นที่ลาดเชิง ซึ่งเป็นบริเวณสวนริมคลองบางน้ำชน และบริเวณรอบอาคาร โดยบริเวณริมคลองมีการใช้ไม้พุ่ม ได้แก่ จั๋งจีน (*Rhapis excelsa*) คล้า (*Schumannianthus dichotomus*) พืชตระกูลเฟิร์น (*Pteridophyta family*) ประดับบริเวณใต้ต้นไม้ และบริเวณลำต้น โดยเน้นพืชพรรณที่มีลักษณะของใบที่หลากหลาย สีเขียวเข้ม และใช้ดินตื้นตุ๊กแก (*Tridax procumbens*) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวบริเวณเชื่อมกันตลิ่งตลอดทั้งคลองอีกด้วย (ภาพที่ 50)

ภาพที่ 50 พื้นที่สวนริมคลอง โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

นอกจากนี้พื้นที่สวนริมคลองและขอบอาคารเน้นการออกแบบตกแต่งแบบสวนหย่อมที่มีการใช้ไม้พุ่ม เว้นพื้นที่สนามหญ้า มีการประดับก้อนหินเรียงเป็นทางเดินเล่น มีม้านั่ง และการประดับประติมากรรมต่าง ๆ รวมถึงบริเวณศาลพระภูมิของโรงแรมด้วย โดยทางเดินหลักภายในสวนมักจะมีการใช้ไม้ตัดแต่งตามแนวขอบเพื่อเปิดพื้นที่ทางเข้าเฉพาะจุดที่มีทางเดินย่อยเท่านั้น (ภาพที่ 51)

ภาพที่ 51 ทางเดินภายในพื้นที่สวนหย่อม

พื้นที่สวนรอบอาคารและพื้นที่หน้าอาคารเป็นส่วนที่มีการออกแบบปรับปรุงขึ้นใหม่ โดยบริษัท เบนสเลย์ ดีไซน์ สตูดิโอส์ จำกัด เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของโรงแรมให้ดูทันสมัยขึ้น ในการเปลี่ยนคณะผู้บริหารโรงแรม ซึ่งมีการออกแบบที่ทันสมัยขึ้น โดยใช้วัสดุและพืชพรรณตามความนิยม เช่น การใช้ไม้พุ่มชนิดเดียวในบริเวณหนึ่ง ๆ การออกแบบลานคอนกรีตให้มีพื้นที่ปลูกต้นไม้เป็นจุด ๆ สร้างความน่าสนใจด้วยการสร้างสระน้ำล้อมรอบต้นไม้ต้น ๆ (ภาพที่ 52) และเลือกใช้พืชพรรณที่เน้นรูปทรงที่มีความเป็นเรขาคณิต ได้แก่ สีสลาวตี (*Plumeria spp.*) แต่ยังคงรักษาต้นไม้ใหญ่เดิมไว้ โดยบริเวณที่มีการออกแบบปรับปรุงใหม่นั้นจะมีความโปร่งโล่ง สะอาดตา ไม่รกทึบ และมีการใช้วัสดุที่ทันสมัยมากขึ้น

ภาพที่ 52 การออกแบบกระบะปลูกต้นไม้รูปแบบใหม่

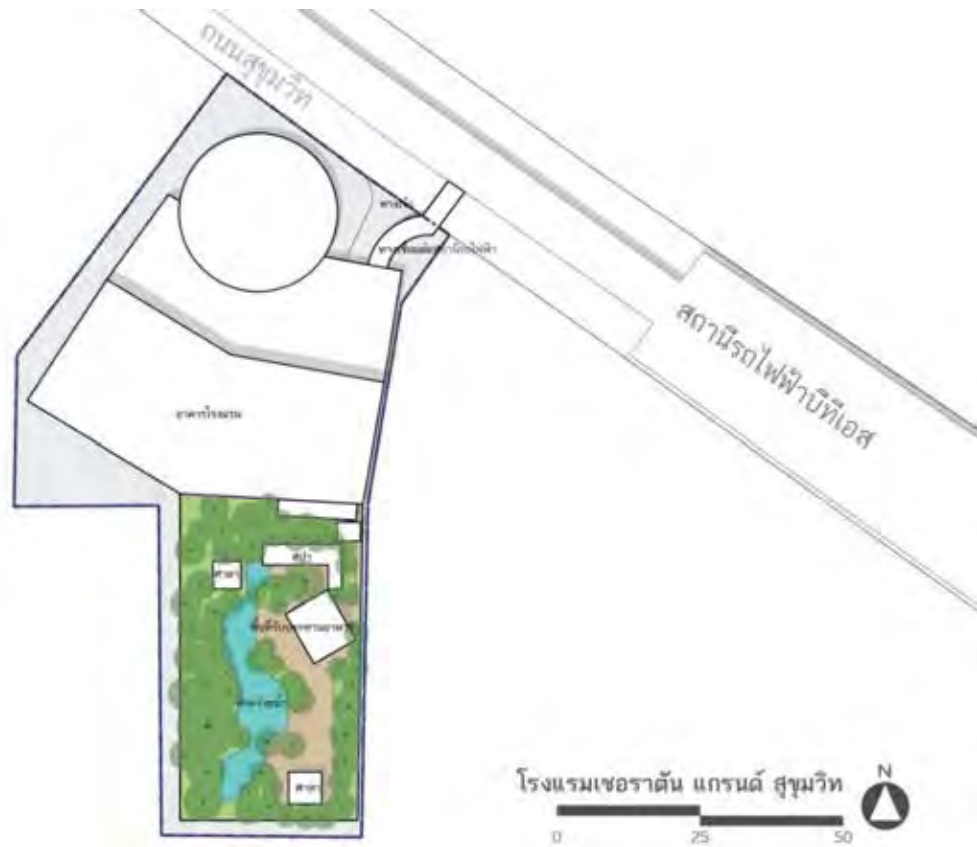
3.3.7 โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท ตั้งอยู่บนถนนสุขุมวิท บริเวณสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส อโศก ซึ่งเป็นย่านธุรกิจสำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ ปัจจุบันบริหารโดย บริษัท สตาร์วู้ดโฮเต็ล แอนด์ รีสอร์ท

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยเป็นโรงแรมแห่งแรกในประเทศไทยในเครือเชอราตัน ปัจจุบันมีการขยายพื้นที่โรงแรมเพิ่มขึ้น

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 53 ผังบริเวณโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท ตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่มีความหนาแน่นของการคมนาคม และการใช้งานที่มีการพัฒนาเป็นย่านห้างสรรพสินค้ากลางเมืองและพื้นที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ลักษณะพื้นที่ของโรงแรมเป็นพื้นที่ราบที่มีทางเข้าจากทางถนนสุขุมวิทเพียงทางเดียว

เนื่องจากการวางผังของอาคารที่เต็มพื้นที่จึงทำให้มีการออกแบบสถาปัตยกรรมให้สามารถรองรับการใช้งานได้ทั้งหมด พื้นที่สวนจึงเป็นส่วนสวนหลังคาเพื่อให้มีพื้นที่สำหรับการใช้งานกลางแจ้งของผู้ใช้บริการ

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

สถาปัตยกรรมของโรงแรมเป็นสไตล์ไทยร่วมสมัย มีการออกแบบให้มีอาคารจอดรถ ร้านค้า และโรงแรมอยู่ภายในอาคารเดียวกันทั้งหมด โดยมีการสร้างเส้นทางเชื่อมต่อจากทางเดินยกระดับของสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสในภายหลัง ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 458 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหารไทยและนานาชาติ สปา ฟิตเนส สระว่ายน้ำ และห้องประชุมสัมมนา

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางแผนบริเวณที่ทำให้พื้นที่สวนเป็นรูปแบบของสวนหลังคา ที่ประกอบด้วยเรือนไทย ศาลาไทย สระว่ายน้ำ และพื้นที่สีเขียวปิดล้อมทั้งหมด ซึ่งมีการวางแผนบริเวณของงานภูมิสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกันตามแนวคิดของสวนเมืองร้อน⁸ มีบรรยากาศร่มรื่น โดยเน้นการใช้พืชพรรณที่มีใบสีเขียวเข้ม และหลากหลาย ทั้งไม้พุ่ม ไม้ต้นขนาดเล็ก และไม้ต้นขนาดใหญ่ ได้แก่ กล้วยพัด (*Ravenala madagascariensis*) ลีลาวดี (*Plumeria spp.*) หมาก (*Areca catechu*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) เฮลิโคเนีย (*Heliconia spp.*) เตย (*Pandanus spp.*) พลับพลึงตีนเป็ด (*Hymenocallis littoralis*) จันทน์ผา (*Dracaena cochinchinensis*) พืชตระกูลฟีโลเดนดรอน (*Philodendron spp.*) เมื่อเข้าไปใช้งานพื้นที่จะให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในระดับพื้นดิน (ภาพที่ 54)

ภาพที่ 54 ภาพถ่ายมุมสูงของพื้นที่สวนโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

การใช้งานพื้นที่แบ่งเป็นส่วนสปา ที่ใช้เรือนไทยเป็นห้องสปา และพื้นที่ชานเรือนเป็นพื้นที่พักผ่อน รวมถึงศาลาไทย (ภาพที่ 55) และบริเวณโดยรอบสระว่ายน้ำเป็นช่วง ๆ โดยมีการออกแบบสระว่ายน้ำให้มีลักษณะคล้ายสระน้ำในสวน ที่คดเคี้ยวไปตามพื้นที่สีเขียว โดยมีขอบสระเป็น

⁸ สัมภาษณ์ จิระชัย เร่งทอง, กรรมการผู้จัดการ บริษัท Bensley Design Studio จำกัด ผู้ออกแบบปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท, 6 กุมภาพันธ์ 2562.

เหลี่ยมมุม ไม่โค้งตามธรรมชาติ และมีการประดับน้ำพุ น้ำตก ประติมากรรมเป็นระยะ ๆ (ภาพที่ 56) การใช้วัสดุของสระว่ายน้ำเป็นกระเบื้องสีฟ้าสดใส โดยมีขอบเป็นหินทราย โดยให้สีของสระว่ายน้ำตัดโดดเด่น และดูสว่างในพื้นที่สีเขียวเข้มของต้นไม้

ภาพที่ 55 เรือนไทยตั้งอยู่โดยรอบสระว่ายน้ำ

ภาพที่ 56 สระว่ายน้ำในสวน ประดับประติมากรรม

บริเวณพื้นที่สวนโดยรอบทั้งหมดออกแบบให้เป็นพื้นที่ใช้งานแทรกอยู่กับพื้นที่สวน โดยใช้วัสดุเป็นหินกรวดเรียงเป็นทาง พื้นหินธรรมชาติ ระบายไม้ และมีการเล่นระดับขึ้น – ลง เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ (ภาพที่ 57) โดยมีการใช้งานเป็นพื้นที่นั่งพักผ่อนริมสระว่ายน้ำ พื้นที่รับประทานอาหาร พื้นที่สปา เน้นการมองเห็นภายในสวนมากกว่าการเปิดให้เห็นทัศนียภาพภายนอก

ภาพที่ 57 ศาลาพักผ่อนภายในพื้นที่สวนโรงแรมเซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

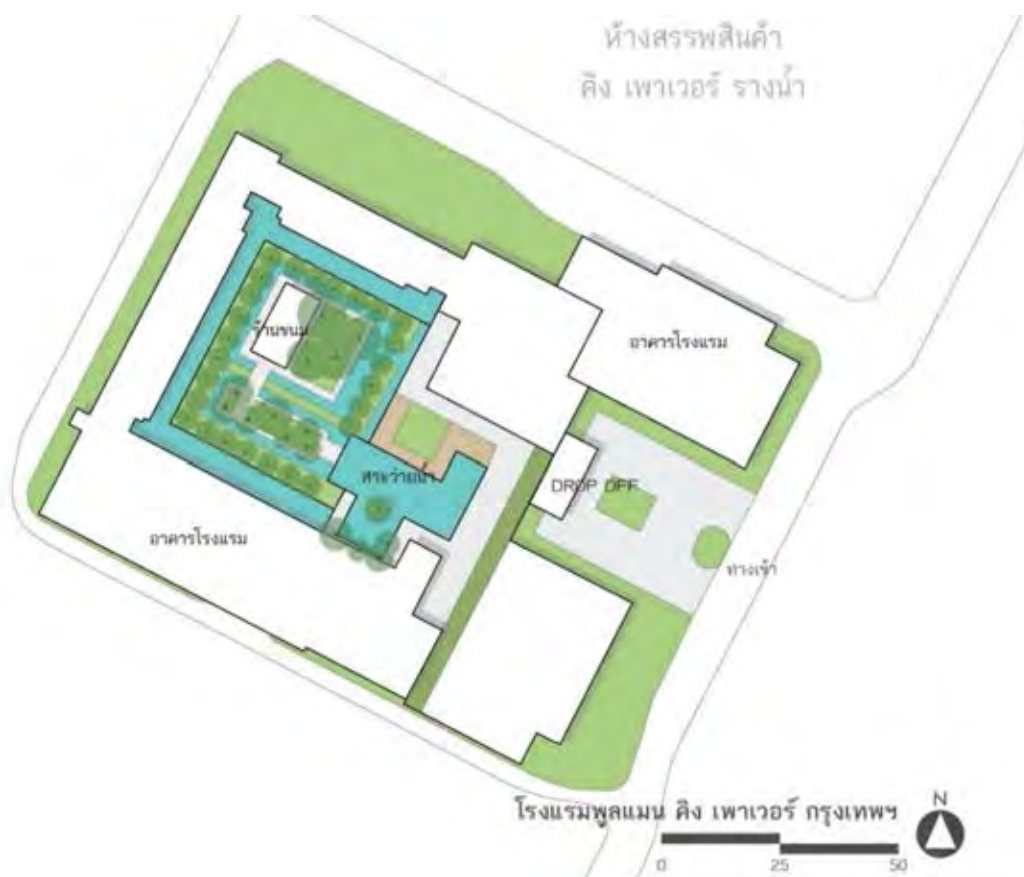
3.3.8 โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ

โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนรางน้ำ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการคิง เพาเวอร์ คอมเพล็กซ์ ปัจจุบัน บริหารงานโดยบริษัท แอคคอร์กรุ๊ป จำกัด

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2550 พร้อมกับโครงการคิง เพาเวอร์ คอมเพล็กซ์ เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนของนักธุรกิจและรองรับนักท่องเที่ยวในโครงการคิง เพาเวอร์ คอมเพล็กซ์อีกด้วย

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 58 ผังบริเวณโรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ

โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ระหว่างถนนรางน้ำและถนนศรีอยุธยา ภายในโครงการคิง เพาเวอร์ คอมเพล็กซ์ รางน้ำ สามารถเข้าถึงได้จากทั้งสองทาง โดยทางเข้าของโรงแรมแยกออกจากส่วนเส้นทางสัญจรหลัก โดยเปิดเป็นพื้นที่ลานโล่งหน้าอาคาร

การวางผังอาคารโรงแรมเป็นอาคารปิดล้อมที่มีพื้นที่สวนคอร์ทยภายใน มีเส้นทางบริการล้อมรอบด้านข้างและด้านหลัง พื้นที่ด้านทิศเหนือเป็นห้างสรรพสินค้าคิง เพาเวอร์ โดยมีเส้นทางเดินเชื่อมต่อที่สามารถเข้าถึงโรงแรมได้ โดยลักษณะของสถาปัตยกรรมวางอาคาร 6 ชั้น ไว้บริเวณด้านหน้าโรงแรม และอาคารสูงไว้ด้านหลัง จึงทำให้พื้นที่หลังคาอาคาร 6 ชั้น ใช้เป็นพื้นที่ระวายน้ำที่สามารถมองเห็นพื้นที่สวนคอร์ทยภายในได้ และพื้นที่สวนคอร์ทยมีอาคารร้านขนมท่ามกลางพื้นที่สีเขียวและสระน้ำโดยรอบ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างจุดสนใจและเพิ่มการใช้งานให้กับพื้นที่สวนคอร์ทยนี้ โดยจะกล่าวรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมต่อไป

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

สถาปัตยกรรมเป็นรูปแบบร่วมสมัย แสดงความก้าวล้ำนำสมัย และภายในตกแต่งด้วยรูปแบบเอเชียร่วมสมัย โดยอาคารแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ อาคารการ์เดน วิง สูง 6 ชั้น และอาคาร แกลส ทาวเวอร์ ขนาดความสูง 21 ชั้น ออกแบบโดยบริษัท A49 จำกัด

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 366 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ล็อบบี้ เลาจัน ห้องอาหารนานาชาติ บาร์ ผับ รวมถึงร้านเบเกอรี่ที่ตั้งอยู่ในสวนคอร์ทซึ่งจะกล่าวใน รายละเอียดในประเด็นรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม นอกจากนี้ยังมีห้องประชุมสัมมนา สปา และ สระว่ายน้ำ

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณ พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน หลัก ได้แก่ (1) พื้นที่สวนคอร์ท บริเวณกลางอาคาร มีการออกแบบให้มีพื้นที่สระน้ำล้อมรอบตามแนวขอบอาคารเพื่อเว้นระยะการมองจากภายในอาคาร ซึ่งเป็นผนังกระจกที่สามารถมองเห็นสวนคอร์ทได้รอบด้าน (ภาพที่ 59) ภายในเป็นสระน้ำล้อมรอบอีกชั้นหนึ่งที่ใช้วัสดุคอนกรีตและกระเบื้อง หินแกรนิตสีเทา พื้นที่เกาะตรงกลางที่มีการปลูกไม้ต้นหูกระจง (*Terminalia ivorensis*) เพื่อให้ร่มเงาไว้ ซึ่งเพิ่มการใช้งานด้วยอาคารร้านขนมบริเวณกลางพื้นที่ โดยมีรูปแบบของสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลของเรือนญี่ปุ่น โดยพื้นที่สวนโดยรอบจะเป็นลานกรวด มีไม้คลุมดินเฉพาะบริเวณโคนต้นไม้ใหญ่ ได้แก่ พลูด่าง (*Epipremnum aureus*) และเฟิร์นข้าหลวงหลังลาย (*Asplenium nidus*) โดยพื้นที่สีเขียวที่ล้อมรอบอยู่อีกระดับหนึ่งมีการปลูกต้นปาล์ม (*Arecales*) เป็นแนวตามขอบสระน้ำ และปลูกพลูด่าง (*Epipremnum aureus*) เพื่อลดความแข็งกระด้างของต้นปาล์ม ให้มีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ร่มรื่น และเย็นสบาย แต่อยู่ในรูปทรงเรขาคณิตของสระน้ำ และพื้นที่สวน (ภาพที่ 60) โดยภาพรวมถึงมีบรรยากาศของการผสมผสานระหว่างการเลียนแบบสวนเมืองร้อนกับการใช้งานที่เรียบง่ายแบบร่วมสมัย

ภาพที่ 59 การมองจากพื้นที่ภายในอาคาร

ภาพที่ 60 สวนคอร์ทที่มีสระน้ำล้อมรอบ

จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฝ่ายช่างและผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม⁹ พบว่า แนวคิดของงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการแสดงรูปแบบเอเชียร่วมสมัยรวมกับไทยร่วมสมัย เช่น การใช้ลักษณะอาคารคล้ายเรือนญี่ปุ่นภายในสวนเมืองร้อน การใช้ไม้ต้นที่แผ่ร่มเงาเป็นบริเวณกว้าง เป็นต้น (ภาพที่ 61) บริเวณสวนคอร์ทจึงกลายเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของโรงแรม

⁹ สัมภาษณ์ อูทัย กรงม, ผู้จัดการฝ่ายช่าง โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ, 30 ตุลาคม 2561; อารักษ์ อุทยานะพันธุ์, กรรมการผู้จัดการบริษัท L49 จำกัด ผู้ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ, 12 กุมภาพันธ์ 2562.

ภาพที่ 61 ร้านขนมกลางสวนภายในคอร์ทโรงแรม

(2) พื้นที่สวนหลังคาเป็นส่วนสระว่ายน้ำที่มีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ โดยแบ่งระดับเป็นสระเด็ก บริเวณน้ำตื้น ใช้นั่งพักผ่อนได้ ซึ่งมีบริเวณโดยรอบส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดแข็งเป็นวัสดุกระเบื้องหินแกรนิต มีบริเวณสนามหญ้า และกระบะต้นไม้ตามแนวของสระ ได้แก่ ต้นลีลาวดี (*Plumeria spp.*) และมีไม้พุ่มประดับ ได้แก่ พลับพลึงตีนเป็ด (*Hymenocallis littoralis*) เพื่อเพิ่มสีเขียวให้กับพื้นที่ โดยมีการใช้งานเป็นศาลานั่งพักผ่อน และทางเดิน การออกแบบสระว่ายน้ำได้ยื่นส่วนปลายของสระเข้าไปในพื้นที่สวนคอร์ท จึงทำให้ผู้ใช้บริการที่ว่ายน้ำอยู่สามารถมองเห็นทัศนียภาพของสวนได้ (ภาพที่ 62) โดยการออกแบบสถาปัตยกรรมของโรงแรมเน้นการมองเห็นภายในพื้นที่

ส ว น ค อ น ร ี ท

มากกว่าการเปิดทัศนียภาพสู่ภายนอก

ภาพที่ 62 สวนหลังคาที่เป็นสระว่ายน้ำของโรงแรม

3.3.9 โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในซอยมหาดเล็กกลาง ถนนราชดำริ ใกล้กับโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ ปัจจุบันบริหาร ภายโดย บริษัทไมเนอร์ โฮเทล กรุ๊ป

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2552 โดยบริษัทบ้านราชประสงค์

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 63 ผังบริเวณโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ภายในซอยมหาเล็ก หลวง 3 ใกล้กับสถานทูตอเมริกา สำนักงานราชดำริ จึงมีการเข้าถึงพื้นที่ได้เฉพาะทางซอยมหาเล็ก หลวง 3 เท่านั้น โดยมีการวางอาคารกลางพื้นที่ พื้นที่โดยรอบเป็นเส้นทางการสัญจรของรถยนต์ ทั้งหมด โดยมีอาคารจอดรถเป็นชั้นฐานของอาคารด้านหลัง ซึ่งเป็นส่วนที่ใช้พื้นที่หลังคาเป็นพื้นที่สวน ทั้งหมด

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

สถาปัตยกรรมของโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ มีลักษณะผังโค้งบริเวณด้านหน้าทางเข้า ซึ่งเป็นการเปิดมุมมองให้เห็นทัศนียภาพของราชกรีฑาสโมสรและสวนของสถานทูตอเมริกา สำนักงานราชดำริ และเพื่อให้เปิดมุมมองออกสู่อากาศภายนอกอาคารเป็นหลัก

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 97 ห้อง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหาร ฟิตเนส สปา สระว่ายน้ำ และห้องประชุมสัมมนา

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณที่จำกัดพื้นที่อาคารทำให้มีการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม เป็นพื้นที่สวนหลังคาที่สร้างความน่าสนใจด้วยการสร้างพื้นที่สระว่ายน้ำรูปทรงอิสระที่มีพื้นที่สวน แทรกอยู่เป็นระยะ ๆ และมีการสร้างถ้ำน้ำตกประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงแรม โดยการสร้าง โครงสร้างเป็นชั้นสองบริเวณทิศเหนือ ซึ่งตามแนวขอบของพื้นที่ออกแบบเป็นบ่อน้ำล้นที่ไหลเป็น น้ำตกไปยังสระว่ายน้ำที่อยู่ในชั้นล่าง การออกแบบพื้นที่ชั้นบนจึงเป็นการเพิ่มพื้นที่การใช้งาน ในการ พักผ่อน ด้วยการสร้างศาลาโปร่งกระจายทั้งพื้นที่ และอาคารปลูกผักที่เป็นกิจกรรมของโรงแรม (ภาพ ที่ 64) ซึ่งมีการแบ่งพื้นที่ด้วยกระบะไม้ น้ำ ได้แก่ คล้าน้ำ (*Thalia spp.*) (ภาพที่ 65)

และนอกจากนี้ยังมีการสร้างหินจำลองในพื้นที่บ่อน้ำ และตกแต่งผิวขอบบ่อด้วยหิน ธรรมชาติ เพื่อให้มีความเชื่อมต่อของการมองเห็นกับส่วนน้ำตกด้านล่าง (ภาพที่ 66)

ภาพที่ 64 กิจกรรมปลูกผักบริเวณพื้นที่ชั้นบน

ภาพที่ 65 พื้นที่ศาลาแบ่งพื้นที่ด้วยกระบะไม้

ภาพที่ 66 บริเวณพื้นที่ศาลาพักผ่อนและบ่อน้ำประดับหินจำลอง

จากการสร้างโครงสร้างชั้นที่สองทำให้พื้นที่ใต้อาคารมีบรรยากาศเหมือนอยู่ในถ้ำที่มี
 ม่านน้ำตกไหลลงมา (ภาพที่ 67) และตกแต่งผิวผนังอาคารให้มีลักษณะคล้ายถ้ำหินด้วยวัสดุคอนกรีต
 พื้นที่ภายในใช้งานเป็นพื้นที่นั่งพักผ่อนและส่วนบริการของโรงแรม (ภาพที่ 68)

ภาพที่ 67 บริเวณภายในถ้ำน้ำตกประดิษฐ์

ภาพที่ 68 พื้นที่ภายในถ้ำน้ำตกประดิษฐ์

สระว่ายน้ำมีการใช้วัสดุกระเบื้องสีฟ้าอ่อนโทนสีธรรมชาติ และมีการปลูกไม้พุ่มและไม้
 ต้นเป็นแห่งๆ โดยมีทางเดินทรายล้างคดเคี้ยวไปตามรูปร่างของสระว่ายน้ำน้ำ พืชพรรณที่ใช้ได้แก่ ลิลา
 วดี (*Plumeria spp.*) หนามาก (*Areca catechu*) ปาล์มจีบ (*Licuala grandis*) พลุต่าง

(*Epipremnum aureum*) จั๋งจีน (*Rhapis excelsa*) ลิบสองป็นนา (*Phoenix loureiroi*) ไอร์สน้ำ (*Neomarica longifolia*) เดหลี (*Spathiphyllum spp.*) หมากผู้หมากเมีย (*Cordyline fruticosa*) โดยให้เติบโตตามธรรมชาติ เพื่อให้ได้บรรยากาศของสวนเมืองร้อนที่เน้นไม้ใบสีเขียวเข้ม มีลักษณะของใบที่หลากหลาย และให้ความร่มรื่น สบายตาในการมองเห็น และมีการประดับหินตามพื้นที่ต้นไม้ เพื่อสร้างความกลมกลืนของรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในภาพรวมทั้งหมด (ภาพที่ 69) ซึ่งออกแบบโดยบริษัท กรีน อาคิเท็คส์ จำกัด

ภาพที่ 69 พื้นที่สระว่ายน้ำของโรงแรม

3.3.10 โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ

โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนสุขุมวิท บริเวณแยกเพลินจิต บริหารงานโดยบริษัท ยูนิเวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2556 โดยคุณเจริญ สิริวัฒนภักดี ได้นำแบรนด์โรงแรมชั้นนำของญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางของการเดินทางในภูมิภาค

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 70 ผังบริเวณโรงแรมโอกรู๊ฟ เพอร์สทีจ กรุงเทพฯ

โรงแรมโอกรู๊ฟ เพอร์สทีจ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บริเวณสี่แยกเพลินจิต จึงทำให้มีการเข้าถึงจากทางเดินได้ทั้งสองด้าน ดังนั้นจึงมีการวางผังอาคารให้ลักษณะเป็นตัวอักษร L ที่ตั้งอยู่บริเวณกลางพื้นที่ เปิดพื้นที่บริเวณหัวมุมเป็นลานพลาซ่า ให้สามารถมองเห็นทางเข้าของโรงแรมได้ง่าย และนอกจากนี้ยังมีการสร้างทางเดินที่เชื่อมต่อกับทางยกระดับของสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสเพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้งานได้อีกด้วย โรงแรมมีทางเทียบรถในฝั่งถนนวิฑูริย์เป็นหลัก และมีเส้นทางบริการรอบอาคาร

อาคารของโรงแรมมีการใช้งานแบบผสมผสานทั้งส่วนสำนักงาน ร้านอาหาร ร้านค้า และโรงแรม ซึ่งโรงแรมตั้งอยู่ชั้นบริเวณชั้นบนของอาคาร โดยใช้พื้นที่หลังคาของอาคารจอดรถเป็นพื้นที่สวน และพื้นที่บนอาคารสูงเป็นสระว่ายน้ำที่ยื่นออกจากตัวอาคาร

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

โรงแรมตั้งอยู่ในอาคารปาร์ค เวนเจอร์ที่มีรูปแบบทันสมัย มีลักษณะผิวอาคารที่โค้งเป็นวงรีเมื่อมองจากด้านแคบของอาคาร ภายในอาคารมีการใช้งานเป็นสำนักงาน ร้านอาหาร ซึ่งมีส่วนโรงแรมบริเวณชั้นบนของอาคาร แนวคิดของโรงแรมคือ เน้นความเป็นญี่ปุ่นผสมผสานกับให้เข้ากับ ความทันสมัย โดยมีการออกแบบในส่วนสระว่ายน้ำให้ยื่นออกจากตัวอาคาร เพื่อสร้างความโดดเด่นของสถาปัตยกรรมและเพื่อให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองได้กว้างขึ้น

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 240 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหาร นานาชาติ ฟิตเนส สปา และสระว่ายน้ำ

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณ แบ่งพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ (1) สระว่ายน้ำ รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ ออกแบบให้เหมือนสระว่ายน้ำลอยอยู่กลางอากาศ ไม่มีขอบสระ เป็นพื้นที่ที่มีการยื่นออกจากตัวอาคารเพื่อให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองได้อย่างทั่วถึง โดยออกแบบเป็นพื้นที่บริเวณสระเป็นพื้นที่ลาดแข็งทั้งหมด มีวัสดุเป็นกระเบื้องหินแกรนิต มีการใช้ไม้กระถางประดับอาคาร ระดับบริเวณเสาอาคาร และเป็นแนวกันพื้นที่การใช้งาน เพื่อเกิดพื้นที่สีเขียวบ้าง พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ ไทรเกาหลี (*Ficus microcarpa*) ไทรอินโด (*Ficus annulate*) สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) การออกแบบมีความเรียบ ทันสมัย เน้นการใช้งานเป็นหลัก (ภาพที่ 71)

38170548

ภาพที่ 71 บริเวณสระว่ายน้ำที่เป็นสวนหลังคาของโรงแรม

(2) พื้นที่สวนหลังคาของฐานอาคาร เป็นส่วนพื้นที่สีเขียวสำหรับพักผ่อน โดยมีการออกแบบเป็นม้านั่งไม้ และกระบะต้นไม้ที่มีรูปทรงเรขาคณิต เน้นความทันสมัยของวัสดุ ทั้งพื้นและกระบะต้นไม้ ใช้ไม้พุ่มที่เป็นพืชพรรณที่นิยมในท้องตลาด ได้แก่ หนวดปลาหมึกแคระ (*Schefflera arboricola*) สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) และไม้ต้นอย่างเกล็ดกระหำ (*Clusia rosea*) มีบริเวณสนามหญ้าเพื่อลดความแข็งกระด้างของพื้นกระเบื้องหินแกรนิต ซึ่งมีความเรียบ ไม่รกทึบ อีกทั้งมีการเล่นระดับเพื่อให้มีการแบ่งพื้นที่ใช้งานได้น่าสนใจมากขึ้น (ภาพที่ 72)

ภาพที่ 72 บริเวณสวนหลังคาบนอาคารจอดรถโรงแรมโอกระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ

โดยงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมออกแบบโดย บริษัท พี แลนด์สเคป จำกัด นอกจากพื้นที่ 2 ส่วนหลักของโรงแรมแล้ว ยังรวมถึงพื้นที่ลานพลาซ่าหน้าอาคารที่เน้นความทันสมัยของรูปแบบและรูปทรงเช่นเดียวกัน โดยมีการใช้ไม้ต้นที่มีรูปทรงในเชิงเรขาคณิต คือ ต้นสนฉัตร เพื่อสร้างความน่าสนใจของพื้นที่ บนกระเบาะปลูกที่ออกแบบให้มีความน่าสนใจด้วยรูปทรงสามเหลี่ยมเฉียง มีเหลี่ยมมุม และความสูงที่ลาดเอียงไม่เท่ากันในแต่ละกระเบาะ และคลุมดินด้วยหญ้า และพื้นที่พลาซ่าเป็นพื้นลาดแข็งทั้งหมด (ภาพที่ 73) ซึ่งสามารถใช้จัดกิจกรรม และตกแต่งพื้นที่ตามเทศกาลต่าง ๆ ได้

ภาพที่ 73 บริเวณลานพลาซ่าด้านข้างโรงแรมโอกูระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ ฝั่งอาคารสำนักงาน ถนน สุขุมวิท

3.3.11 โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในซอยสุขุมวิท 26 ถนนสุขุมวิท ซึ่งอยู่ติดกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1.8 ไร่ บริหารงานโดยบริษัท ยูนิเวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาทำธุรกิจและพักผ่อน

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 74 ผังบริเวณโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนซอยสุขุมวิท 26 ซึ่งก่อสร้างขึ้นพร้อมกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ โดยมีลักษณะของอาคารที่แตกต่างกัน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบทั้งหมด โดยการเข้าถึงโรงแรมหลักจากถนนซอยสุขุมวิท 26 แต่สามารถเดินทางเชื่อมต่อกับฝั่งโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ได้บริเวณด้านหลังโรงแรม

การวางผังโครงการของโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ได้วางผังและเริ่มก่อสร้างพร้อมกันกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ โดยใช้บริษัทออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเดียวกัน คือบริษัท พี แลนด์สเคป จำกัด จึงทำให้ลักษณะของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมือนกัน แต่ได้ออกแบบให้มีบรรยากาศที่แตกต่างกันตามนโยบายของโรงแรมทั้งสองแห่ง การวางผังจึงเป็นการเอื้อต่อการบริหารจัดการของคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่โรงแรมที่ใช้งานร่วมกัน เช่น มีเส้นทางบริการที่เชื่อมต่อกัน แต่มีประตูเปิด - ปิด เฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

โรงแรมมีการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่และมีเส้นทางบริการโดยรอบอาคารทั้งหมด ซึ่งเปิดให้รถภายนอกเข้าใช้เฉพาะส่วนหน้าโรงแรม ซึ่งเป็นพื้นที่เทียบรถ และทางเข้าลานจอดรถใต้ดินด้วย เนื่องจากการวางอาคารเต็มพื้นที่จึงมีการออกแบบให้มีพื้นที่สวนบนฐานอาคาร ที่เป็นชั้นสระว่ายน้ำ และมีการตกแต่งพื้นที่รอบอาคารด้วยพื้นที่สีเขียวเช่นกัน

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2556 โดยสถาปัตยกรรมมีความทันสมัย แต่ยังคงมีความเป็นไทยร่วมสมัย และมีรูปทรงอาคารที่เล็กกว่าโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท

ปัจจุบันมีห้องพักทั้งหมด 182 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหารนานาชาติ สระว่ายน้ำ และห้องประชุมสัมมนา

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณ พื้นที่สวนหลักเป็นส่วนหลังคาบนฐานอาคาร ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อการใช้งานจากพื้นที่ห้องอาหารและบาร์ภายในอาคาร โดยพื้นที่สวนเป็นบริเวณสระว่ายน้ำทั้งหมด มีสระว่ายน้ำสี่เหลี่ยมผืนผ้ากลางพื้นที่ ใช้วัสดุกระเบื้องสีฟ้าที่มีการออกแบบลายพื้นให้มีเส้นสีน้ำตาลเข้มและน้ำตาลอ่อนให้บรรยากาศของสระว่ายน้ำดูน่าพักผ่อนมากขึ้น โดยมีการออกแบบให้มีระดับภายในสระที่หลากหลายเพื่อสร้างกิจกรรมและความน่าสนใจต่อการใช้งาน เช่น ระดับน้ำตื้นใช้นั่งเล่น และเป็นที่ยาวเตี้ยสระว่ายน้ำ สระเด็ก สระลึก รวมถึงบันไดทางขึ้น - ลง ภายในสระว่ายน้ำด้วย นอกจากนี้ยังมีการแบ่งกระบะปลูกไม้พุ่ม ไอร์ริสน้ำ (*Neomarica longifolia*) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้บริเวณริมสระว่ายน้ำ (ภาพที่ 75) บริเวณโดยรอบสระว่ายน้ำเป็นพื้นที่กระเบื้องหินแกรนิตทั้งหมด โดยมีเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยการใช้หญ้าเทียม วางกระบะต้นไม้ขนาดใหญ่ เป็นระยะ เช่น เกล็ดกระโท่ (*Clusia rosea*) ในกระถางที่มีขนาดเล็ก และบริเวณขอบของพื้นที่ปลูกเป็นไม้พุ่ม รวมถึงแทรก

ไอริส (*Iris collettii*) และหนวดปลาหมึกแคระ (*Schefflera arboricola*) ตามขอบสระว่ายน้ำโดยรอบทั้งหมด (ภาพที่ 76)

ภาพที่ 75 บริเวณสระว่ายน้ำที่มีการใช้ไม้พุ่มและไม้ต้นในกระถางในกระถางโรงแรมดับเบิลทรี

ภาพที่ 76 กระบะต้นไม้บริเวณพื้นที่รอบสระว่ายน้ำและขอบอาคารโรงแรมดับเบิลทรี

นอกจากนี้ยังมีการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมบริเวณรอบอาคาร เพื่อสร้างบรรยากาศให้มีความเป็นธรรมชาติแทรกเข้ามากับอาคารสถาปัตยกรรม บริเวณหน้าอาคารเป็นลานน้ำพุและป้ายอาคาร (ภาพที่ 77) ที่ออกแบบให้มีลักษณะการผุดของน้ำจากพื้นดิน ให้มีความน่าสนใจและทันสมัย

ภาพที่ 77 ป้ายโรงแรมดับเบิลทรี และลานน้ำพุด้านหน้า

พื้นที่สีเขียวอื่น ๆ มีการออกแบบในรูปแบบใหม่ที่มีข้อจำกัดจากขนาดของพื้นที่โรงแรม จึงมีการใช้รูปแบบของสวนแนวตั้ง หรือกำแพงเขียว (ภาพที่ 78) เป็นเป็นส่วนที่ช่วยบดบังการมองเห็นจากภายนอก และสร้างความร่มเงา และเพิ่มการมองเห็นพื้นที่สีเขียวจากภายในอาคาร ซึ่งมีการใช้ต้นพลูด่าง (*Epipremnum aureus*) ทั้งหมด โดยเป็นส่วนแนวเขตที่ดินของโรงแรม และใช้กระบะต้นไม้ ได้แก่ ต้นสนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) และไอริน้ำ (*Neomarica longifolia*) ประดับตามขอบอาคารในบริเวณที่มีการใช้งานภายนอกอาคารอย่างบริเวณหลังอาคารที่เชื่อมต่อกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ (ภาพที่ 79) งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมออกแบบโดยบริษัท พี แลนด์สเคป จำกัด

ภาพที่ 78 บริเวณทางเข้าโรงแรมโรงแรมดับเบิลทรี ที่มีการออกแบบกำแพงเขียวและลานน้ำพุ

ภาพที่ 79 บริเวณพื้นที่ด้านหลังอาคารโรงแรมดับเบิลทรี เชื่อมต่อกับโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

3.3.12 โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในซอยสุขุมวิท 24 ถนนสุขุมวิท ซึ่งอยู่ติดกับโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1.5 ไร่ บริหารงานโดยบริษัท ยูนิเวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)

1) ประวัติและความเป็นมา

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2556 พร้อมกับโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งมีรูปแบบของอาคารและการตกแต่งที่ทันสมัยที่ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งสองโรงแรม

2) การวางผังบริเวณ

ภาพที่ 80 ผังบริเวณโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนถนนซอยสุขุมวิท 24 ซึ่งเชื่อมต่อกับโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยลักษณะของพื้นที่เป็นพื้นที่ราบรูปแบบพื้นที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่ มีทางเข้าหลักจากทางถนนซอยสุขุมวิท 24 ซึ่งมีการยื่นชายคาเป็นส่วนเทียบรถ และมีเส้นทางด้านข้างอาคารเป็นทางเข้า - ออกของอาคารจอดรถใต้ดิน และใช้เป็นทางบริการที่เชื่อมต่อกับส่วนโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ด้วย พื้นที่รอบอาคารที่เหลื่อมจึงมีการออกแบบเป็นพื้นที่สวนสำหรับพักผ่อน และนอกจากพื้นที่รอบอาคารแล้ว ยังมีการสร้างสวนหลังคาเป็นสระว่ายน้ำที่เชื่อมต่อกับห้องอาหาร เพื่อเปิดมุมมองให้เห็นทัศนียภาพของเมืองกรุงเทพฯ ได้ โดยจะกล่าวในรายละเอียดในหัวข้อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

3) สถาปัตยกรรมภายในโรงแรม

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ก่อตั้งขึ้น โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันทั้งหมด รูปแบบอาคารมีความทันสมัย

ปัจจุบันมีห้องพัก 280 ห้อง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ห้องอาหารนานาชาติ บาร์ริมสระว่ายน้ำ

4) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการวางผังบริเวณ พบว่า พื้นที่สวนหลักของโรงแรมคือพื้นที่สวนหลังคา โดยออกแบบอยู่ในรูปแบบของสระว่ายน้ำที่เหลื่อมผืนผ้าที่มีการเล่นระดับภายในสระว่ายน้ำเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเพิ่มกิจกรรมภายในสระว่ายน้ำให้มากขึ้น วัสดุของสระว่ายน้ำเป็นสีฟ้าโทนเทา โดยบริเวณรอบสระว่ายน้ำเป็นพื้นกระเบื้องหินแกรนิตทั้งหมด มีการใช้ประติมากรรมรูปปั้นคนนั่งห้อยขา ลงในสระว่ายน้ำ (ภาพที่ 81) ให้เกิดความน่าสนใจ มีศาลาพักผ่อน และมีการวางเฟอร์นิเจอร์ใช้สำหรับพักผ่อนริมสระว่ายน้ำไว้โดยรอบ

ภาพที่ 81 ประติมากรรมตกแต่งบริเวณริมสระว่ายน้ำโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท
(ที่มา ://www.sotraveler.com/hilton-sukhumvit-bangkok-review-hotels/)

การใช้งานพื้นที่สวนหลังคานี้เป็นทั้งพื้นที่สระว่ายน้ำ และเป็นพื้นที่ของห้องอาคารที่สามารถใช้ระเบียงนั่งพักผ่อนและรับประทานอาหารได้ ซึ่งสร้างบรรยากาศให้มีความทันสมัยทั้งการใช้เฟอร์นิเจอร์ และวัสดุ ในบริเวณจึงมีการปลูกไม้พุ่มไว้เพียงบริเวณขอบอาคารเท่านั้น โดยมีสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวน้อยมาก (ภาพที่ 82)

ภาพที่ 82 บริเวณสระว่ายน้ำชั้นสวนหลังคาโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท

พื้นที่สวนรอบอาคารในระดับพื้นดินนั้นเป็นการออกแบบพื้นที่ว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งมีบริเวณด้านข้างอาคารเชื่อมต่อกับบริเวณหลังอาคารที่เป็นลานกว้าง สามารถใช้งานเชื่อมต่อกับโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ ได้ โดยมีการออกแบบเป็นลานพักผ่อนมีการวางเฟอร์นิเจอร์มานั่งภายนอกอาคาร ซึ่งเป็นลานกระเบื้องหินแกรนิตทั้งบริเวณ (ภาพที่ 83) มีการเจาะช่องปลูกหญ้า และต้นไม้เป็นรูปทรงเรขาคณิตตามรูปแบบที่ใช้กับงานภูมิสถาปัตยกรรมในภาพรวมของโรงแรม ซึ่งมีการใช้ไม้ต้น เช่น ซิลเวอร์โอ๊ค (*Grewellia robusta*) เป็นต้นไม้หลัก และมีการใช้ต้นไทรเกาหลี (*Ficus annulate*) สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) เป็นแนวกำแพงที่ล้อมบริเวณของลานนี้ไว้ (ภาพที่ 84) ในพื้นที่ลานมีการใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปแบบเหมือนประติมากรรมร่วมสมัย มาประดับตามขอบลาน และใช้ไม้กระถางเป็นการแบ่งเขตการใช้งาน พืชพรรณที่ใช้ ได้แก่ ก้ามกุ้ง (*Heliconia spp.*) แก้วมุกดา (*Fagraea racemose*) เป็นต้น

ภาพที่ 83 พื้นที่นั่งพักผ่อนบริเวณด้านหลังของโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท

ภาพที่ 84 พื้นที่สวนด้านหลังโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท

นอกจากนี้บริเวณรั้วของโรงแรม ได้ออกแบบเป็นกำแพงเขียวสูง เพื่อป้องกันการมองเห็นจากภายนอก และสร้างการมองเห็นสีเขียวจากการใช้งานภายใน โดยใช้ต้นพลูด่าง (*Epipremnum aureus*) ทั้งหมด โดยบริเวณพื้นมีการใช้หญ้าเทียมเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งจากสังเกตพบว่า พื้นที่สนามหญ้าเทียมนี้อยู่ทางทิศเหนือของอาคาร ซึ่งมีร่มเงาตลอดเวลา จึงใช้หญ้าเทียมเพื่อให้เกิดความสวยงามของหญ้าอยู่อย่างสม่ำเสมอ ลดการดูแลรักษาในเรื่องสนามหญ้า (ภาพที่ 85) งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมนี้ออกแบบโดย บริษัท พี แลนด์สเคป จำกัด

ภาพที่ 85 กำแพงเขียวและสนามหญ้าเทียมบริเวณข้างอาคารโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท

ตารางเปรียบเทียบกรณีศึกษา 5 ประเภทโรงเรียน 1 ที่ตั้ง

รายชื่อโรงเรียน	ปีที่ก่อตั้ง	ขนาดพื้นที่ (ม ²)	ผู้ออกแบบ	จุดเด่น	รูปแบบ	Hardscape			Softscape			สระว่ายน้ำ		การวางอาคาร	เส้นทางสัญจร			พื้นที่จอดรถ	มุมมอง						
						สีเขียว	สีส้ม	สีน้ำเงิน	ต้นไม้	หญ้า	ดอกไม้	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ		ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ		ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ	ไม้ประดับ
โรงเรียนสตรีศรีอยุธยา กรุงเทพฯ	2513	12,500	KKS Group	สวนน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2525	6,500	DWP (ปรับปรุง)	สระว่ายน้ำในสวน	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2526	11,300	จรรยา-ภากร(ออกแบบ) Bensley (ปรับปรุง)	สวน	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2533	4,100		สวนหลังคา	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2534	35,700	PL Design(ออกแบบ) Kerry Hill(ปรับปรุง)	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2535	21,000	Bensley	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2538	2,000	Bensley	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2550	6,400	L49	สวน	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2552	3,900	Green Architect	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2555	6,800	P Landscape	ลานทางเข้า	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2556	1,750	P Landscape	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ	2556	1,650	P Landscape	สระว่ายน้ำ	สวน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

บทที่ 4

งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลพื้นที่ศึกษาจากบทที่ 3 พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาวใน กรุงเทพมหานครมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนักในเรื่องของการวางผังบริเวณของอาคารที่ทำให้เกิดพื้นที่โล่งภายนอกซึ่งใช้งานเป็นพื้นที่สวนของโรงแรม จึงสามารถสรุปเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงาน ภูมิสถาปัตยกรรม ได้ดังนี้

4.1 การวางผังบริเวณ

การวางผังบริเวณของโรงแรมแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่และ ตำแหน่งที่ตั้ง โดยผู้ออกแบบได้นำศักยภาพของพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างเอกลักษณ์แก่ โรงแรม โดยการวางผังบริเวณจะเกี่ยวข้องกับหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1.1 การวางอาคาร

การวางอาคารมีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาด ของพื้นที่โรงแรม สภาพแวดล้อมภายนอก และแนวคิดในการออกแบบ เพื่อกำหนดพื้นที่สวน มุมมอง และการใช้งานให้เหมาะสมต่อผู้ใช้บริการ โดยการวางอาคารแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) การวางอาคารด้านใดด้านหนึ่ง หรือมุมใดมุมหนึ่งของพื้นที่

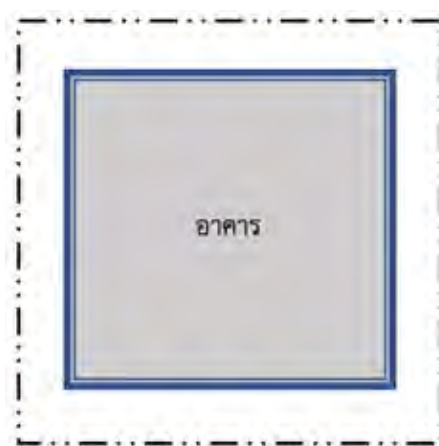
เป็นการวางอาคารให้ชิดไปด้านหนึ่ง หรือมุมหนึ่ง เพื่อแบ่งพื้นที่ให้เกิดพื้นที่ว่างซึ่งมีทั้ง บริเวณด้านหน้าและด้านหลังของโรงแรม โดยโรงแรมที่มีการวางอาคารในรูปแบบนี้มักมีขนาดพื้นที่ โรงแรมมาก จึงทำให้รูปแบบของสวนมีความหลากหลาย เช่น สวนคอร์ท สวนเปิดโล่ง สวนพลาซ่า และสวนหลังคา นอกจากนี้การวางอาคารยังสัมพันธ์กับลักษณะสถาปัตยกรรมที่ออกแบบให้ค้ำถึง มุมมองของผู้ใช้บริการที่แตกต่างกันออกไปในโรงแรมแต่ละแห่ง

ภาพที่ 86 ผังการวางอาคารด้านใดด้านหนึ่ง หรือมุมใดมุมหนึ่งของพื้นที่

2) การวางอาคารกลางพื้นที่

เป็นการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่ ซึ่งเป็นรูปแบบที่มักใช้กับโรงแรมที่ขนาดพื้นที่แคบและจำกัด โดยจะทำให้รูปแบบสวนเป็นสวนหลังคา และสวนแนวตั้งเป็นหลัก และพยายามใช้พื้นที่ด้านข้างอาคารให้เกิดพื้นที่สีเขียวที่ใช้งานได้มากที่สุด การวางอาคารกลางพื้นที่เป็นการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภาพที่ 87 ผังการวางอาคารกลางพื้นที่

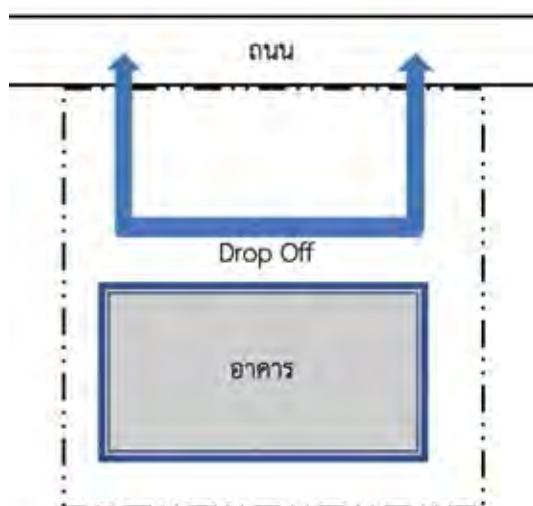
จากการวางอาคารทำให้เกิดการกำหนดพื้นที่และรูปแบบของสวนในโรงแรมแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้คุ้มค่าที่สุด และสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการพักผ่อน โดยการวางอาคารจะต้องคำนึงถึงทิศทางลมและแดดด้วยเสมอ และยังสัมพันธ์กับลักษณะของสถาปัตยกรรมที่ออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมโดยรอบของโรงแรมอีกด้วย

4.1.2 การวางเส้นทางการสัญจร

การวางเส้นทางการสัญจรมีความสัมพันธ์กับการวางอาคารและการวางตำแหน่งพื้นที่จอดรถ โดยมีลักษณะการวางที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่

1) เส้นทางการสัญจรเฉพาะด้านหน้าพื้นที่

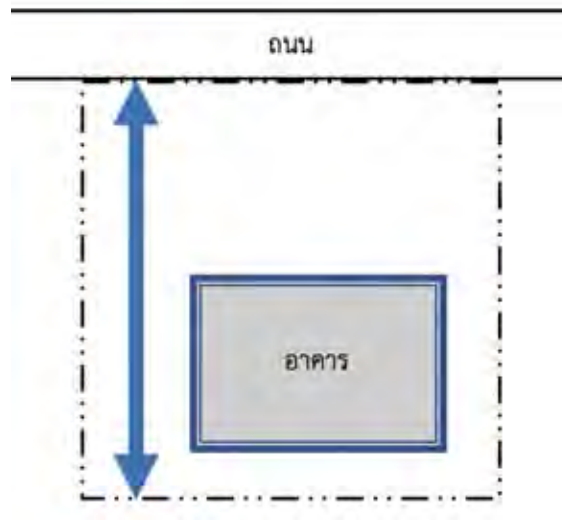
เป็นการลดพื้นที่ถนนภายในโรงแรม ด้วยการใช้เพียงพื้นที่เทียบรถเท่านั้น โดยวางอาคารให้ชิดกับเส้นทางการสัญจรภายนอกให้มากที่สุด โดยรูปแบบของเส้นทางการสัญจรแบบนี้มีทั้งโรงแรมขนาดใหญ่และเล็ก โดยโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่จะใช้พื้นที่ด้านหลังเป็นพื้นที่สวนกลางแจ้ง ได้แก่ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท และโรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์ ส่วนโรงแรมขนาดพื้นที่เล็ก ได้แก่ โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

ภาพที่ 88 ผังการวางเส้นทางการสัญจรเฉพาะด้านหน้าพื้นที่

2) เส้นทางการสัญจรแบบด้านเดียว

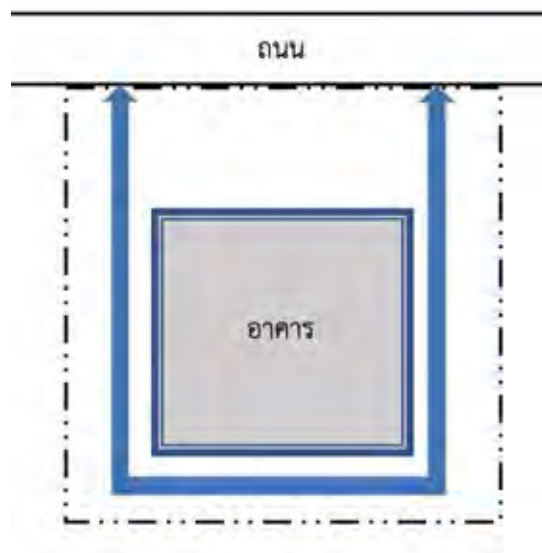
เป็นการวางเส้นทางการสัญจรบริเวณพื้นที่ข้างอาคารหรือบริเวณด้านหน้าอาคาร โดยสัมพันธ์กับตำแหน่งของพื้นที่จอดรถ โดยส่วนใหญ่เป็นการเดินรถสองทาง เพื่อใช้พื้นที่อื่น ๆ เป็นพื้นที่สีเขียวที่สามารถใช้งานได้ รูปแบบของเส้นทางการสัญจรด้านเดียวนั้นพบในโรงแรมขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ได้แก่ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ และโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

ภาพที่ 89 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบด้านเดียว

3) เส้นทางสัญจรแบบล้อมรอบ

เป็นการเว้นพื้นที่โดยรอบอาคารให้เป็นถนนทั้งหมด ซึ่งมีทั้งการใช้งานในการบริการและการสัญจรทั่วไป โดยการวางเส้นทางสัญจรแบบล้อมรอบเป็นการสร้างพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการใช้งานเมื่อฉุกเฉิน เช่น การดับเพลิง ซึ่งโรงแรมที่มีเส้นทางสัญจรล้อมรอบส่วนใหญ่มีการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่และเป็นการเดินทางแบบทางเดียว ได้แก่ โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ และโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ

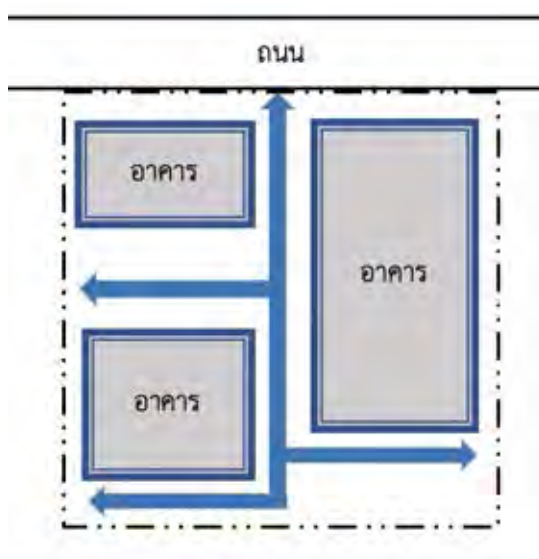

ภาพที่ 90 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบล้อมรอบ

4) เส้นทางสัญจรแบบก้างปลา

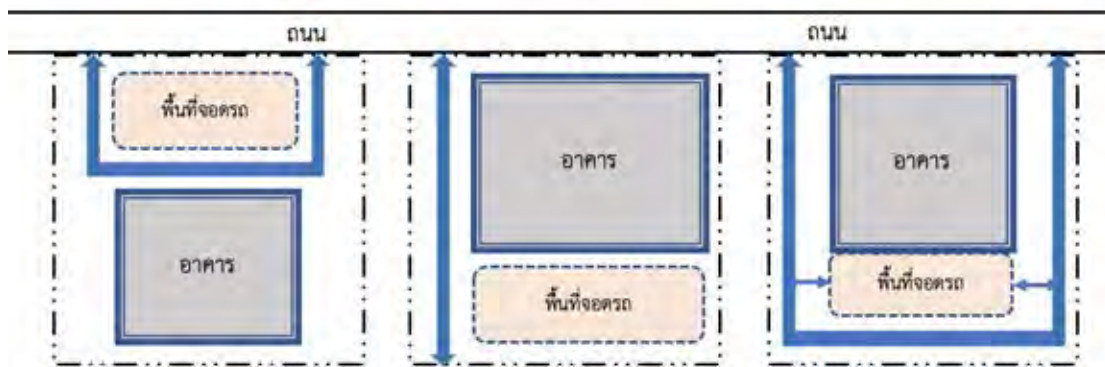
โรงแรมที่มีขนาดพื้นที่กว้างจะมีลักษณะการวางเส้นทางสัญจรในรูปแบบก้างปลา กล่าวคือ มีเส้นทางย่อย ๆ เชื่อมต่อกับเส้นทางหลักที่เป็นเส้นทางจากทางเข้าของโรงแรม โดยรูปแบบก้างปลานี้มีเพียงโรงแรมเดียวที่ใช้ คือ โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ ซึ่งรูปแบบเดิมของการวางเส้นทางสัญจรจากการวางแบบด้านเดียว เมื่อมีการขยายพื้นที่โรงแรมเพิ่มขึ้นจึงทำให้ลักษณะของเส้นทางสัญจรเปลี่ยนไป และมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 91 ผังการวางเส้นทางสัญจรแบบก้างปลา

4.1.3 รูปแบบและตำแหน่งพื้นที่จอดรถ

ตำแหน่งของพื้นที่จอดรถเป็นส่วนกำหนดรูปแบบของเส้นทางการสัญจรภายในพื้นที่โรงแรม ซึ่งโรงแรมส่วนใหญ่ก็มีอาคารจอดรถเป็นส่วนหนึ่งของอาคารโรงแรม โดยใช้ชั้นฐานบางส่วนเป็นพื้นที่จอดรถ เพื่อให้เกิดการประหยัดพื้นที่และคุ้มค่าในการก่อสร้างอาคาร ซึ่งเป็นโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่เล็กและขนาดกลาง ได้แก่ โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ และโรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ ซึ่งมักจะอยู่บริเวณด้านหลังของอาคาร จึงต้องมีเส้นทางสัญจรรองรับการใช้งานด้วย นอกจากนี้ยังมีการใช้อาคารที่จอดรถที่มีการสร้างเป็นอาคารแยกออกจากอาคารโรงแรม มักจะสร้างในโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ ได้แก่ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ และโรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ มักตั้งอยู่บริเวณตำแหน่งถัดจากพื้นที่เทียบรถหลักของโรงแรม

ภาพที่ 92 ผังรูปแบบและตำแหน่งของพื้นที่จอดรถ

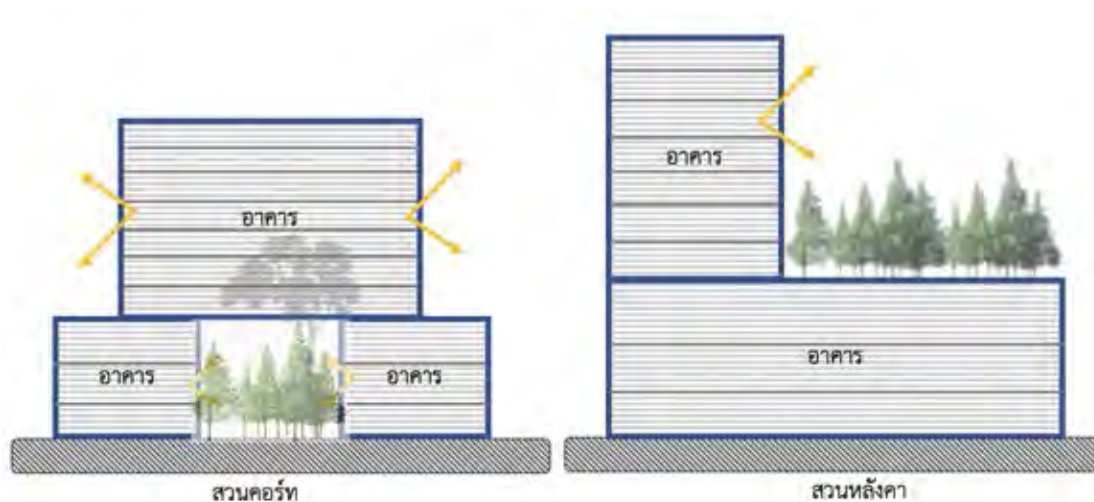
นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบของพื้นที่จอดรถ ซึ่งเป็นอาคารจอดรถใต้ดิน ซึ่งมีการสร้างพร้อม กับอาคารโรงแรม เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด ตำแหน่งทางเข้าจึงถูกกำหนดด้วยเส้นทางการสัญจรภายในโรงแรม โรงแรมที่มีเส้นทางสัญจรเฉพาะทางเข้าโรงแรม จึงมีทางเข้าบริเวณด้านหน้า ได้แก่ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์ โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท และโรงแรม อนันตรา สยาม กรุงเทพฯ โรงแรมที่มีเส้นทางสัญจรแบบด้านเดียวมักจะวางตำแหน่งไว้ได้ทั้งด้านหน้า และด้านข้างของโรงแรม ได้แก่ โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ และโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ รวมถึงโรงแรมที่มีเส้นทางสัญจรล้อมรอบโดยอาคารเส้นทางสัญจรแบบทาง เดียวคือ มีทางเข้าและออกในตำแหน่งที่แตกต่างกัน ได้แก่ โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ

4.1.4 การเปิดมุมมอง

เป็นแนวคิดเริ่มต้นของการวางผังบริเวณที่มักจะมีการกำหนดมุมมองของการใช้งานทั้ง จากส่วนห้องพักและพื้นที่ส่วนกลาง โดยการเปิดมุมมองของโรงแรมแต่ละแห่งมักขึ้นอยู่กับขนาดของ พื้นที่โรงแรมและตำแหน่งที่ตั้งของโรงแรมซึ่งเป็นตัวกำหนดรูปแบบและแนวคิดของการออกแบบ สถาปัตยกรรมให้สัมพันธ์กับพื้นที่และสภาพแวดล้อม ซึ่งการเปิดมุมมองของโรงแรมทุกแห่งมักจะให้ ความสำคัญกับการเปิดมุมมองออกสู่ภายนอกโรงแรม ซึ่งใช้ลักษณะการออกแบบอาคารสูงให้มีการ มองเห็นสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติ และพื้นที่เมือง

ดังนั้น มุมมองภายในที่เกิดขึ้นมักจะเกิดกับโรงแรมที่มีการออกแบบที่มีพื้นที่ลักษณะเป็น สวนคอร์ท โดยมักจะเปิดมุมมองในพื้นที่ส่วนกลาง เช่น พื้นที่ต้อนรับ ห้องอาหาร พื้นที่ทางเดิน ซึ่ง เปิดให้เห็นสภาพแวดล้อมภายในซึ่งตั้งอยู่ในชั้นฐานของโรงแรม จึงสามารถเข้าถึงและสัมผัสพื้นที่สวน ภายในได้มากกว่า โดยส่วนพื้นที่ห้องพักนั้นจะเป็นการเปิดมุมมองออกสู่ภายนอก จึงมีโรงแรมบางแห่ง ที่มีการออกแบบพื้นที่ส่วนห้องพักให้สามารถมองเห็นพื้นที่สวนภายในได้ ได้แก่ โรงแรมสุขโขทัย แอนด์

รีสอร์ท กรุงเทพฯ และโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท ซึ่งเป็นการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สูงไม่มากนัก ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับการพักอาศัยเป็นหลัก

ภาพที่ 93 การเปิดมุมมองของโรงแรมแต่ละรูปแบบ

4.2 ประเภทของสวน

จากการวางผังบริเวณของโรงแรมแต่ละแห่ง พบว่า งานภูมิสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเภทสวนต่าง ๆ ได้ดังนี้

4.2.1 สวนในระดับพื้นดิน

สวนในระดับพื้นดินเป็นประเภทที่มีความสำคัญต่อการเข้าถึง และการใช้งานของโรงแรม โดยเป็นประเภทที่ได้รับความนิยมในการออกแบบ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ออกแบบก่อสร้างได้ง่าย และรวมเร็ว รวมถึงประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุด โดยสวนในระดับพื้นดินสามารถแบ่งประเภทได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.2.1.1 สวนแบบปิดล้อม หรือ สวนคอร์ท

สวนแบบปิดล้อม หรือ สวนคอร์ท เป็นการสร้างพื้นที่โดยการออกแบบสถาปัตยกรรมให้เกิดพื้นที่ปิดล้อมมากกว่า 3 ด้าน ซึ่งสามารถออกแบบให้เป็นอาคารหลังเดียว หรือใช้อาคารหลายหลังที่วางในตำแหน่งที่เกิดเป็นพื้นที่ปิดล้อมได้ รวมถึงการใช้ช่องค้ำประกอบของพื้นที่เป็นการแบ่งพื้นที่ให้เกิดการปิดล้อมได้ เช่น ต้นไม้ แม่น้ำ โดยแนวคิดในการออกแบบสวนคอร์ทเน้นการสัมผัสต่อธรรมชาติของผู้ใช้งาน ทั้งการมองเห็นและการเข้าใช้งาน โดยสวนคอร์ทเป็นส่วนที่ทำให้การแทรกของงานภูมิสถาปัตยกรรมเข้าไปอยู่ร่วมกับงานสถาปัตยกรรม จึงมีการใช้แนวคิดที่สอดคล้องกัน

เพื่อให้เกิดเอกภาพของงานออกแบบ เช่น การใช้รูปร่างรูปทรงที่สอดคล้องกัน (ภาพที่ 94) รวมถึงการออกแบบกระเบื้องต้นไม้บริเวณขอบอาคารเพื่อให้เกิดความเชื่อมต่อของการมองเห็นพื้นที่สีเขียวตามตัวสถาปัตยกรรมด้วย

ภาพที่ 94 การออกแบบสระว่ายน้ำภายในสวนคอร์ท โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ

จุดเด่นที่สำคัญของรูปแบบสวนคอร์ท คือ การเชื่อมต่อพื้นที่ภายในและพื้นที่ภายนอกทั้งการมองเห็น และการใช้งาน ซึ่งสร้างบรรยากาศที่มีลักษณะธรรมชาติ โรงแรมแต่ละแห่งมักจะมีการใช้ต้นไม้ที่หลากหลายตามรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรม โดยใช้องค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันออกไปให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะโรงแรมนั้น ๆ แต่ทุกแห่งเน้นการเชื่อมต่อกับพื้นที่สวนคอร์ททั้งหมด เช่น การออกแบบพื้นที่โดยรอบเป็นระเบียงทางเดินเข้าห้องพัก (ภาพที่ 95) การออกแบบห้องรับประทานอาหารให้สามารถมองเห็นสวนคอร์ทได้ (ภาพที่ 96) การออกแบบทางเดินให้ผ่านพื้นที่สวนคอร์ท (ภาพที่ 96) การออกแบบระเบียงยื่นเข้าไปในพื้นที่สวนคอร์ท และการเพิ่มอาคารร้านค้าในพื้นที่สวนคอร์ท

ภาพที่ 95 ระเบียงทางเดินของอาคารรอบพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

ภาพที่ 96 ห้องอาหารที่มองเห็นพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ

สวนคอร์ทมักพบในโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่ภายในโรงแรมที่กว้างขวาง และตั้งอยู่ในศูนย์กลางเมืองที่ไม่ค่อยมีทัศนียภาพทางธรรมชาติมากนัก ซึ่งขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ นโยบาย และความชื่นชอบของเจ้าของโรงแรม และคณะผู้บริหารในขณะนั้น ๆ ด้วย

ภาพที่ 97 ทางเดินตัดผ่านพื้นที่สวนคอร์ท โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

4.2.1.2 สวนแบบเปิดโล่ง

สวนแบบเปิดโล่ง เป็นรูปแบบโดยทั่วไปที่มีการออกแบบในทุก ๆ แห่ง เป็นพื้นฐานของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่มีวัตถุประสงค์ได้หลากหลาย เช่น การประดับตกแต่งอาคารให้เกิดพื้นที่สีเขียวโดยรอบ (ภาพที่ 98) การตกแต่งทางเข้าโรงแรมให้มีความสวยงาม ดึงดูดผู้ใช้งาน และเป็นภาพลักษณ์ของโรงแรม การจัดสวนหย่อมเพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนทั้งการใช้งานและการมองเห็น (ภาพที่ 99) พื้นที่สวนจึงเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มีกใช้ในงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้อาคารสถาปัตยกรรมดูไม่แข็งกระด้างจนเกินไป โดยการออกแบบจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของพื้นที่นั้น ๆ เป็นหลัก โดยการใช้วัสดุและพืชพรรณตามแนวคิดของโรงแรมนั้น ๆ

จุดเด่นที่สำคัญของพื้นที่สวนคือ การสร้างพื้นที่สีเขียวให้กับพื้นที่โรงแรม ลดความแข็งกระด้างของตัวอาคาร และส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้น่าสบาย ร่มรื่น งานภูมิสถาปัตยกรรมประเภทนี้จึงมีการปรับใช้ในทุกรูปแบบ แม้ว่าจะมีขนาดของพื้นที่จำกัดมาก ก็สามารถใช้อองค์ประกอบใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวแก่โรงแรมได้ นอกจากนี้จะเป็นส่วนที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีแล้ว ยังเป็นการเพิ่มการมองเห็นที่สบายตาอีกด้วย องค์ประกอบในการออกแบบสวน ได้แก่ การจัดองค์ประกอบของพืชพรรณ ใช้น้ำเป็นองค์ประกอบ และการประดับด้วยประติมากรรม

ภาพที่ 98 พื้นที่ข้างอาคาร โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

ภาพที่ 99 การจัดสวนหย่อมรอบประติมากรรมรูปเศราพ
โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

4.2.2 สวนแนวตั้ง

สวนแนวตั้งเป็นรูปแบบสวนที่นิยมใช้ในโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่แคบ และใช้เป็นแนวกำแพงของโรงแรม โดยเป็นการสร้างการมองเห็นจากภายในอาคารที่เกิดพื้นที่สีเขียว และเป็นการปิดบังสภาพแวดล้อมโดยรอบที่ไม่น่ามอง รวมถึงการบดบังการมองเห็นจากพื้นที่ภายนอกได้จากสภาพแวดล้อมที่มีการใช้งานอื่น ๆ ดังนั้น รูปแบบสวนแนวตั้งจึงเป็นรูปแบบสวนที่เกิดขึ้นเพื่อประดับ

ตกแต่งพื้นที่ให้เกิดพื้นที่สีเขียวเป็นสำคัญ โดยมีประโยชน์ในการลดการสะท้อนแสงจากผนังอาคาร สร้างความสบายตาในการใช้งานพื้นที่ และประหยัดพื้นที่สวน (ภาพที่ 100)

ภาพที่ 100 สวนแนวตั้ง บริเวณที่นั่งพักผ่อน โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

สวนแนวตั้งมีการออกแบบจากการสร้างโครงสร้างที่ใช้เป็นส่วนยึดกระถางต้นไม้ ซึ่งต้องมีความแข็งแรงและทนทานต่อสภาพภูมิอากาศ ส่วนใหญ่จึงใช้เป็นโครงสร้างเหล็ก ความสูงของสวนจึงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ออกแบบ เนื่องจากสวนมีลักษณะเป็นแนวระนาบสูง การดูแลรักษาจึงมีความจำกัด ดังนั้นจึงจะต้องมีการออกแบบระบบรดน้ำไปพร้อม ๆ กับการวางแผนโครงสร้าง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สวนแนวตั้งมีระยะเวลาการใช้งานที่ยาวนาน รวมถึงการเลือกใช้พืชพรรณจะต้องมีความทนทานและดูแลรักษาง่าย โดยส่วนใหญ่มีการเลือกใช้ไม้เลื้อยที่เลื้อยจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ ได้แก่ พลูด่าง (*Epipremnum aureum*) เหลืองชัชวาลย์ (*Macfadyena unguis*) พืชตระกูลฟีโลเดนดรอน (*Philodendron spp.*) เนื่องจากเมื่อพืชพรรณมีการเจริญเติบโตขึ้น จะทำให้ปิดบังโครงสร้างของกำแพงเขียวไว้ได้อย่างมิดชิด นอกจากนี้ยังมีปัจจัยของทิศทางลมและแดดที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้อีกด้วย (ภาพที่ 101)

ภาพที่ 101 สวนแนวตั้ง โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

4.2.3 สวนหลังคา

สวนหลังคาเป็นการออกแบบร่วมกันระหว่างสถาปนิกและภูมิสถาปนิก เนื่องจากการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมต้องอยู่บนโครงสร้างเดียวกันของสถาปัตยกรรม ดังนั้น การออกแบบสวนหลังคาจะต้องออกแบบไปพร้อม ๆ กับตัวอาคาร เพื่อให้การรับน้ำหนักของโครงสร้างอาคารมีประสิทธิภาพสูงสุด รูปแบบของสวนหลังคาเป็นรูปแบบการใช้พื้นที่ราบบนอาคาร และการยื่นโครงสร้างออกจากตัวอาคารในบางกรณี ซึ่งการใช้พื้นที่บนอาคารนั้นสามารถปลูกไม้ใหญ่ได้ในพื้นที่เนื่องจากมีแนวเสาเพื่อใช้วางตำแหน่งของต้นไม้ ส่วนรูปแบบที่ยื่นออกจากตัวอาคารนั้น ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่สรวายน้ำ โดยไม่มีต้นไม้ใหญ่ ซึ่งสัมพันธ์กับการรับน้ำหนักของโครงสร้าง

การออกแบบสวนหลังคาของโรงแรมส่วนใหญ่เกิดจากการที่ตั้งของโรงแรมที่อยู่ท่ามกลางพื้นที่ศูนย์กลางเมือง และมีพื้นที่ของโรงแรมที่จำกัด สวนหลังคาจึงเป็นพื้นที่สีเขียวของโรงแรมที่เป็นพื้นที่พักผ่อนของผู้ใช้บริการได้ เนื่องจากตำแหน่งของสวนหลังคามักอยู่ในระดับที่สูงจึงมีการออกแบบให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองได้อย่างทั่วถึง (ภาพที่ 102) ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมโดยรอบที่สวยงามด้วย จึงมีโรงแรมบางแห่งที่มีการออกแบบให้สวนหลังคามีลักษณะเป็นสวนที่อยู่ในระดับพื้นดิน เนื่องจากสภาพแวดล้อมโดยรอบไม่น่าสนใจ จึงเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อน และเกิดความน่าสบายในการใช้งาน (ภาพที่ 103) ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวคิดของการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในแต่ละโรงแรมอีกด้วย

ภาพที่ 102 การออกแบบสระว่ายน้ำให้มองเห็นทัศนียภาพของเมือง โรงแรมโอกูระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ

ภาพที่ 103 พื้นที่รับประทานอาหาร โรงแรมเซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

4.3 องค์ประกอบงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม¹⁹

4.3.1 ลักษณะของพื้นที่ (Landform)

ลักษณะของพื้นที่ในการออกแบบโรงแรมนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างอาคาร พื้นที่สวน และการระบายน้ำของโรงแรม โดยลักษณะของพื้นที่โรงแรมที่เป็นกรณีศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบ โดยมีตำแหน่งที่ตั้งที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ พื้นที่ศูนย์กลางของเศรษฐกิจเมือง และพื้นที่ริมแม่น้ำ ซึ่งทำให้การออกแบบจะต้องคำนึงถึงลักษณะของพื้นที่ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในพื้นที่ริม

¹⁹ Norman K. Booth, Basic Elements of Landscape Architectural Design (Waveland Pr Inc: 1989).

แม่น้ำจะต้องให้ความสำคัญกับระดับน้ำ และการป้องกันขอบตลิ่ง ซึ่งเป็นระบบโครงสร้างเชื่อมที่มีการก่อสร้างในภาพรวมของแม่น้ำ ไม่เพียงเฉพาะพื้นที่โรงแรม แต่ประเด็นสำคัญในการออกแบบพื้นที่ริมแม่น้ำนั้น คือ ระดับน้ำ และการระบายน้ำในพื้นที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมขัง ซึ่งมีการถมพื้นที่ให้สูงขึ้นจากระดับดินเดิม และสร้างแนวระบายน้ำรอบอาคารและรอบพื้นที่ และออกแบบพื้นที่สีเขียวมากกว่าพื้นที่ลาดแข็ง

ในพื้นที่เศรษฐกิจมักจะมีการคำนึงถึงน้ำท่วมอยู่โดยทั่วไป จึงมักมีการถมดินให้สูงขึ้น และจัดการระบบระบายน้ำในพื้นที่ให้ดี โดยเป็นการจัดการให้มีทางระบายน้ำโดยรอบอาคารและพื้นที่งาน ภูมิสถาปัตยกรรม

นอกจากนี้ยังมีรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมแบบสวนหลังคาที่อยู่บนโครงสร้างเดียวกันกับสถาปัตยกรรม ซึ่งสามารถสร้างรูปแบบของพื้นที่ได้ตามต้องการ แต่ต้องคำนึงถึงการรับน้ำหนักของโครงสร้าง และการเลือกใช้พืชพรรณให้เหมาะสมต่อการเติบโต

4.3.2 บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก

น้ำเป็นองค์ประกอบหนึ่ง que เพิ่มความน่าสนใจให้กับพื้นที่สวน โดยเป็นการสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นในการใช้งานและสร้างสภาวะน่าสบาย รวมถึงการสร้างการรับรู้ทางเสียงที่ทำให้เกิดความสบายใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งลักษณะการออกแบบบ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตกนั้นจะขึ้นอยู่กับแนวคิดของโรงแรม แต่แต่ละแห่ง ในช่วงแรกมีการออกแบบบ่อน้ำ น้ำพุ หรือน้ำตกเป็นองค์ประกอบหลักของพื้นที่สวน โดยมีรูปทรงทั้งอิสระและเรขาคณิต โดยแนวคิดในเชิงธรรมชาติมักจะมีการใช้พืชพรรณประดับบริเวณในบ่อน้ำ และบริเวณขอบบ่อน้ำด้วย โดยในช่วงต่อมาเป็นการใช้บ่อน้ำ น้ำพุ หรือน้ำตกเป็นส่วนประดับของพื้นที่สวนมากกว่าเป็นการใช้งานหลัก เช่น การวางตำแหน่งบ่อน้ำหรือบ่อบัวเป็นบริเวณขอบอาคารหรือสวน การประดับหน้าทางเข้าโรงแรม ซึ่งบางแห่งเน้นความเรียบหรูและมีความร่วมสมัย จะใช้รูปแบบของน้ำพุที่มีลูกเล่นให้เปิดความน่าสนใจ (ภาพที่ 104)

การออกแบบองค์ประกอบน้ำเป็นการสร้างการเคลื่อนไหวและสร้างเสียงที่เกิดจากการไหลของน้ำทำให้เกิดความรู้สึกที่ร่มรื่น และเย็นสบาย และยังทำให้เกิดความสงบในการมองเห็นอีกด้วย

ภาพที่ 104 น้ำพุบริเวณหน้าโรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก มีการออกแบบให้เป็นบ่อคอนกรีต มีขอบคอนกรีตที่ใช้วัสดุต่าง ๆ เป็นส่วนปิดขอบให้ดูสวยงามและเข้ากับแนวคิดของโรงแรม บางแห่งมีการเติมดินบริเวณก้นบ่อเพื่อปลูกไม้น้ำ สร้างบรรยากาศและความเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ต่อมาจึงมีการออกแบบให้มีความน่าสนใจ เน้นความทันสมัย และความเรียบง่าย โดยผ่านกระบวนการก่อสร้างที่มีความซับซ้อนมาแล้ว เช่น ลานน้ำพุ

4.3.3 สระว่ายน้ำ

แนวคิดการออกแบบสระว่ายน้ำนั้นมักจะเป็นการออกแบบเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเน้นการใช้งานที่เหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นรูปทรงเรขาคณิตเนื่องจากสะดวกต่อการก่อสร้าง และใช้งานได้หลากหลายวัตถุประสงค์ เช่น ใช้เพื่อออกกำลังกาย ใช้เพื่อพักผ่อน ซึ่งจะมีบางแห่งที่ออกแบบให้มีรูปทรงอิสระสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และสอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบสวน และใช้สำหรับการพักผ่อนเพียงเท่านั้น

สระว่ายน้ำจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่ง que สร้างกิจกรรมให้เกิดขึ้นภายในพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรม และเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณามาตรฐานโรงแรมระดับ 5 ดาว การออกแบบสระว่ายน้ำจึงมีการคำนึงถึงรูปแบบและการสร้างเอกลักษณ์ให้กับโรงแรมได้ ซึ่งมีการออกแบบที่หลากหลาย ทั้งสระว่ายน้ำในสวน สระว่ายน้ำที่ออกแบบไปกับพื้นที่ธรรมชาติ สระว่ายน้ำในชั้นสวนหลังคาที่ออกแบบให้ไร้ขอบสระ รวมถึงการเล่นระดับภายในสระว่ายน้ำให้เกิดการใช้งานที่หลากหลาย เช่น

ระดับน้ำต้นสามารถนั่งเล่นริมสระและวางเตียงอาบแดดได้ ระดับสระเด็ก ระดับสระผู้ใหญ่ อ่างจากุซซี่ (ภาพที่ 105)

ภาพที่ 105 เตียงอาบแดดในพื้นที่สระว่ายน้ำ โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

การใช้วัสดุภายในสระว่ายน้ำมักเป็นกระเบื้องโมเสกซึ่งนิยมใช้ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของการก่อสร้างโรงแรม โดยมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของสีและการออกแบบการใช้งานภายในสระที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ สระว่ายน้ำในช่วงแรกมีการใช้กระเบื้องโมเสกสีฟ้าสดใส เทียบเท่าสีเทอร์คอยส์ ซึ่งมีความสว่างและให้กลมกลืนการสีของน้ำคลอรีนภายในสระ ซึ่งระดับภายในสระจะมีเพียงสระต้นและสระลึกเท่านั้น ซึ่งต่อมามีการออกแบบที่มีความทันสมัยและหลากหลายมากขึ้น เนื่องด้วยเทคโนโลยีการก่อสร้างและวัสดุ มีการใช้วัสดุกระเบื้องโมเสกสีฟ้าที่เข้มขึ้น เป็นสีฟ้าครามและสีเขียวแกมน้ำเงิน บางแห่งมีการใช้สีอื่น ๆ เพื่อใช้ออกแบบให้เกิดลวดลายต่าง ๆ เช่น สีน้ำตาล ซึ่งการออกแบบสระว่ายน้ำในช่วงหลัง มักมีการเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากสระว่ายน้ำให้ได้มากที่สุด การออกแบบจึงมีระดับที่หลากหลาย เช่น สระน้ำต้น สระเด็ก สระผู้ใหญ่ อ่างจากุซซี่ เป็นการสร้างกิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่สระว่ายน้ำมากขึ้น และใช้งานได้ทั้งการออกกำลังกายและการพักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงการคำนึงถึงผู้ใช้งานที่มีความหลากหลายมากขึ้น

ทั้งนี้ การออกแบบสระว่ายน้ำมักมีการใช้พื้นที่บริเวณโดยรอบสระเป็นลานแดดแข็งที่ใช้งานได้โดยรอบ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและงานระบบของสระว่ายน้ำ โดยมักเป็นลานทรายล้าง ลานกระเบื้องหินแกรนิต หรือกระเบื้องไม้สังเคราะห์ แต่มีเพียงโรงแรมบางแห่งมีการออกแบบสระว่ายน้ำให้เปรียบเสมือนเป็นบ่อน้ำในพื้นที่สวน จึงมีบริเวณลานพักผ่อนที่เชื่อมต่อกับสระ

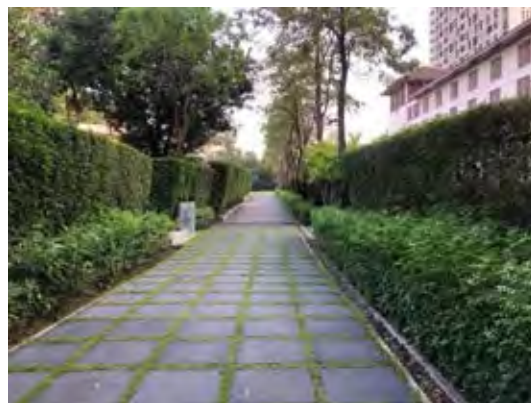
ว่ายน้ำเป็นแห่ง ๆ และสลับกับพื้นที่ต้นไม้ ทำให้เกิดบรรยากาศที่เปรียบเสมือนการว่ายน้ำอยู่ในสระน้ำในสวนมากกว่า

4.3.4 พื้นที่ลาดแข็ง และทางเดิน

การออกแบบพื้นที่ลาดแข็งและทางเดินในแต่ละโรงแรมมักจะขึ้นอยู่กับรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรม และแนวคิดในการออกแบบพื้นที่สวน โดยแบ่งได้เป็นรูปทรงอิสระที่มักใช้ในพื้นที่สวน ใช้วัสดุที่กลมกลืนกับธรรมชาติ เช่น หินแกรนิต กรวดแม่น้ำ หินทราย วางเรียงเป็นทาง มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานเพื่อการเดินเล่นพักผ่อนในพื้นที่สวน มักจะเป็นเส้นทางที่คดเคี้ยวไปตามแนวต้นไม้ ซึ่งจะแตกต่างจากการออกแบบทางเดินรูปทรงเรขาคณิตที่มีความตรงไปตรงมา เน้นการใช้งานที่สะดวก และเป็นเส้นทางการสัญจรหลัก โดยมักใช้วัสดุที่ดูแลรักษาง่าย และทนทานต่อการใช้งาน เช่น ลานทรายล้าง พื้นที่กระเบื้องแกรนิต พื้นไม้

ภาพที่ 106 ทางเดินภายในสวน โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

ภาพที่ 107 ทางเดินภายในสวน โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

อย่างไรก็ตาม การออกแบบพื้นที่ลาดแข็งและทางเดินนั้นไม่จำเป็นต้องมีการใช้รูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิตในโรงแรมเดียวกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวคิดในการออกแบบโรงแรมแต่ละแห่ง โรงแรมที่ต้องการบรรยากาศที่ทันสมัย มักจะใช้รูปทรงเรขาคณิตให้เกิดความสัมพันธ์กับรูปทรงของสถาปัตยกรรมนั่นเอง อีกทั้งยังรวมถึงการปรับปรุงงานภูมิสถาปัตยกรรมในภายหลังเพื่อการใช้งานที่เหมาะสมและอยู่ในสภาพที่ดีเสมอ ทำให้รูปแบบของทางเดินเปลี่ยนไป โดยการปรับปรุงจะเน้นการใช้งานที่สะดวกมากขึ้น ทั้งการเพิ่มทางเดินในสวนที่ตรงไปตรงมา แต่เน้นความเป็นธรรมชาติ (ภาพที่ 108) ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศที่มีความเป็นธรรมชาติและสามารถใช้งานได้เหมาะสม

ภาพที่ 108 ทางเดินจากทางเข้าสู่อาคารโรงแรมสุขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

4.3.5 องค์ประกอบการตกแต่งสวน

การประดับตกแต่งสวนหรืองานภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ขึ้นอยู่กับแนวคิดและรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมในโรงแรมแต่ละแห่งเช่นกัน ในช่วงแรกเป็นการประดับเพื่อสร้างความสวยงามและเป็นจุดหมายตาของพื้นที่นั้น ๆ เช่น การประดับประติมากรรม (ภาพที่ 109) รวมถึงเป็นการประดับตามพื้นที่ลาดเชิงที่มีการใช้งาน เช่น การประดับไม้กระถางบริเวณทางเข้าโรงแรม (ภาพที่ 110) ต่อมาจึงมีการใช้ศาลา เรือนไทย รวมถึงประติมากรรมมาประดับเพื่อให้เกิดการใช้งานในพื้นที่สวน (ภาพที่ 111) และในช่วงหลังจะเป็นการสร้างจุดเด่นและความน่าสนใจให้กับพื้นที่สวนด้วย เช่น การออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมแบบทันสมัย เรียบง่าย เน้นบรรยากาศที่โปร่งโล่ง และเน้นการออกแบบรายละเอียด มีการใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปทรงไร้รูปร่างประดับ (ภาพที่ 112) ที่มีหน้าที่เป็นทั้งประติมากรรมและมานั่งได้เช่นกัน การออกแบบสวนที่มีบรรยากาศร่มรื่น มีต้นไม้หนาแน่น มักจะมีการประดับประติมากรรมตกแต่งที่สัมพันธ์กับพื้นที่และแนวคิดของโรงแรม โดยใช้เพื่อความสวยงามหรืออาจจะใช้งานเป็นน้ำพุได้ด้วยเช่นกัน

ซึ่งสามารถจัดเป็นประเภทขององค์ประกอบการตกแต่งสวนได้ ดังนี้

1) ประติมากรรม

การประดับประติมากรรมได้รับความนิยมในแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างกันและขึ้นอยู่กับแนวคิดของโรงแรมแต่ละแห่งนั้นด้วย กล่าวคือ ในช่วงแรกเน้นการตกแต่งด้วยประติมากรรมรูปปั้นหินทราย เป็นรูปคน สัตว์ โดยได้รับอิทธิพลจากสวนบาหลี่ และต่อมามีการคิดประดิษฐ์ประติมากรรมให้

เข้ากับแนวคิดของโรงแรม เช่น เจดีย์ ระฆัง ของโรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ โดยตำแหน่งของประติมากรรมมักสร้างความน่าสนใจให้กับพื้นที่สวน เช่น การประดับบริเวณริมพื้นที่สวน โดยมีต้นไม้เป็นฉากหลัก การประดับกลางสระน้ำ การประดับบริเวณริมสระน้ำและใช้งานเป็นน้ำพุไปด้วย

2) ม้านั่ง

เป็นองค์ประกอบที่สร้างการใช้งานให้กับพื้นที่สวน โดยม้านั่งมักมีรูปแบบตามแนวคิดของโรงแรมเช่นกัน ซึ่งในช่วงแรกจะเป็นม้านั่งยาวในสวน แต่มีความน่าสนใจมากขึ้นในช่วงหลังที่มีการออกแบบม้านั่งให้มีรูปทรงอิสระ ไร้รูปร่าง ใช้สีสนสตีล และวัสดุที่มันวาว ทำให้เกิดความแปลกใหม่กับพื้นที่ที่มีความเรียบง่าย

3) ศาลา

มีรูปแบบที่หลากหลาย ในพื้นที่สวนที่มีความเป็นธรรมชาติ มักใช้ศาลาที่มีหลังคาหน้าจั่ว ตามแนวคิดของสวนแบบไทย ทั้งการใช้วัสดุและบรรยากาศโดยรอบ ซึ่งในช่วงหลังที่มีรูปแบบของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมที่เปลี่ยนไป จึงมีการออกแบบศาลาให้เข้ากับแนวคิดของสถาปัตยกรรมมากขึ้น เช่น การศาลาระแนงไม้ ซึ่งเป็นการประดับตกแต่งพื้นที่สวนมากกว่าการสร้างพื้นที่ร่มเงาในการใช้งาน โดยตำแหน่งของศาลามักอยู่ริมสระว่ายน้ำ หรือสระน้ำ เพื่อสร้างระยะในการมองเห็น

4) กระจาดต้นไม้ หรือ กระจาดอ่างบัว

การประดับกระจาดต้นไม้ หรือ กระจาดอ่างบัวนั้น มักใช้ในพื้นที่แดดแข็งหรือทางเดินที่ต้องการกำหนดแนวทางการเดินและเป็นการแบ่งพื้นที่ใช้งานให้ชัดเจน แต่ยังสามารถเข้าถึงได้บ้าง รวมถึงการประดับตามแนวเสาอาคาร ขอบอาคาร ริมสระน้ำ เกาะกลางถนนภายในโรงแรม เป็นต้น โดยการใช้พืชพรรณให้เข้ากับสภาพของพื้นที่ และคำนึงถึงการดูแลรักษาเป็นสำคัญ

ภาพที่ 109 ประติมากรรมเจดีย์ประดับกลางน้ำ
โรงแรมสุโขทัย แอนต์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

ภาพที่ 110 กระถางไม้ดอกประดับทางเข้า
โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

ภาพที่ 111 เรือนไทยบริเวณสวนหลังคา โรงแรม
เชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท

ภาพที่ 112 ม้านั่งรูปทรงไร้รูปร่าง (Abstract
Form) ประดับพื้นที่ลาดแข็ง โรงแรมฮิลตัน
สุขุมวิท กรุงเทพฯ

4.3.6 พืชพรรณ

พืชพรรณในการออกแบบสวนมีความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศของงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นอย่างมาก ในช่วงแรกมีการเลือกใช้พืชพรรณที่เหมาะสมกับสภาพอากาศของกรุงเทพฯ โดยมีการจัดวางที่เลียนแบบธรรมชาติ มีความหลากหลายของพื้นผิว โดยเน้นการใช้ไม้พุ่มเป็นสำคัญ (ภาพที่ 113) ซึ่งต่อมาเน้นความโปร่งโล่งมากขึ้น โดยการใช้สนามหญ้าเพื่อมุมมองสวน เน้นความเรียบง่าย ซึ่งมักจัดวางพืชพรรณไว้บริเวณขอบของสวนหรืออาคาร (ภาพที่ 114) และในช่วงหลังเป็นการเลือกใช้พืชพรรณที่มีรูปทรงสวยงาม มีลักษณะคล้ายงานประติมากรรม โดยเน้นความเรียบง่ายแต่ทันสมัย ซึ่งเป็นอิทธิพลของแนวคิดร่วมสมัย (ภาพที่ 115) นอกจากนี้การใช้พืชพรรณยัง

จะต้องคำนึงถึงการดูแลรักษาต่อไปในอนาคตอีกด้วย โดยพืชพรรณที่ใช้ในสวนแต่ละรูปแบบนั้น จะแตกต่างกันออกไป โดยรูปแบบที่สร้างความร่มรื่น มักจะใช้พืชพรรณที่หลากหลายทั้งไม้ต้นขนาดใหญ่ ไม้ต้นขนาดเล็ก ไม้พุ่ม ไม้คลุมดิน ส่วนการออกแบบให้มีบรรยากาศที่ทันสมัย โปรงโล่ง มักจะใช้ไม้ต้น และไม้คลุมดิน มีการใช้ไม้กระถาง และไม้พุ่มเป็นบางพื้นที่เท่านั้น

ภาพที่ 113 การใช้พืชพรรณบสวนเมืองร้อน มี การปลูกเลียนแบบธรรมชาติ โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

ภาพที่ 114 การเว้นพื้นที่เปิดโล่งเป็นสนามหญ้า และปลูกพืชพรรณบริเวณขอบของสวนและ อาคาร โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

ภาพที่ 115 การใช้พืชพรรณที่มีรูปทรงคล้ายประติมากรรม (Sculptural Form) โรงแรมโอกระ เพรส ที่จ กรุงเทพฯ

รูปแบบของการจัดวางพืชพรรณในงานพื้นที่สวนนั้นมีทั้งการปลูกสลับชนิด คือ การปลูกพืชพรรณเลียนแบบธรรมชาติที่มีพืชพรรณหลายชนิดในบริเวณเดียวกัน การปลูกพืชเป็นกลุ่ม ๆ คือ การปลูกพืชพรรณชนิดเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน และอาจจะมีการใช้พืชพรรณชนิดอื่นปลูกแทรกเพื่อสร้างจุดเด่นของพื้นที่ จึงทำให้ลักษณะการปลูกพืชพรรณและการออกแบบพืชพรรณนั้นเป็นส่วนที่กำหนดรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมได้

4.4 ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม

จากการศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ศึกษาทั้งหมดพบว่า การเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรมมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

4.4.1 เจ้าของโรงแรม หรือ คณะผู้บริหารโรงแรม

เจ้าของโรงแรมหรือคณะผู้บริหารโรงแรมเป็นผู้รับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม โดยมีจุดประสงค์ต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการบริหารจัดการของโรงแรม จากการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เกิดจากความต้องการสร้างภาพลักษณ์ในรูปแบบใหม่ให้แก่โรงแรม จึงเป็นการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงซ่อมแซมงานภูมิสถาปัตยกรรมให้ดีขึ้น และอยู่ในสภาพที่ดีอย่างสม่ำเสมอ (ภาพที่ 116)

ภาพที่ 116 ทางเข้าโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

การเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรมมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนคณะผู้บริหารของโรงแรม ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนคณะผู้บริหารจึงมีการออกแบบปรับปรุงใหม่ในบางพื้นที่ตามที่ได้กล่าวไป

แล้วในหัวข้อการเปลี่ยนแปลงงานภูมิสถาปัตยกรรม รวมไปถึงการปรับปรุงซ่อมแซมพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ในงานภูมิสถาปัตยกรรมด้วย ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัสดุและพืชพรรณ เพื่อรักษาสภาพเดิมไว้ให้อยู่ในสภาพดี ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การเปลี่ยนพืชพรรณที่เสื่อมโทรม โดยใช้พืชพรรณชนิดเดิมในตำแหน่งเดิม การเปลี่ยนวัสดุที่ชำรุดทรุดโทรมใหม่โดยใช้วัสดุเดิมหรือใกล้เคียง

นอกจากนี้ เจ้าของโรงแรมยังมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะโรงแรมที่มีเจ้าของคอยดูแลเป็นประจำ นั่นคือ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ ซึ่งมีความชื่นชอบ และรสนิยมของงานภูมิสถาปัตยกรรมตามยุคสมัย จึงมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมอยู่เป็นประจำ เช่น การเปลี่ยนแปลงพืชพรรณบางส่วน โดยมีพนักงานภายในโรงแรมที่มีหน้าที่ดูแลงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นผู้ที่ปรับปรุงและออกแบบโดยไม่มีภูมิสถาปนิกหลัก ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในงานภูมิสถาปัตยกรรมซึ่งจะกล่าวต่อไป

4.4.2 ปัญหาจากการออกแบบและการก่อสร้าง

การออกแบบมีความสำคัญต่อการดูแลรักษา เมื่อออกแบบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบคือ เจ้าหน้าที่ของโรงแรม ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายช่าง ผู้จัดการฝ่ายคนสวน ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน โดยมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณจากคณะผู้บริหารที่จะได้รับการอนุมัติและเห็นชอบต่อการดูแลงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ๆ ดังนั้นการออกแบบจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยลดปริมาณการดูแลรักษาและงบประมาณ โดยงานภูมิสถาปัตยกรรมจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ มีความสวยงาม ใช้งานได้ดี และเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของกรุงเทพฯ หรือแม้กระทั่งการออกแบบเพื่อการนำเสนอการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงแรมได้ โดยรวมถึงคุณภาพของการก่อสร้างและระยะเวลาของการก่อสร้างงานภูมิสถาปัตยกรรม ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาที่เร่งรัดสุดทำก่อนการเปิดให้บริการด้วย

จากการศึกษาพบว่า โรงแรมส่วนใหญ่ที่มีปัญหาด้านการใช้งานนั้นอยู่ในช่วงหลังที่มีรูปแบบเป็นสวนร่วมสมัย โดยปัญหาที่พบจะเกิดจาก

1) การใช้งานที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้บริการ ได้แก่ การเลือกใช้วัสดุไม่เหมาะสม เช่น วัสดุริมสระว่ายน้ำลื่น การใช้วัสดุทางเดินที่ลื่นและไม่เรียบ

2) การออกแบบพื้นที่ให้ดูแลรักษายาก ได้แก่ การออกแบบกำแพงเขียวที่สูงไม่สามารถดูแลอย่างทั่วถึง การออกแบบสระน้ำที่ใช้วัสดุธรรมชาติซึ่งทำให้เกิดคราบสกปรก การออกแบบประติมากรรม เช่น ถ้ำน้ำตกประดิษฐ์ที่เป็นผิวคอนกรีต

3) การเลือกใช้วัสดุและพืชพรรณที่ดูแลยากและไม่เหมาะสม ได้แก่ การเลือกใช้พืชพรรณ ใต้อร่มเงาไม่เหมาะสม การเลือกใช้ต้นไม้ที่ต้องดูแลเป็นประจำ ได้แก่ มะพร้าว (*Cocos nucifera*) การใช้พันธุ์ไม้ที่ก่อให้เกิดสัตว์และแมลงรบกวน ได้แก่ ไม้หน้า การเลือกใช้ต้นไม้ใหญ่เป็นไม้กระถาง ได้แก่ เกล็ดกระโท่ (*Clusia rosea*) การเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การใช้หินทรายเป็นขอบสระน้ำ และทางเดิน ซึ่งมีการแตกกร่อนและดูแลยาก

4) การออกแบบที่ทำให้เกิดการดูแลรักษาที่มากเกินไปจนความจำเป็น ได้แก่ การปลูกไม้ที่ต้องมีการตัดแต่งในพื้นที่ที่มีการใช้งานน้อยและไม่ชัดเจน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานครทั้ง 12 แห่ง พบว่า มีเอกลักษณ์และรูปแบบที่แตกต่างกัน ตามช่วงยุคสมัยที่ก่อตั้งโรงแรมนั้น ๆ โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากความต้องการของนักท่องเที่ยวในการเข้าใช้บริการที่ต้องการการพักผ่อนในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ จึงมีการนำรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมมาเป็นส่วนช่วยประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการ ซึ่งนับว่างานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกรูปแบบหนึ่งของโรงแรม จึงมีการออกแบบให้สัมพันธ์กับการใช้งานและความสวยงามของพื้นที่ที่สำคัญ

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมส่วนใหญ่มีแนวคิดในการวางผังบริเวณ การออกแบบวัสดุและพืชพรรณที่สอดคล้องกับบริบทของสภาพพื้นที่ของเมือง แม้ว่าจะมีแนวคิดของการออกแบบที่แตกต่างกัน แต่การออกแบบพืชพรรณจะต้องใช้พืชพรรณที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศ เพื่อการดูแลรักษาที่ง่ายและยั่งยืนในการใช้งาน ซึ่งสามารถนำมาแบ่งเป็นพัฒนาการของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมได้ โดยมีเกณฑ์ของช่วงเวลาที่ตั้งโรงแรมซึ่งนำมาอธิบายในประเด็นรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม จุดเด่นในงานภูมิสถาปัตยกรรม และการออกแบบวัสดุและพืชพรรณ

การพิจารณาพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรม 5 ดาวนั้น จึงเป็นการเปรียบเทียบเฉพาะรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบวัสดุและพืชพรรณเท่านั้น เนื่องจากแต่ละแห่งมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

1. ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา

โรงแรมแต่ละแห่งที่เป็นพื้นที่ศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้กระจายตัวอยู่ในย่านเศรษฐกิจ และย่านที่มีทัศนียภาพที่ดีของกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่งผลให้การออกแบบของสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมมีความสอดคล้องกับตำแหน่งที่ตั้งของโรงแรมนั้น ๆ เพื่อสร้างการมองเห็นที่เหมาะสมกับการพักผ่อน เช่น การเปิดมุมมองสู่ม้าน้ำของโรงแรมที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ การสร้างบรรยากาศธรรมชาติภายในพื้นที่โครงการของโรงแรมที่มีอาณาบริเวณกว้างและตั้งอยู่ในย่านเศรษฐกิจที่มีความหนาแน่นของอาคาร การสร้างสระว่ายน้ำบนชั้นสวนหลังคาเพื่อเปิดมุมมองแก่การมองเห็นทัศนียภาพเมืองของโรงแรมที่มีอาณาบริเวณน้อยและตั้งอยู่ในย่านเศรษฐกิจของเมือง

2. ขนาดพื้นที่ของพื้นที่ศึกษา

ขนาดของโรงแรมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมอย่างมาก โดยโรงแรมที่มีอาณาบริเวณกว้างมักจะวางผังกระจายตัวในพื้นที่และให้ผิวอาคารสัมผัสกับพื้นที่ภายนอกมากที่สุด เช่น การสร้างคอร์ท โรงแรมที่มีอาณาบริเวณแคบ มักจะมีการออกแบบอาคารให้เต็มพื้นที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจ งานภูมิสถาปัตยกรรมจึงมักจะใช้พื้นที่สวนหลังคาและการใช้พื้นที่ระหว่างอาคาร ให้เกิดพื้นที่สีเขียวและใช้งานให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ขนาดของพื้นที่ศึกษายังสัมพันธ์กับตำแหน่งที่ตั้งด้วยเช่นกัน

5.1 พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม

พัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการอธิบายโดยใช้เกณฑ์ของรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมที่มีรูปแบบเหมือนกันในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน โดยแบ่งทุก ๆ 20 ปี โดยใช้ปี พ.ศ. ที่ใกล้เคียงกับปีที่ก่อตั้งโรงแรมแต่ละแห่ง ซึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ อาจจะมีลักษณะงานภูมิสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันในรายละเอียด แต่มีภาพรวมรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมือนกัน ดังนั้นพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมจึงสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา ตามช่วงเวลาในการก่อตั้งพื้นที่ศึกษา (พ.ศ. 2513 - 2556) ซึ่งแบ่งตามรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เปลี่ยนไป โดยมีหัวข้อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม องค์ประกอบสำคัญในงานภูมิสถาปัตยกรรม และการใช้วัสดุและพืชพรรณ ดังต่อไปนี้

5.1.1 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530

โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ

โรงแรมรอยัล ออคิต เซอราตัน และทาวเวอร์

โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

ภาพที่ 117 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530

งานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมแบบการจัดสวนเมืองร้อนที่มีรูปแบบเป็นสวนคอร์ท และสวน ซึ่งเน้นบรรยากาศที่ร่มรื่นให้แก่พื้นที่และเน้นความสวยงามในการมองเห็น ประกอบด้วย โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ (พ.ศ.2513) โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์ (พ.ศ. 2526) และโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2526) โดยมีประเด็น ดังนี้

1) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ เรียกว่า “สวนเมืองร้อน” หมายถึง การจัดองค์ประกอบของพืชพรรณในเขตภูมิอากาศเขตร้อนเพื่อให้เกิดความงามทางศิลปะ ผสมผสานกับการใช้งาน ซึ่งลักษณะของสวนเมืองร้อนจะมีการเจริญเติบโตที่ดีจะต้องอยู่ในบริบทที่มีภูมิอากาศร้อน มีฝนตกชุก และมีดินที่อุดมสมบูรณ์²⁰ ซึ่งเมืองกรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในภูมิอากาศแบบร้อนชื้นอยู่แล้ว การใช้พืชพรรณจึงเป็นการใช้พืชพรรณท้องถิ่น ซึ่งหาได้ง่ายและเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ มีจุดเด่นโดยการใช้พืชพรรณที่หลากหลายนำมาจัดองค์ประกอบโดยการเลียนแบบธรรมชาติ และเพิ่มองค์ประกอบของงานภูมิสถาปัตยกรรม เช่น บ่อน้ำ น้ำตก น้ำพุ เพื่อสร้างบรรยากาศที่มีความร่มรื่นของเงาไม้ และมีความชื้นที่ทำให้เกิดความสบายในการใช้งาน

การวางผังบริเวณของงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมในช่วงนี้มักมีการออกแบบสวนในระดับพื้นดิน ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เป็นสวนคอร์ท และสวนเปิดโล่ง ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของโรงแรมแต่ละแห่ง และแนวคิดการออกแบบสถาปัตยกรรม มีการวางอาคารแบบชิดด้านใดหน้าหนึ่งหรือมุมใดมุมหนึ่ง เพื่อเปิดพื้นที่โล่งให้เกิดเป็นพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการมองเห็นและการใช้งานใน

²⁰ William Warren, The tropical garden : Gardens in Thailand and Southeast Asia and the Pacific (Bangkok : Asia Books, 1997), 15 – 16.

พื้นที่เดียวกัน นอกจากนี้ยังมีการออกแบบสถาปัตยกรรมให้เกิดการสัมผัสกับพื้นที่ภายนอกให้มากขึ้น ด้วยการออกแบบเป็นพื้นที่คอร์ท และมีการปลูกต้นไม้บริเวณริมขอบอาคาร โดยเน้นการมองเห็นภายในในพื้นที่ส่วนกลาง เช่น ห้องอาหาร พื้นที่ต้อนรับ สวนสปา โดยเฉพาะพื้นที่ที่ต้องการความเป็นส่วนตัว ส่วนพื้นที่ห้องพักนียมการเห็นทัศนียภาพภายนอกในส่วนที่เป็นอาคารสูง และมีเส้นทางสัญจรภายในเป็นรูปทรงเรขาคณิตในส่วนที่เป็นเส้นทางสัญจรหลัก และรูปทรงอิสระในพื้นที่ส่วนเพื่อการเดินเล่นพักผ่อน ซึ่งมีการออกแบบจัดสวนเพื่อสร้างบรรยากาศร่มรื่น มีพื้นที่ร่มเงา และเกิดความชุ่มชื้นในพื้นที่ โดยการออกแบบพืชพรรณของสวนเมืองร้อนเป็นจุดเด่นและเป็นส่วนสำคัญต่อการกำหนดรูปแบบของสวนเมืองร้อน โดยมีการจัดองค์ประกอบทางศิลปะให้เกิดความสวยงามที่ใช้พืชพรรณเมืองร้อนที่หลากหลายในพื้นที่บริเวณเดียวกัน ทั้งไม้คลุมดิน ไม้พุ่ม ไม้ต้นขนาดเล็ก และไม้ต้นขนาดใหญ่ โดยเน้นไม้พุ่มและไม้คลุมดินเป็นหลัก

พื้นที่บางส่วนของโรงแรมมีการพัฒนาเป็นพื้นที่ที่สามารถใช้งานได้ ได้แก่ ระเบียงนั่งริมน้ำตก โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ พื้นที่นั่งรับประทานอาหาร โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ สระว่ายน้ำในสวน โรงแรมรอยัล ออคิด เชอร์ราตัน และทาวเวอร์ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่สวนเปิดโล่งที่เกิดจากการวางอาคาร ใช้งานเป็นบริเวณสระว่ายน้ำและพื้นที่พักผ่อน โดยออกแบบเป็นบริเวณกว้างที่เน้นความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยการปลูกไม้ต้น และไม้พุ่ม เพื่อบดบังสายตาได้แก่ พื้นที่สนามหญ้า โรงแรมรอยัล ออคิด เชอร์ราตัน และทาวเวอร์ และโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ

2) องค์ประกอบสำคัญและจุดเด่นในงานภูมิสถาปัตยกรรม

บ่อน้ำ น้ำตก หรือสระว่ายน้ำ ท่ามกลางพื้นที่สวนเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ โดยมีการออกแบบในรูปทรงอิสระ ซึ่งทำให้เกิดความกลมกลืนกับพื้นที่สวนที่มีความเป็นธรรมชาติ และเป็นส่วนที่สร้างความชื่นและความร่มรื่นในการใช้งาน บางแห่งมีการปลูกพืชไม้น้ำ และเลี้ยงปลา เพื่อให้มีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น มีไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้คลุมดินที่หลากหลาย จุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรมจึงเป็นการเน้นบรรยากาศที่ร่มรื่น มีร่มเงา ที่สามารถเข้าใช้งานพื้นที่ได้และยังมีความสวยงามที่เฝ้ามองเห็นได้เป็นอย่างดี

พื้นที่สวนเป็นพื้นที่สำหรับพักผ่อนซึ่งมีการออกแบบทางเดินรูปทรงอิสระไปตามการปลูกต้นไม้ โดยการเลียนแบบทางเดินในพื้นที่ธรรมชาติ และมีการวางม้านั่งไว้ในสวน มีโถง กระถาง เซรามิค กระถางปลูกต้นไม้ วางประดับตกแต่งตามจุดต่าง ๆ

3) การเลือกใช้วัสดุ

วัสดุที่ใช้ในการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ เน้นความกลมกลืนกับพื้นที่สวนเมืองร้อนที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะทางเดินภายในสวนที่เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบสวนเมืองร้อน โดยวัสดุที่ใช้นั้นจะเน้นวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ หินแกรนิต หินกาบ หินทราย ทรายล้าง กรวดโรยพื้นที่การออกแบบพื้นที่ลาดแข็ง จะมีความแตกต่างกันในพื้นที่สระว่ายน้ำ และพื้นที่สวน โดยพื้นที่สระว่ายน้ำจะเน้นการใช้งานบริเวณริมสระว่ายน้ำที่เป็นพื้นที่พักผ่อน สะดวกและปลอดภัยในการใช้งาน ส่วนใหญ่เน้นรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งจะแตกต่างจากพื้นที่ลาดแข็งภายในสวนที่มีรูปทรงอิสระ เป็นการเดินแทรกเข้าไปในพื้นที่สีเขียวที่มีการปลูกไม้พุ่มและไม้คลุมดินตลอดแนวเส้นทาง การใช้งานพื้นที่ในสวนมักจะเป็นระเบียงไม้ที่กลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อม เน้นสีเอิร์ธโทนในพื้นที่สวนที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะสีน้ำตาล สีเทาอ่อน และพื้นสระว่ายน้ำเน้นสีที่สดใส ตัดกับพื้นที่โดยรอบ เช่น กระเบื้องโมเสกสีฟ้าสดใส

4) การออกแบบพืชพรรณ

การออกแบบพืชพรรณของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้เป็นการใช้พืชพรรณแบบสวนเมืองร้อนที่เป็นการเลียนแบบธรรมชาติ ให้เกิดบรรยากาศที่ร่มรื่น จึงเน้นการใช้พืชพรรณที่เป็นไม้พุ่ม ไม้ใบสีเขียวทึบที่หลากหลายขนาดของใบไม้ เน้นสีสนับใบสีต่าง ๆ ตัดกับใบใหญ่ปลูกคละกันไปในพื้นที่เดียวกัน มีลักษณะเป็นสวนไม้ใบแบบผสม ในรูปแบบของสวนคอร์ท สวนเปิดโล่ง และสวนน้ำตก จัดพืชพรรณเป็นพื้นที่ตามขอบอาคารเป็นมุมเล็ก ๆ เน้นพืชพรรณที่เขียวตลอดปี แต่มีดอกที่สีสดใส รวมถึงไม้พุ่มที่มีใบสีสนับต่าง ๆ ที่ใช้ประดับแทรกกับไม้ใบสีเขียวเข้ม มีการเลือกใช้ไม้ใบที่มีความรูปทรงของใบและมีผิวสัมผัสที่หลากหลาย โดยนำมาจัดองค์ประกอบให้เกิดความสวยงามทางศิลปะ ปลูกพืชพรรณที่หลากหลายในพื้นที่บริเวณเดียวกัน และใช้ไม้ต้นเป็นการสร้างร่มเงา ดังนั้นไม้พุ่มและไม้คลุมดินจะต้องพร้อมได้ดี

รูปแบบของการปลูกต้นไม้ในช่วงนี้ เน้นการใช้ไม้พุ่มและไม้ต้นเป็นหลัก ซึ่งเป็นการประดับตามแนวอาคาร แนวทางเดิน และขอบพื้นที่ใช้งาน โดยสามารถแบ่งออกเป็น

- รูปแบบการปลูกไม้พุ่ม ลักษณะของการปลูกไม้พุ่มเป็นการปลูกคละชนิดพืชพรรณ โดยการจัดองค์ประกอบขึ้นอยู่กับรูปทรงของพื้นที่ปลูกและตำแหน่ง กล่าวคือ บริเวณขอบอาคารจะปลูกไม้พุ่มสูงอยู่บริเวณด้านหลังและลดระดับของไม้พุ่มลงมา ส่วนบริเวณที่สามารถมองเห็นได้รอบด้าน จะปลูกไม้พุ่มสูงบริเวณตรงกลางและใช้ไม้พุ่มที่มีขนาดเล็กกว่าลดหลั่นลงมาโดยรอบ ซึ่งการปลูก

ศิลปะพืชพรรณนั้นจะมีชนิดที่ปลูกมากเพื่อสร้างความต่อเนื่องของการออกแบบโดยปลูกแทรกไปกับพืชพรรณชนิดอื่น ๆ โดยการปลูกมักจะเน้นความสวยงามขององค์ประกอบเป็นสำคัญ

- รูปแบบการปลูกไม้ต้น ไม้ต้นเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างพื้นที่ร่มเงา และการใช้งานภายในสวน โดยการปลูกไม้ต้นนั้น จะปลูกตามตำแหน่งที่กำหนดไว้บ้าง บริเวณกลางไม้พุ่มสูงบ้าง และตามขอบพื้นที่การใช้งานบ้าง โดยปลูกพืชพรรณชนิดเดียวกันเป็นกลุ่ม ๆ ประมาณ 3 – 5 ต้น และใช้พืชพรรณที่มีลำต้นรูปทรงสวยงามเป็นต้นที่เด่น แตกต่างจากพืชพรรณอื่น ๆ เช่น ลีลาวดี

การจัดพืชพรรณมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อเป็นแนวรั้วหรือกำแพงเตี้ย เพื่อป้องกันแดดด้านทิศตะวันตก เพื่อเป็นฉากบังสายตา เพื่อแบ่งพื้นที่การใช้งานออกเป็นสวน ๆ และเพื่อกำหนดขนาดและรูปทรงของพื้นที่ ตัวอย่างพืชพรรณที่ใช้งานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ ได้แก่

- ไม้ต้น ได้แก่ ลีลาวดี (*Plumeria spp.*) จามจุรี (*Samanea saman*) ทางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) พืชสกุลราชพฤกษ์ (*Cassia spp.*)

- ไม้พุ่มที่เน้นพืชพรรณที่สีเขียวตลอดปี (Evergreen) ได้แก่ พืชสกุลเฮลิโคเนีย (*Heliconia spp.*) เข็ม (*Ixora spp.*) เทียนทอง (*Duranta erecta*) พืชสกุลเดหลี (*Spathiphyllum spp.*) พืชสกุลข่า (*Ginger spp.*) พืชสกุลฟีโลเดนดรอน (*Philodendron spp.*) พืชตระกูลเฟิร์น (*Pteridophyta family*) พืชสกุลกล้วย (*Musa spp.*) พืชสกุลหน้าวัว (*Anthurium spp.*) เป็นต้น

- ไม้พุ่มที่ไม่มีสีสน เป็นพืชรองที่ใช้ประดับแทรกกับไม้พุ่มสีเขียวเข้ม ได้แก่ พืชสกุลหมากผู้หมากเมีย (*Cordyline fruticosa*) พืชสกุลวาสนา (*Dracaena spp.*) พืชสกุลโกสน (*Codiaeum spp.*) พืชสกุลอโกลนีมา (*Aglaonema spp.*)

- ไม้พุ่มที่นิยมปลูกบริเวณริมขอบอาคาร ได้แก่ เฟื่องฟ้า (*Bougainvillea spp.*)

- ไม้หญ้า เป็นส่วนประกอบในน้ำและพื้นที่บริเวณริมสระน้ำ ได้แก่ พืชสกุลบัว (*Nymphaea spp.*) พืชสกุลกก (*Cyperus spp.*) พืชสกุลค้ำน้ำ (*Thalia spp.*) พืชสกุลเตย (*Pandanus spp.*)

นอกจากนี้ยังมีการใช้พืชพรรณที่มีความนิยมในช่วงเวลานั้น ได้แก่ ปาล์มขวด (*Roystonea regia*) ประดับรอบอาคารอีกด้วย

5) ข้อดีข้อเสีย

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้เน้นการสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่น สภาวะน่าสบายต่อการใช้งาน เน้นความหลากหลายของพืชพรรณในพื้นที่เดียวกัน และมีความเหมาะสมของพืช

พรรณและวัสดุ จึงทำให้ง่ายต่อการดูแลรักษาและอยู่ในสภาพดีจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากความแน่นทึบและการเลือกใช้พืชพรรณที่เน้นบรรยากาศของความร่มรื่น ทำให้พื้นที่ภายในโรงแรมมีความชื้นสูง ซึ่งในบางฤดูกาลอาจจะก่อให้เกิดการรบกวนจากสัตว์และแมลงขนาดเล็ก จึงต้องมีการดูแลในช่วงเวลานั้นเป็นพิเศษ

5.1.2 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2550

งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมในช่วงนี้ มีรูปแบบสวนเมืองร้อนร่วมสมัย โดยสามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบย่อยที่มีรายละเอียดของการออกแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความเรียบง่ายและรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมในช่วงนี้ ประกอบด้วย โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2533) โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2534) โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท (พ.ศ. 2535) โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท (พ.ศ. 2538) โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2550) และโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2552) แบ่งออกเป็น 2 ช่วงย่อย โดยจะอธิบายภาพรวมของรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ คือ สวนเมืองร้อนร่วมสมัย เป็นรูปแบบสวนที่มีการออกแบบให้เกิดการผสมผสานขององค์ประกอบที่มีลักษณะตรงข้ามกันมาอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ พื้นที่ธรรมชาติกับพื้นที่ที่ต้องได้รับการดูแลรักษา พื้นที่สว่างกับพื้นที่ร่มเงา องค์ประกอบที่ประดิษฐ์ขึ้นกับองค์ประกอบที่เป็นธรรมชาติ เช่น บ่อน้ำ สนาทน้ำที่มีการตัดแต่ง การตัดแต่งพุ่มไม้ และพื้นที่ที่มีการใช้วัสดุที่หลากหลาย²¹ เพื่อให้เกิดการใช้งานและเปิดมุมมองของพื้นที่สวนให้กว้างขึ้น มีการออกแบบที่เน้นการจัดองค์ประกอบของภาพให้สวยงาม

สวนเมืองร้อนแบบร่วมสมัยเป็นการออกแบบพื้นที่ที่มีความโปร่งโล่งของพื้นที่มากขึ้น โดยจัดองค์ประกอบทางศิลปะให้มีการใช้พื้นที่ว่าง เป็นการแบ่งพื้นที่ออกจากกัน โดยลักษณะของการออกแบบพืชพรรณบริเวณที่เป็นพื้นที่สีเขียวยังคงมีการใช้พืชพรรณแบบสวนเมืองร้อนตามรูปแบบในช่วง พ.ศ. 2510 – 2530 แต่นำมาจัดองค์ประกอบใหม่ โดยไม่วางต้นไม้หลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน ตามหลักของการจัดองค์ประกอบภาพ แต่เป็นการจัดกลุ่มของพืชพรรณชนิดเดียวกัน ให้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน และมีการใช้ไม้ต้นขนาดเล็ก ไม้ต้นขนาดใหญ่ เป็นจุดเด่นของพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งรูปแบบของสวนเมืองร้อนร่วมสมัยมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่

1) การออกแบบรูปร่าง และรูปทรง จะมีความเป็นเรขาคณิตมากขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับงานสถาปัตยกรรม และเพื่อความง่ายในการก่อสร้าง โดยออกแบบให้มีความเรียบง่ายของรูปร่างทั้งพื้นที่

²¹ William Warren, The tropical garden : Gardens in Thailand and Southeast Asia and the Pacific (Bangkok : Asia Books, 1997), 169.

คาด และพื้นที่สีเขียว มีกรอบของพื้นที่ที่ชัดเจน และมีจุดเด่นของพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป เช่น การประดับประดาภูมิสถาปัตย์ การออกแบบสระว่ายน้ำ

2) การเปิดมุมมองทัศนียภาพของพื้นที่สวน โดยการเปิดพื้นที่โล่งเป็นสนามหญ้า เพื่อให้มีการมองเห็นในมุมกว้าง และส่งเสริมสถาปัตยกรรมให้โดดเด่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีการกำหนดมุมมองไว้ตั้งแต่การออกแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่โรงแรมด้วย เนื่องจากการเปิดมุมมองให้กว้างและไกลขึ้นนั้นจะใช้กับโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่กว้าง และมีระยะของการมองและการใช้งานที่ไกล จึงใช้รูปแบบของสวนเมืองร้อนร่วมสมัยได้อย่างเต็มที่ โดยบางแห่งที่มีการออกแบบเป็นสวนเมืองร้อนร่วมสมัยจะใช้การเปิดมุมมองนี้ได้ไม่มากนัก

จากรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีรายละเอียดของการออกแบบที่แตกต่างกันอยู่บางส่วน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงย่อย ดังนี้

5.1.2.1 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540

โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

โรงแรมสุโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

ภาพที่ 118 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540

ประกอบด้วย โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ โรงแรมสุขุทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ และโรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

1) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ

รูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้เป็นรูปแบบสวนเมืองร้อนร่วมสมัยที่มีการออกแบบรายละเอียดโดยใช้รูปร่างและรูปทรงที่เป็นรูปแบบเรขาคณิตเป็นหลัก ในบางพื้นที่อาจมีการออกแบบเป็นทางเดินในสวนที่เป็นรูปทรงอิสระบ้าง เน้นการใช้งานในพื้นที่สวนมากขึ้น และสร้างจุดเด่นและการมองเห็นที่เป็นเอกลักษณ์ สวยงาม โดยเน้นการประดับตกแต่งพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมด้วยประติมากรรมต่าง ๆ มีความเรียบง่ายของการออกแบบ ไม่ซับซ้อน มีความโปร่งโล่ง และกำหนดการใช้งานในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน

การวางผังบริเวณของโรงแรมในช่วงนี้ มักมีการวางอาคารกระจายเต็มพื้นที่ โดยมีเส้นทางสัญจรรองรับการใช้งานและพื้นที่จอดรถ โดยเฉพาะในโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่กว้างขวาง มีการวางอาคารให้ไม่มีความสูงมากนัก ทำให้พื้นที่อาคารสัมผัสกับพื้นที่ธรรมชาติได้มาก การออกแบบพื้นที่สวนจึงเป็นรูปแบบสวนในระดับดินในรูปแบบสวนคอร์ท โดยใช้พื้นที่คอร์ท ซึ่งมีวัตถุประสงค์ทั้งเป็นพื้นที่เพื่อการมองเห็นและการใช้งาน ซึ่งมีความเรียบง่ายของการเลือกใช้พืชพรรณ มีพื้นที่สนามหญ้าเปิดมุมมอง และประดับบริเวณริมอาคารเป็นพื้นที่สีเขียวให้มีร่มรื่น มากกว่าส่วนกลางพื้นที่คอร์ทที่มีการใช้งานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่ไม่กว้างขวางมากนัก จึงมีการออกแบบสวนในระดับดินที่เป็นพื้นที่ระหว่างอาคาร โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมไปตามปัจจัยดังที่กล่าวไปแล้ว แต่ยังคงลักษณะของการใช้พืชพรรณที่มีความเป็นสวนเมืองร้อน ในรูปแบบของสวนร่วมสมัยด้วย

2) องค์ประกอบสำคัญและจุดเด่นในงานภูมิสถาปัตยกรรม

สระน้ำ บ่อน้ำ และประติมากรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ โดยให้ความสำคัญกับการออกแบบที่อยู่ในรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งภายในสระน้ำหรือบ่อน้ำมักจะมีการประดับไม้เท้าเพื่อลดความแข็งกระด้างของรูปทรงที่เป็นเรขาคณิต รวมถึงสระว่ายน้ำที่เป็นรูปทรงเรขาคณิตโดยเน้นความเรียบง่าย ออกแบบพื้นที่โดยรอบด้วยวัสดุและพืชพรรณที่ทำให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่นและดูเป็นธรรมชาติมากกว่าความทันสมัย เน้นดูแลง่าย เหมาะสมกับสภาพอากาศเมืองร้อน ซึ่งจุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้คือ เปิดพื้นที่โล่งภายในสนามหญ้ามากขึ้น มีการปลูกไม้พุ่มและไม้ต้นเป็นบริเวณ ไม่ปลูกเต็มทั้งพื้นที่ โดยอยู่ในรูปทรงเรขาคณิตทั้งหมด รวมถึงทางเดินในสวน ก็จะเน้นเป็นรูปแบบเรขาคณิต เป็นเส้นตรงปรับเปลี่ยนวัสดุทางเดินตามการออกแบบและการใช้งานที่เหมาะสม และมีการประดับตกแต่งงานภูมิสถาปัตยกรรมด้วย

38170548

CU Thesisis 6073362925 thesisis / rev: 02082562 18:16:59 / seq: 34

ประติมากรรมหินทราย รูปปั้นบาหลีสัตว์น้ำ แบบต่าง ๆ ผนังประติมากรรมนูนต่ำนูนสูง หรือ ศาลา เพื่อให้เกิดมุมมองที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์ต่อโรงแรมนั้น ๆ ด้วย

3) การเลือกใช้วัสดุ

วัสดุที่ใช้ในงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ เน้นการใช้วัสดุคล้ายกับช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530 คือ เน้นความเป็นธรรมชาติ สีเอิร์ธโทน แต่มีรูปร่างและรูปทรงเรขาคณิตทั้งหมด วัสดุที่ใช้ เช่น หินกาบ หินแกรนิต หินทราย ทรากร้าง ระเบียบไม้ ซึ่งให้บรรยากาศของความเป็นธรรมชาติ แต่มีความเรียบง่ายและชัดเจนของรูปร่างรูปทรง

การออกแบบทางเดินจะเป็นเส้นตรงซึ่งเป็นเส้นทางหลัก และมีเส้นทางคดโค้งในพื้นที่สวนคล้ายกับสวนเมืองร้อนในช่วง พ.ศ. 2510 – 2530 ที่ผ่านมา แต่มีรายละเอียดในการออกแบบพืชพรรณ การเว้นพื้นที่ และการใช้งานเป็นสำคัญ

4) การออกแบบพืชพรรณ

ลักษณะพืชพรรณที่ใช้ในงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีความคล้ายคลึงกันกับในช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530 คือ เป็นพืชพรรณในรูปแบบของสวนเมืองร้อน เน้นไม้พุ่มที่มีใบสีเขียวเข้ม แต่มีลักษณะการจัดองค์ประกอบที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ มีการใช้พืชพรรณที่ไม่หลากหลายในพื้นที่บริเวณเดียวกัน จัดพืชพรรณเป็นกลุ่ม ๆ ไม่กระจัดกระจายแบบสวนเมืองร้อน แต่ยังคงความหลากหลายของไม้พุ่มที่หลากหลาย ไม้ต้น และไม้คลุมดินไว้ มีการตัดแต่งไม้พุ่มให้เกิดเป็นแนวทางเดิน แนวรั้ว มีการใช้ไม้เลื้อย และไม้้ำ เพื่อปิดบังแนวขอบที่เป็นโครงสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติมากขึ้น

รูปแบบการออกแบบพืชพรรณในงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้มีรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากในช่วงแรก โดยมีการใช้พืชพรรณที่หลากหลายระดับมากขึ้น ประกอบด้วย ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่โล่งว่างเป็นระยะ และสร้างพื้นที่เพื่อการใช้งานและการมองเห็นเพิ่มขึ้น โดยแบ่งรูปแบบปลูกพืชพรรณ ได้ดังนี้

- รูปแบบการปลูกไม้พุ่ม ลักษณะการปลูกไม้พุ่มยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศของพื้นที่โรงแรม โดยปลูกมากตามแนวขอบอาคาร โดยจัดกลุ่มพืชพรรณชนิดเดียวกันปลูกเป็นกลุ่มเป็นก้อน และมีพืชพรรณที่ไม่หลากหลาย และเริ่มเน้นไม้ต้นและไม้คลุมดินมากขึ้น

- รูปแบบการปลูกไม้ต้น ลักษณะการปลูกไม้ต้นเป็นการปลูกเป็นแนวตามขอบของพื้นที่ โดยเว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน โดยลดปริมาณการปลูกไม้พุ่มโดยรอบ ซึ่งทำให้เกิดความ

เรียบง่าย และเห็นแนวขอบของพื้นที่คาดแจ้งชัดเจนมากขึ้น โดยจะเลือกใช้พืชพรรณที่เป็นชนิดเดียวกันทั้งหมด ไม่มีการเลือกใช้ต้นไม้เด่นในพื้นที่ นอกจากจะเป็นต้นไม้เดิมที่มีการเก็บรักษาไว้

- รูปแบบการปลูกไม้คลุมดิน ไม้คลุมดินที่ใช้มาก คือ พื้นหญ้า ที่ใช้เป็นบริเวณกว้างในพื้นที่ที่ต้องการเปิดมุมมอง และสร้างระยะของการมอง รวมถึงสามารถเข้าไปใช้งานในพื้นที่ได้ และนอกจากนี้ยังมีการใช้ไม้พุ่มอื่น ๆ ในพื้นที่ที่ไม่ต้องการใช้มีการใช้งานแต่ยังสามารถเปิดพื้นที่ให้โล่งได้

ตัวอย่างพืชพรรณที่ใช้ในช่วงนี้ ได้แก่

- ไม้ต้น ได้แก่ สีสาวดี (*Plumeria spp.*) จามจุรี (*Samanea saman*) หางนกยูงฝรั่ง (*Delunix regia*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) พืชสกุลหมาก (*Areca spp.*) พืชสกุลปาล์ม (*Arecales family*)

- ไม้พุ่ม ได้แก่ พืชสกุลเฮลิโคเนีย (*Heliconia spp.*) พืชสกุลเดหลี (*Spathiphyllum spp.*) พืชสกุลข่า (*Ginger spp.*) พืชสกุลฟีโลเดนดรอน (*Philodendron spp.*) พืชตระกูลเฟิร์น (*Pteridophyta family*) หมากผู้หมากเมีย (*Cordyline fruticosa*) เตย (*Pandanus spp.*)

- ไม้เลื้อย ได้แก่ พลูด่าง (*Epipremnum aureus*) ตีนตุ๊กแก (*Tridax procumbens*)

5) ข้อดีข้อเสีย

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้มีความเรียบง่ายของการออกแบบรูปร่าง และรูปทรงของพื้นที่มากขึ้น โดยเน้นการใช้งานที่เป็นลานสนามหญ้าและต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมีการปลูกพืชพรรณแน่นทึบในบางบริเวณ เช่น ขอบอาคาร ขอบทางเดิน เพื่อกำหนดพื้นที่การใช้งานและการมองเห็น และสร้างความน่าสนใจของพื้นที่ด้วยการประดับสระบัว สระน้ำสะท้อนเงา ซึ่งทำให้เกิดการดูแลรักษาที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากขนาดของพื้นที่สนามหญ้าที่เพิ่มมากขึ้นนั้นจะต้องได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงไม้พุ่มต่าง ๆ ที่มีการตัดแต่งด้วยเช่นกัน

5.1.2.2 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550

โรงแรมเซอรادتัน แกรนด์ สุขุมวิท

โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ

โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ

ภาพที่ 119 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550

ประกอบด้วย โรงแรม เซอรادتัน แกรนด์ สุขุมวิท โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ และโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ

1) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ

รูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีรูปแบบเป็นสวนเมืองร้อนร่วมสมัย มีความแตกต่างจากช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540 คือ มีการออกแบบให้มีความเป็นสวนเมืองร้อนมากขึ้น แต่มีการพยายามใช้รูปร่างและรูปทรงเรขาคณิตแทนเส้นโค้งอิสระ ทำให้เกิดความเป็นเหลี่ยมเป็นมุมขององค์ประกอบในพื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรม นอกจากนี้ยังมีการสร้างจุดเด่นและจุดสนใจให้กับพื้นที่โดยการคำนึงถึงการใช้งานและการสร้างบรรยากาศไปพร้อม ๆ กัน มีการประดับตกแต่งพื้นที่ด้วยประติมากรรมเช่นเดียวกับช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540 แต่เป็นการประดับตกแต่งที่สามารถเข้าไปใช้งานได้ เกิดความน่าสนใจของพื้นที่ เป็นการผสมผสานพื้นที่การใช้งานกับพื้นที่สวนเข้าด้วยกัน มีความเรียบง่ายของรูปร่างและรูปทรง แต่มีบรรยากาศที่ร่มรื่นและใช้งานได้อย่างทั่วถึง กล่าว

โดยสรุปคือ รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550 เป็นการผสมผสานของรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรม ช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530 กับงานภูมิสถาปัตยกรรม ช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2540 นั้นเอง

การวางผังบริเวณของโรงแรมในช่วงนี้ มักมีการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่ โดยใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่เส้นทางสัญจรบริการล้อมรอบ พื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมจึงมีในรูปแบบของสวนหลังคาเป็นหลัก โดยในโรงแรมที่ขนาดพื้นที่กว้างมักมีส่วนในระดับพื้นดินเป็นส่วนประกอบด้วย ให้ความสำคัญกับสระว่ายน้ำเป็นหลัก โดยออกแบบให้ผสมผสานกลมกลืนกับพื้นที่สวน และมีบางแห่งมีการใช้พื้นที่สวนเป็นส่วนที่เพิ่มการมองเห็นจากสระว่ายน้ำได้ โดยวัตถุประสงค์ของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้เป็นการสร้างพื้นที่กิจกรรมและการใช้งานในพื้นที่สวนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การพักผ่อน การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร สปา พื้นที่อาบแดด ร้านอาหาร

2) องค์ประกอบสำคัญและจุดเด่นในงานภูมิสถาปัตยกรรม

สระว่ายน้ำที่มีรูปทรงอิสระเป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นจุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ โดยเป็นการลดทอนรูปทรงโค้งอิสระเป็นรูปทรงที่มีเหลี่ยมมุมแทน และแทรกอยู่ในสภาพแวดล้อมของสวนเมืองร้อน โดยการผสมผสานการใช้งานและความสวยงามในพื้นที่เดียวกัน และยังมีการสร้างประติมากรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่เข้าไปใช้งานได้แก่เรือนไทย ศาลา โรงแรมเขอรัดัน แกรนด์ สุขุมวิท และถ้ำน้ำตกประดิษฐ์ โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่สวนสลับกันลานใช้งาน ใช้เกิดบรรยากาศที่ผสมผสานการใช้งานกับพื้นที่ธรรมชาติ

3) การเลือกใช้วัสดุ

การออกแบบวัสดุในช่วงนี้เป็นการใช้วัสดุรวมกันระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2510 – 2530 และช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540 เช่น หินกาบ หินแกรนิต หินทราย กรวด ทราลัย่าง ระเบียบไม้ โดยลักษณะการออกแบบพื้นที่ใช้งานและทางเดินมีการออกแบบให้เกิดบรรยากาศแบบทางเดินในสวน ที่มีพื้นที่สีเขียวแทรกตามทางเดินหรือลานเป็นระยะ ๆ ซึ่งเป็นการเปิดมุมมองให้กับจุดที่น่าสนใจภายในงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้น ๆ

4) การออกแบบพืชพรรณ

ลักษณะพืชพรรณที่ใช้ในงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีความคล้ายคลึงกันกับในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2540 ทั้งหมด คือ เป็นพืชพรรณในรูปแบบของสวนเมืองร้อน แต่มีลักษณะการจัดองค์ประกอบที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ มีการใช้พืชพรรณที่ไม่หลากหลายในพื้นที่บริเวณ

เดียวกัน จัดพืชพรรณเป็นกลุ่ม ๆ ไม่กระจัดกระจายแบบสวนเมืองร้อน แต่ยังคงความหลากหลายของไม้พุ่ม ไม้ต้น และไม้คลุมดินไว้

รูปแบบการออกแบบพืชพรรณในช่วงนี้เน้นการออกแบบที่สัมพันธ์กับอาคารสถาปัตยกรรม โดยเป็นการออกแบบร่วมกันของสถาปนิกและภูมิสถาปนิก โดยสร้างพื้นที่เพื่อการใช้งานให้สัมพันธ์กันทั้งภายในและภายนอก โดยการปลูกต้นไม้จะมีลักษณะที่เหมือนกับช่วง พ.ศ. 2530 – 2540 ที่ปลูกพืชพรรณชนิดเดียวกันเป็นกลุ่มก้อน และชนิดที่ไม่หลากหลายมากนัก ตามกระยะปลูกที่ออกแบบไว้ ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เป็นเรขาคณิต และเส้นโค้งอิสระ ตามแนวคิดของโรงแรมแต่ละแห่ง และยังคงพืชพรรณที่เป็นพืชพรรณเมืองร้อนไว้

ตัวอย่างพืชพรรณที่ใช้ในช่วงนี้ ได้แก่

- ไม้ต้น ได้แก่ ลีลาวดี (*Plumeria spp.*) จามจุรี (*Samanea saman*) หางนกยูงฝรั่ง (*Delunx regia*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) พืชสกุลหมาก (*Areca spp.*) พืชสกุลปาล์ม (*Arecales family*)

- ไม้พุ่ม ได้แก่ พืชสกุลเฮลิโคเนีย (*Heliconia spp.*) พืชสกุลเดหลี (*Spathiphyllum spp.*) พืชสกุลข่า (*Ginger spp.*) พืชสกุลฟีโลเดนดรอน (*Philodendron spp.*) พืชตระกูลเฟิร์น (*Pteridophyta family*) หมากผู้หมากเมีย (*Cordyline fruticosa*) เตย (*Pandanus spp.*)

5) ข้อดีข้อเสีย

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ เป็นการสร้างความน่าสนใจของรูปร่างและรูปทรงของพื้นที่คาดแจ้งที่มีการใช้งาน รวมถึงพื้นที่สระว่ายน้ำ ที่มีการลดทอนความเป็นรูปทรงอิสระเป็นเส้นตรงที่มีเหลี่ยมมุม ใช้วัสดุที่น่าสนใจ โดยการออกแบบพืชพรรณแบบสวนเมืองร้อนนั้น ทำให้พื้นที่มีความแน่นทึบมากขึ้น ซึ่งเน้นธรรมชาติของการเจริญเติบโตของพืชพรรณ อีกทั้งลักษณะพื้นที่ที่มีความเป็นเหลี่ยมมุมมากขึ้น จึงอาจจะเกิดอันตรายต่อผู้ใช้งานได้ รวมถึงการดูแลรักษาความสะอาดที่มากขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงมีการติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างเพิ่มขึ้น เพื่อให้พนักงานสามารถดูแลผู้ใช้งานได้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่งผลต่องบประมาณในการดูแลรักษาที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

5.1.3 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน

โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ

โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ

ภาพที่ 120 งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม ช่วงปี พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน

งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมในช่วงนี้มีรูปแบบเป็นสวนที่มีความทันสมัยของการใช้วัสดุ และเน้นรูปร่างและรูปทรงของพื้นที่ที่ตัดแข็ง และพืชพรรณที่มีรูปทรงคล้ายประติมากรรม โดยงานภูมิสถาปัตยกรรมช่วงนี้ประกอบด้วย โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2555) โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ (พ.ศ.2556) และโรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ (พ.ศ. 2556) ซึ่งมีแนวความคิดการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับงานภูมิสถาปัตยกรรมอยู่ด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ เรียกว่า “สวนร่วมสมัย” เป็นรูปแบบที่ได้รับ ความนิยมในพื้นที่เมืองใหญ่ เน้นความทันสมัยและเพื่อการใช้งานเป็นหลัก โดยสวนร่วมสมัยเป็นการ ใช้องค์ประกอบทางศิลปะในการออกแบบรูปร่างและรูปทรงเรียบง่าย เน้นการออกแบบรายละเอียด ของรอยต่อและขอบวัสดุให้เรียบเนียน สวยงาม มักมีการออกแบบพื้นที่ให้เกิดความน่าสนใจเมื่อเข้า

มาใช้พื้นที่เป็นครั้งแรก หรือเรียกว่า “wow effects”²² สวนร่วมสมัยจึงเป็นการออกแบบในโรงแรมที่มีขนาดพื้นที่จำกัด รวมถึงแนวคิดของสถาปัตยกรรมที่มีความร่วมสมัยอยู่ด้วย การใช้แนวคิดของสวนร่วมสมัยจึงเป็นการสร้างพื้นที่สีเขียวแม้จะมีขนาดพื้นที่ที่จำกัดก็ตาม ให้เกิดการใช้งานและเกิดประโยชน์สูงสุด

ลักษณะของสวนร่วมสมัยมีการออกแบบที่คำนึงถึงการเชื่อมต่อพื้นที่ภายในและภายนอกเป็นหลัก มีความเรียบง่ายของภาพรวม แต่มีการออกแบบในรายละเอียดให้มีการใช้งานที่หลากหลาย โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่

1) การออกแบบวัสดุ มักจะทำให้เกิดการเชื่อมต่อของพื้นที่ภายในอาคาร จึงมีการใช้วัสดุ เช่น กระเบื้องหินแกรนิต พื้นไม้ เป็นต้น ที่มีลักษณะเหมือนกับวัสดุภายในอาคารให้เกิดความต่อเนื่องของวัสดุและการใช้งาน รวมถึงองค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่น ๆ เช่น รั้ว กำแพง ศาลา เป็นต้น ที่ใช้วัสดุ เช่น อะลูมิเนียม กระจก คอนกรีต เป็นต้น โดยวัสดุที่ใช้มักจะมีคุณสมบัติทนทานและขึ้นอยู่กับการดูแลของแต่ละโรงแรม การใช้ไม้และหิน จะให้ความรู้สึกถึงความเป็นประเพณีนิยมมากกว่าการใช้คอนกรีต ที่จะดูทันสมัยมากกว่า หลักการสำคัญในการเลือกใช้วัสดุคือ ต้องดูแลรักษา ง่าย ทนทานต่อสภาพอากาศ และไม่เกิดอุบัติเหตุในการใช้งานอย่างการลื่นล้ม เป็นต้น

2) การเลือกใช้พืชพรรณในสวนร่วมสมัยมักจะคำนึงถึงรูปทรงภาพรวมของต้นไม้เป็นสำคัญ โดยเฉพาะไม้ต้นที่เป็นจุดเด่นของสวนร่วมสมัยนี้ เช่น ต้นซิลเวโออิค (*Grevillea robusta*) ต้นสนฉัตร (*Araucaria heterophylla*) อาจมีไม้ต้นชนิดอื่น ๆ ประกอบ แต่ใช้พืชพรรณที่มีรูปทรงเรขาคณิตเป็นสำคัญ

3) การออกแบบสระว่ายน้ำแบบสวนร่วมสมัยมักเน้นการใช้งานที่หลากหลายในพื้นที่ของสระว่ายน้ำรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งเป็นการผสมผสานของการใช้งานและการออกแบบให้ดูเรียบง่ายในพื้นที่เดียว สระว่ายน้ำจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สวนร่วมสมัยมีความน่าสนใจในการใช้งานตามแนวคิดของการออกแบบให้น้อย แต่ได้ผลลัพธ์ที่มาก (Less is more)

4) การออกแบบพื้นที่สำหรับใช้งานนิยมใช้รูปร่างและรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งแสดงให้เห็นความเรียบง่ายและการใช้งานที่สะดวก เน้นความเป็นส่วนตัวจากสภาพแวดล้อมภายนอก และมีความสะอาด เรียบร้อยของพื้นที่

5) องค์ประกอบในการตกแต่งสวน มีการประดับตกแต่งพื้นที่ด้วยองค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรม เช่น ม้านั่ง กระจกต้นไม้ ที่นอนริมสระว่ายน้ำ ซึ่งใช้รูปร่างและรูปทรงที่สะอาดตา และ

²² Contemporary garden [ออนไลน์], 13 มิถุนายน 2562. แหล่งที่มา

<https://homeworlddesign.com/contemporary-gardens-design/>

มีความน่าสนใจในสิ่งของนั้น ๆ มีทันสมัยด้วยวัสดุ ซึ่งเป็นการสร้างความสมดุลของสวนที่มีความเรียบง่าย รูปปร่างรูปทรงเรขาคณิตให้มีสีสันมากยิ่งขึ้น

การวางผังบริเวณของโรงแรมในช่วงนี้มีการวางอาคารบริเวณกลางพื้นที่ โดยมีขนาดพื้นที่ไม่กว้างมากนัก พื้นที่งานภูมิสถาปัตยกรรมจึงอยู่ในรูปแบบของสวนหลังคาเป็นหลัก ซึ่งมีการออกแบบสวนในระดับดิน เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและเป็นการประดับอาคารให้สวยงาม และยังมีรูปแบบสวนแนวตั้ง ที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากมีขนาดพื้นที่ที่จำกัด การออกแบบพื้นที่สีเขียวจึงมีการปรับเปลี่ยน อีกทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาการมองเห็นและการสร้างความเป็นส่วนตัวในพื้นที่ระดับพื้นดินด้วย ส่วนพื้นที่สวนหลังคานั้นเป็นส่วนที่อยู่สูงโดยมีตำแหน่งที่ออกแบบพร้อมกับตัวอาคาร จึงทำให้มีการกำหนดมุมมองออกสู่เมืองโดยรอบ ซึ่งเป็นแนวคิดของการออกแบบโรงแรมในพื้นที่เมืองในปัจจุบัน และเน้นการดูแลรักษาที่ง่าย และสะดวก เป็นหลัก

2) องค์ประกอบสำคัญและจุดเด่นในงานภูมิสถาปัตยกรรม

สระว่ายน้ำเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อรูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ โดยวางตำแหน่งของสระว่ายน้ำในจุดที่ดีที่สุดของโรงแรม สามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองได้สวยงาม และมีการเชื่อมต่อพื้นที่ภายในอาคารและใช้งานพื้นที่บริเวณรอบสระว่ายน้ำเป็นพื้นที่พักผ่อน รับประทานอาหาร และพื้นที่นั่งริมสระว่ายน้ำ เชื่อมต่อการมองเห็นจากภายในอาคารด้วยจุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ คือ การออกแบบรูปร่างและรูปทรงของกระเบื้องต้นไม้ที่มีแนวคิดแบบนามธรรม ใช้วัสดุไฟเบอร์กลาส สแตนเลส เพื่อสร้างความมันวาว เปรียบเสมือนการประดับงานศิลปะในพื้นที่ที่มีความเรียบง่าย เพื่อให้เกิดความน่าสนใจในพื้นที่ รวมถึงการใช้รูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมใหม่ เช่น กำแพงเขียว ที่เกี่ยวเนื่องกับเทคโนโลยีของการก่อสร้างและวัสดุใหม่ ๆ จึงทำให้มีการออกแบบได้ตามความต้องการ

3) การเลือกใช้วัสดุ

การออกแบบวัสดุมักจะใช้วัสดุที่ทำให้เกิดความเรียบหรู และทันสมัย โทนสีที่เข้มขึ้น ดูสุขุม เช่น สีเทาเข้ม สีเทาอ่อน และมีวัสดุที่ใช้ ได้แก่ การใช้กระเบื้องหินแกรนิต คอนกรีตพิมพ์ลาย คอนกรีต พื้นไม้สังเคราะห์ การปูหินแกรนิตในรูปแบบต่าง ๆ โดยอาจจะใช้วัสดุเดียวกันกับพื้นที่ภายในอาคาร เพื่อให้เกิดความเชื่อมต่อของการใช้งาน แต่ต้องมีความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศภายนอกได้เป็นอย่างดี รวมถึงองค์ประกอบทางภูมิสถาปัตยกรรมอื่น ๆ เช่น รั้ว กำแพง ศาลา มีการใช้วัสดุ เช่น อะลูมิเนียม กระจก คอนกรีต และหลักการสำคัญในการออกแบบวัสดุคือ ต้องดูแลรักษา ง่าย ทนทานต่อสภาพอากาศ ไม่เกิดอุบัติเหตุในการใช้งานอย่างการลื่นล้ม เป็นต้น

4) การออกแบบพืชพรรณ

การออกแบบพืชพรรณมีการสร้างจุดเด่นของงานภูมิสถาปัตยกรรมให้เกิดความน่าสนใจ โดยการเลือกใช้พืชพรรณไม้ต้นที่มีรูปทรงเรขาคณิต เพื่อให้เข้ากับการออกแบบพื้นที่ลาดชัน และพื้นที่สนามหญ้า โดยมีการใช้ไม้พุ่มน้อย ปลูกในพื้นที่กระบะต้นไม้ที่การออกแบบให้สัมพันธ์กับการใช้งานและแนวคิดในการออกแบบ ประดับตามเสา แบ่งพื้นที่การใช้งาน และเป็นแนวแบ่งการใช้งานในพื้นที่ขนาดใหญ่และขอบของพื้นที่

รูปแบบการออกแบบพืชพรรณในช่วงนี้เป็นการใช้พืชพรรณที่มีรูปทรงแบบประติมากรรม โดยใช้ไม้ต้นเป็นพืชพรรณหลัก แทนไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน ซึ่งทำให้การออกแบบตำแหน่งของพืชพรรณจะสร้างความโดดเด่นให้กับไม้ต้นเป็นหลัก และใช้ไม้พุ่มเป็นส่วนกำหนดพื้นที่ใช้งาน เช่น ขอบอาคาร ขอบพื้นที่ โดยแบ่งรูปแบบของการปลูกต้นไม้ ไว้ดังนี้

- รูปแบบการปลูกไม้ต้น ลักษณะการปลูกไม้ต้นจะใช้พืชพรรณชนิดเดียวกันในพื้นที่บริเวณเดียวกันทั้งหมด ซึ่งยังมีแนวคิดของการเก็บต้นไม้ใหญ่เดิมในพื้นที่ไว้บางส่วน การปลูกต้นไม้จะเป็นตำแหน่งที่มีการกำหนดไว้บนพื้นที่ลาดชัน และตามแนวขอบของพื้นที่ ซึ่งปลูกในระยะห่างที่เท่า ๆ กัน เป็นแนวเส้นตรง รูปแบบการปลูกไม้ต้นในช่วงนี้มักจะเป็นการออกแบบพื้นที่ลาดชันเพื่อการใช้งานก่อนและใช้ไม้ต้นเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดความสวยงามมากกว่าความร่มรื่น นอกจากนี้ยังมีการใช้ไม้ต้นขนาดใหญ่ปลูกในกระถางต้นไม้ ซึ่งวางเป็นแนวตารางกริดในพื้นที่ลาดชัน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สวนหลังคา

- รูปแบบการปลูกไม้พุ่ม ลักษณะการปลูกไม้พุ่มเป็นการใช้พืชพรรณชนิดเดียวกันทั้งหมด บางแห่งอาจเป็นชนิดเดียวกันทั้งโครงการ โดยปลูกเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งหมด และยักรวมถึงการใช้ไม้พุ่มปลูกในกระถางที่เป็นการสร้างการแบ่งพื้นที่ในพื้นที่ลาดชันอีกด้วย โดยวางอยู่ในตำแหน่งเสา ขอบพื้นที่ และขอบอาคาร

ตัวอย่างพืชพรรณที่ใช้ ได้แก่

- ไม้ต้น ได้แก่ ซิลเวโอฮ็อค (*Grevillea robusta*) สนฉัตร (*Araucaria heterophylla*) แก้วเจ้าจอม (*Guaiaecum officinale*) แก้วมุกดา (*Fagraea racemose*) เกล็ดกระโท (*Clusia rosea*)

- ไม้พุ่ม ได้แก่ ไทรเกาหลี (*Ficus annulate*) ไทรอินโด (*Ficus annulate*) สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) ไอริส (*Iris collettii*) หนวดปลาหมึกแคะระ (*Schefflera arboricola*)

- ไม้กำแพงเขียว ได้แก่ ลีควนยู (*Vernonia elliptica*) พลุต่าง (*Epipremnum aureus*) เหลืองชัชวาลย์ (*Macfadyena unguis*)

5) ข้อดีข้อเสีย

รูปแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้ มีรูปแบบที่แตกต่างชัดเจนจากในงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงที่ผ่านมา ทั้งการออกแบบพื้นที่ ที่มีความเป็นเรขาคณิตในพื้นที่สีเขียวและพื้นที่คาดแข็ง การใช้วัสดุที่มีความเรียบง่ายและเน้นสีขาว เทา ดำ รวมถึงการออกแบบพืชพรรณที่มีรูปทรงสวยงาม ไม่มีความหลากหลายของพืชพรรณ และเป็นพืชพรรณที่แปลกใหม่ ซึ่งสร้างให้เกิดความน่าสนใจแก่งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมในช่วงนี้เน้นพื้นที่คาดแข็งมากกว่าพื้นที่สีเขียวเพื่อให้เกิดการใช้งานมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่องบประมาณในการก่อสร้างและการดูแลรักษาที่เพิ่มสูงขึ้น

จากพัฒนาการงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมข้างต้น พบว่า งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมของโรงแรมแต่ละแห่งมีแนวคิดการออกแบบที่เชื่อมโยงจากแนวคิดของงานสถาปัตยกรรมที่สำคัญหลัก จึงทำให้งานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมนั้นเป็นส่วนประกอบหนึ่งของโรงแรมที่ช่วยส่งเสริม และสร้างความต่อเนื่องของการใช้งานจากภายในอาคารสู่พื้นที่ภายนอก จึงทำให้แนวคิดในการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของงานสถาปัตยกรรม และเทคโนโลยีการก่อสร้างและวัสดุ นอกจากนี้ยังเกิดจากความต้องการของเจ้าของโรงแรมหรือคณะผู้บริหารที่มีแนวทางและนโยบายของการสร้างสภาพแวดล้อมของโรงแรมให้สัมพันธ์กับรูปแบบและภาพลักษณ์ของบริษัทนั้นด้วย

งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมจึงเป็นการเน้นการสร้างบรรยากาศและการใช้งานของผู้ใช้บริการให้เกิดความประทับใจและสร้างเอกลักษณ์ต่อโรงแรม โดยงานภูมิสถาปัตยกรรมนั้นมักถูกกำหนดด้วยการวางผังบริเวณของโรงแรม โดยเฉพาะการวางอาคารและรูปทรงของอาคารที่ทำให้เกิดรูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ทั้งสวนเปิดโล่ง สวนคอร์ท สวนหลังคา และกำแพงเขียว ซึ่งการวางผังบริเวณนั้นเกิดจากแนวความคิดของผู้ออกแบบหรือเจ้าของโครงการ ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ หรือแม้กระทั่งตำแหน่งที่ตั้ง ที่ทำให้มีการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นทั้งการแก้ปัญหา และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีต่อโรงแรมนั้น ๆ ให้ความสำคัญต่อการเชื่อมโยงการใช้งานจากภายในอาคารสู่ภายนอกอาคาร ทั้งการมองเห็นและการเข้าถึงพื้นที่

งานภูมิสถาปัตยกรรมจึงเป็นส่วนสร้างสภาวะที่น่าสบายต่อการใช้งานทั้งการพักผ่อน หย่อนใจ การสร้างความสงบ การสร้างความร่มรื่น และความสบาย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญในงาน ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมในทุกช่วงพัฒนาการ คือ น้ำที่มีการออกแบบในรูปแบบและรูปทรงต่าง ๆ ได้แก่ บ่อน้ำ บ่อบัว น้ำตก น้ำพุ สระน้ำ รวมถึงสระว่ายน้ำ ซึ่งมีรูปแบบและเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละตามแนวคิดของโรงแรมแต่ละแห่ง โดยมีการวางตำแหน่งของน้ำในส่วนสำคัญที่สามารถมองเห็นและใช้งานได้สะดวก ทั้งตำแหน่งกลางพื้นที่สวน เป็นส่วนขอบของพื้นที่สวน บริเวณทางเข้าโรงแรม พื้นที่ส่วนต้อนรับ และร้านอาหาร ซึ่งการออกแบบน้ำนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือต่อสภาพแวดล้อม และยังเป็น การสร้างความสงบจากการได้ยินเสียงน้ำไหลได้อีกด้วย

รูปแบบของงานภูมิสถาปัตยกรรมที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงพัฒนาการนั้น เกิดจากการออกแบบพื้นที่ลาดเชิงและพื้นที่สีเขียวที่แตกต่างกัน ทั้งรูปทรงอิสระ รูปทรงเรขาคณิต และรูปแบบการใช้งาน ซึ่งรวมถึงการใช้วัสดุ และพืชพรรณที่แตกต่างกันไปด้วย โดยเฉพาะลักษณะของพืชพรรณที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศต่อพื้นที่นั้น ๆ ทั้งการใช้ไม้คลุมดิน ไม้พุ่ม ไม้ต้นขนาดเล็ก และไม้ต้นขนาดใหญ่ ที่สร้างการรับรู้และเกิดความสวยงาม และเกิดความเป็นเอกลักษณ์ของโรงแรมแต่ละแห่ง ทั้งแบบสวนเมืองร้อน สวนเมืองร้อนร่วมสมัย หรือแม้กระทั่งสวนร่วมสมัย ที่สร้างการรับรู้และบรรยากาศที่ต่างกัน โดยเป็นการสร้างตัวเลือกให้กับผู้ใช้บริการที่มีความชื่นชอบที่หลากหลาย

ส่วนสำคัญของการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรม 5 ดาวในกรุงเทพมหานครนั้น จะต้องคำนึงถึงการดูแลรักษาที่เหมาะสม นอกเหนือจากความสวยงาม ความปลอดภัย และการใช้งานที่เหมาะสมที่เป็นพื้นฐานของงานออกแบบแล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้วัสดุและการออกแบบพืชพรรณของโรงแรมแต่ละแห่งของผู้ออกแบบ การรู้และเข้าใจวัสดุและพืชพรรณจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นอย่างยิ่ง ทั้งการเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับประเภทของการใช้งาน การเลือกใช้สีที่สอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบ การเลือกใช้พืชพรรณที่มีธรรมชาติ การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกัน เป็นต้น การดูแลรักษาที่ง่าย และใช้งบประมาณที่เหมาะสมจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้คุณภาพของงานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมอยู่ได้นาน และยั่งยืน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ชำนาญ บุญญาพุทธิพงศ์. การออกแบบโรงแรม. [ออนไลน์]. (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา:

http://kongrata.blogspot.com/2010/12/blog-post_10.html. [20 มีนาคม 2562].

ดำรง กิติพรหม. ผู้จัดการฝ่ายช่าง โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท. สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2561.

เดชา บุญค้ำ. ภูมิสถาปัตยกรรม. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, หน้า 137 – 167. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2550.

บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน). รายงานประจำปี 2559 บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน). [ออนไลน์], 2559. แหล่งที่มา <http://dtc.listedcompany.com/misc/AR/20170511-dtc-ar2016-th.pdf> [3 เมษายน 2562]

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 70ก, 12 พฤศจิกายน 2557.

สมาคมโรงแรมไทย. คู่มือการพิจารณามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: http://www.thaihotels.org/attachments/view/?attach_id=190051. [26 มีนาคม 2562].

สุภางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2559.

เอกพงษ์ ตรีตรง และคณะ. การเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย. 2559. ม.ป.ท.: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สัมภาษณ์

จิระชัย เร่งทอง. กรรมการผู้จัดการ บริษัท Bensley Design Studio จำกัด ผู้ออกแบบโรงแรมเซอร์ราตัน แกรนด์ สุขุมวิท โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ และผู้ออกแบบปรับปรุงโรงแรมรอยัล ออคิเด เซอรادتัน และทาวเวอร์, 6 กุมภาพันธ์ 2562.

บุญชัย สกฤตธรรมรักษ์. กรรมการผู้จัดการบริษัท กรีน อาคิเทคส์ จำกัด ผู้ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ, 5 กุมภาพันธ์ 2562

วรุษา ศุภขลาศัย. กรรมการผู้จัดการบริษัทจาร์-ภากร จำกัด ผู้ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ, 20 มีนาคม 2562.

วีระพันธ์ ไพศาลนันท์. บริษัท PL Design จำกัด ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ, 2 เมษายน 2562.

อารักษ์ อู๋ยามะพันธ์. กรรมการผู้จัดการบริษัท L49 จำกัด ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ, 12 กุมภาพันธ์ 2562.

วรรณพร พรประภา. กรรมการผู้จัดการบริษัท พี แลนด์สเคป จำกัด ผู้ออกแบบงานภูมิสถาปัตยกรรมโรงแรมโรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ, โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ, 26 มิถุนายน 2562

เจษฎา อนันท์วิไลกิจ. ผู้จัดการฝ่ายช่าง โรงแรมโอกุระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ, 26 ธันวาคม 2561.

นิยม กิ่งมณี. ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ เซอร์วิส สวีท กรุงเทพฯ, 15 พฤศจิกายน 2561.

ภานุพันธ์ เพ็ชรทองคำ. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายช่าง โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ, 14 พฤศจิกายน 2561.

เยาวนุช สร้อยโมรา. ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน โรงแรมสุขโขทัย แอนด์ รีสอร์ท กรุงเทพฯ, 15 พฤศจิกายน 2561.

ศริญญา กัลยาณมิตร. ผู้จัดการฝ่ายแม่บ้าน โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ, 11 ธันวาคม 2561.

สำราญ มาลา. ผู้จัดการฝ่ายคนสวน โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ, 28 พฤศจิกายน 2561.

สิริพร ตรวิทย์รัตน์. ผู้จัดการฝ่ายคนสวน โรงแรมดับเบิลทรี ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ, 15 ธันวาคม 2561.

อุทัย กรงกม. ผู้จัดการฝ่ายช่าง โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ, 30 ตุลาคม 2561.

ภาษาอังกฤษ

Contemporary garden. [online], 2015. Aviable from

<https://homeworlddesign.com/contemporary-gardens-design/> [2019, June 13]

Norman K. Booth. Basic Elements of Landscape Architectural Design. Waveland Pr Inc. 1989.

Shu, Jianping. A study of the landscape environments in urban resort hotels as an inducement for secondary commercial activities: three case studies in Las Vegas. Master's thesis, school of Architecture, University of Nevada, Las Vegas. 1997.

Warren, William. The tropical garden : Gardens in Thailand and Southeast Asia and the Pacific. Bangkok: Asia Books, 1997.

38170548

CU IThesis 6073362925 thesis / recv: 02082562 18:16:59 / seq: 34

ภาคผนวก

38170548
CD IThesis 6073362925 thesis / rcv: 02082562 18:16:59 / seq: 34

รายชื่อโรงแรม 5 ดาว ในกรุงเทพมหานคร จากสมาคมโรงแรมไทย

1. โรงแรมแมนดาริน กรุงเทพฯ
2. โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ
3. โรงแรมสยามเคมปินสกี กรุงเทพฯ
4. โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน และทาวเวอร์
5. โรงแรมอนันตรา สยาม กรุงเทพฯ
6. โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอต เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว
7. โรงแรมรามาดา พลาซ่า กรุงเทพฯ แม่น้ำ ริเวอร์ไซด์
8. โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ
9. โรงแรมเดอะแลนด์มาร์ค กรุงเทพฯ
10. โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ
11. โรงแรม แกรนด์ ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพฯ
12. โรงแรมเดอะ สุโขทัย กรุงเทพฯ
13. โรงแรม อมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ
14. โรงแรมอนันตรา กรุงเทพฯ ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ท
15. โรงแรมเอเวอร์กรีน ลอเรล สาทร กรุงเทพฯ
16. โรงแรมเดอะ เวสทิน แกรนด์ สุขุมวิท กรุงเทพฯ
17. โรงแรมมณเฑียร ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ
18. โรงแรมศิริ สาทร
19. โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท
20. โรงแรมเรเนซองส์ กรุงเทพฯ ราชประสงค์
21. โรงแรมอวานี เอเทรียม กรุงเทพฯ
22. โรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ
23. โรงแรมปทุมวัน ปริ๊นเซส
24. โรงแรมเจดับบลิวแมริออท กรุงเทพฯ
25. โรงแรมรามาดา เดมา กรุงเทพฯ
26. โรงแรม เพนนินซูลา กรุงเทพฯ
27. โรงแรมสวิสโซเทล เลอ คองคอร์ด กรุงเทพฯ
28. โรงแรมคราวน์พลาซ่า ลุมพินี กรุงเทพฯ
29. โรงแรมเอ็มโพเรียม สวีท บาย ซาเทรียม

30. โรงแรมดิ แอทินี โฮเทล แบงค็อก, อะ ลักซ์ชูรี คอลเล็คชั่น
31. โรงแรมคอนราด กรุงเทพฯ
32. โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ
33. โรงแรมโคโม เมโทรโพลิแทน กรุงเทพฯ
34. โรงแรมแอสคอต สาทร กรุงเทพฯ
35. โรงแรม มาเวล กรุงเทพฯ
36. โรงแรมพูลแมน จี กรุงเทพฯ
37. โรงแรมดรีม กรุงเทพฯ
38. โรงแรมแกรนด์ สุขุมวิท
39. โรงแรมเลอบัว แอท สเตททาวเวอร์
40. โรงแรมแกรนด์ เซ็นเตอร์พอยต์ ราชดำริ
41. โรงแรมแกรนด์ เซ็นเตอร์พอยต์ เฟลิมจิต
42. โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ
43. โรงแรมพูลแมน กรุงเทพ แกรนด์ สุขุมวิท
44. โรงแรมสยาม @ สยาม ดีไซน์ แอนด์ สปา
45. โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์
46. โรงแรมเลอเมอริเดียน กรุงเทพฯ
47. โรงแรมอนันตรา บ้านราชประสงค์ กรุงเทพฯ เซอร์วิส สวีทส์
48. โรงแรมอนันตรา กรุงเทพฯ สาทร
49. โรงแรมहरรรษา กรุงเทพฯ
50. โรงแรม เอส 31 สุขุมวิท
51. โรงแรมเอตัส เรสซิเดนซ์
52. โรงแรมแกรนด์เซ็นเตอร์พอยต์ เทอร์มินัล 21
53. โรงแรมมิวส์ กรุงเทพฯ หลังสวน
54. โรงแรมโอเรียนเต็ล เรสซิเดนซ์ กรุงเทพฯ
55. โรงแรมศิวาเทล กรุงเทพฯ
56. โรงแรมเอทัส ลุมพินี
57. โรงแรมภพธี กรุงเทพฯ
58. โรงแรม วี กรุงเทพฯ
59. โรงแรม ดับเบิลยู กรุงเทพฯ
60. โรงแรมจัสมิน รีสอร์ท

61. โรงแรมโซ โซฟีเทล กรุงเทพฯ
62. โรงแรมเดอะคอนทิเนนท์
63. โรงแรม เดอะ แกรนด์ โฟร์วINGS คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ
64. โรงแรมโอกระ เพรสทีจ กรุงเทพฯ
65. โรงแรม ดับเบิลทรี บาย ฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
66. โรงแรมฮิลตัน สุขุมวิท กรุงเทพฯ
67. โรงแรมเดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ
68. โรงแรมจัสมิน แกรนด์ เรซิเดนส์
69. โรงแรมเมอเวนพิค สุขุมวิท 15 กรุงเทพฯ
70. โรงแรมอัล มีรอซ กรุงเทพฯ
71. โรงแรมเดอะ บาซาร์ กรุงเทพฯ
72. โรงแรมเวล กรุงเทพฯ สุขุมวิท 20
73. โรงแรมอวานี ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ
74. โรงแรมแกรนด์ เซ็นเตอร์พอยต์ สุขุมวิท 55
75. โรงแรมพาร์คไฮแอท กรุงเทพฯ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อัมพวรรณ สุแดงน้อย
วัน เดือน ปี เกิด	15 มกราคม 2523
สถานที่เกิด	ชัยภูมิ
วุฒิการศึกษา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถ.บ.)
ที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านมณฑนา 2 ถนนกาญจนาภิเษก แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250

38170548

CD :Thesis 6073362925 thesis / recv: 02082562 18:16:59 / seq: 34